

Dr. sc. Tino Kusanović, viši predavač

POREZNE REGULATIVE

Stručni diplomski studij Računovodstvo i financije
(I. semestar)

Autorizirani nastavni materijal

Split, 2024. godine

SADRŽAJ

UVODNO.....	3
POREZNO PRAVO U PRAVNOM SUSTAVU – postupovne odredbe.....	12
POREZNI NADZOR	58
OVRŠNI POSTUPAK u kontekstu porezno-pravnog odnosa	81
POREZNI PREKRŠAJI	96
ADMINISTRATIVNA SURADNJA IZMEĐU DRŽAVA ČLANICA EUROPSKE UNIJE NA PODRUČJU POREZA	100
LITERATURA	108

UVODNO

- Da bi mogla izvršavati svoje zadatke država mora prikupljati financijska sredstva. To radi kombinacijom raznih financijskih instrumenata koji se nazivaju javnim (državnim) prihodima. Ovisno o političkom uređenju zemlje i gospodarskoj situaciji u pojedinim zemljama se razlikuje i sustav javnih prihoda. Svaka država mora podmiriti troškove koji nastaju na teret javnih potreba.
- Nemogućnost da se zadovolje sve javne potrebe natjeralo je države da uvedu različite oblike prihoda po različitim izvorima.
- Krajem 19. stoljeća dolazi do povećanja nadležnosti države i preuzimanja odgovornosti za zadovoljavanje ponude javnih usluga (potreba), a to je imalo za posljedicu povećanje broja poreznih obveznika, poreznih oblika i poreznog opterećenja.
- Danas svaka država ima različiti sustav javnih prihoda.

U nastavku će se iznijeti pregled osnovnih klasifikacija vrsta javnih prihoda (Jelčić, 2001.)

Prihodi se klasificiraju prema:

- vremenu pritjecanja prihoda
 - a) redovni prihodi - ubiru se u redovnim vremenskim intervalima tijekom dužeg vremenskog razdoblja - njima se podmiruju redovni rashodi
 - b) izvanredni prihodi - privremeni su i povremeni, a služe za financiranje nepredviđenih, novih ili neplaniranih rashoda (rat, recesija, elementarne nepogode)
- načinu stjecanja prava na prihode
 - a) izvorni (originarni) - država ih ostvaruje iz svoje gospodarske aktivnosti (država kao vlasnik poduzeća – npr. Hrvatske vode, Hrvatske ceste, Hrvatska elektroprivreda)
 - b) izvedeni (derivativni) – na osnovi financijskog suvereniteta država ima pravo na dio imovine pravnih i fizičkih osoba (pristojbe, doprinosi, porezi)
- karakteru vlasti u odnosima između države i pojedinca
 - a) privatnopravni – država ih ostvaruje iz svoje gospodarske aktivnosti
 - b) javnopravni prihodi – država ih ostvaruje na temelju normativnih akata (pravo vlasti koje daje pravo naređivanja)
- subjektu od kojeg se ubiru

a) prihodi od fizičkih osoba – plaćaju ih fizičke osobe koje ostvaruju prihode ili dohodak na teritoriju neke države

b) prihodi od pravnih osoba – država ih ubire od trgovačkih društava

■ obliku

a) prihodi u novcu

b) prihodi u naturi

■ pripadnosti različitim razinama vlasti

a) prihodi lokalnih razina vlasti

b) prihodi središnjih razina vlasti

■ Način trošenja javnog novca u Republici Hrvatskoj propisan je Zakonom o proračunu (NN 144/21) koji određuje planiranje, izradu, donošenje i izvršavanje proračuna, upravljanje imovinom i dugovima, upravljanje javnim dugom, zaduživanje i jamstva države te JLP(R)S, proračunske odnosi u javnom sektoru, računovodstvo te proračunski nadzor

■ Hrvatski sustav javnih prihoda sastoji se od:

a) poreznih prihoda (sve vrste poreza)

b) doprinosa

c) neporeznih prihoda (pristojbe, kazne, globe, naknade za ceste)

d) kapitalnih prihoda (prihodi od prodaje robnih zaliha, od privatizacije)

e) javnog duga (zajmova)

U strukturi javnih prihoda najznačajniji su prihodi od poreza, zatim doprinosa, a najmanje javnih prihoda odnosi se na pomoći, administrativne pristojbe, prihode od imovine te ostale prihode.

U donjoj tablici je prikazana struktura prihoda državnog proračuna u razdoblju 2013. – 2022., u milijunima eura. Iz tablice je vidljivo da preko polovine ukupnih prihoda proračuna (oko 60 posto) su porezni prihodi pri čemu je zamjetan vrlo visoki udio poreznih prihoda od oporezivanja potrošnje te, općenito, prometa dobara i usluga (npr. PDV, posebni porezi, carine i trošarine)

Tablica 1.: Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2013. – 2022., u milijunima eurima

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ukupni prihodi (6+7)	14,446,153	15,227,846	14,567,110	15,508,409	16,286,021	17,173,695	18,570,530	17,463,463	20,447,756	20,527,965
Prihodi poslovanja (6)	14,411,713	15,136,304	14,481,502	15,448,659	16,200,159	17,093,814	18,429,054	17,393,075	20,358,369	20,363,568
Prihodi od poreza (61)	8,323,480	8,371,364	9,027,112	9,515,097	9,986,580	10,355,093	10,980,988	9,708,440	11,102,500	11,877,626
Porez na dohodak (611)	182,188	186,070	274,490	296,237	267,382	2,704	0	0	0	0
Porez na dobit (612)	844,839	750,914	828,729	954,008	1,097,162	1,126,541	1,234,735	1,235,131	1,050,514	1,438,408
PDV (6141)	5,342,499	5,431,482	5,783,762	6,001,522	6,319,817	6,843,411	7,286,287	6,265,184	7,578,324	8,064,002
Posebni porezi i trošarine (6143)	1,550,592	1,705,017	1,847,927	1,957,971	2,009,837	2,106,595	2,158,617	1,929,325	2,169,195	2,044,681
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije (615)	153,875	56,341	55,626	53,736	50,788	46,419	47,847	48,750	57,788	74,613
Ostali prihodi od poreza (616)	102,169	112,242	138,827	149,752	163,290	175,257	196,186	170,602	184,601	195,370
Doprinosi (62)	4,930,554	5,534,741	3,033,166	2,945,691	3,079,975	3,305,749	3,203,217	3,020,853	3,351,206	3,474,066
Doprinosi za zdravstveno osiguranje (621)	2,108,797	2,297,235	-	-	-	-	-	-	0	0
Doprinosi za mirovinsko osiguranje (622)	2,575,866	2,980,968	2,776,103	2,684,916	2,809,816	3,023,799	3,174,386	3,019,305	3,349,959	3,472,506
Doprinosi za zapošljavanje (623)	245,891	256,537	257,063	260,774	270,159	281,950	28,831	1,547	1,247	1,560
Pomoći (63)	242,434	307,862	658,082	1,034,193	1,121,911	1,422,616	1,964,428	2,414,630	2,921,135	2,658,941
Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (632)	229,641	287,634	620,706	984,792	976,018	1,322,986	1,865,952	2,344,138	2,834,830	2,471,222
Pomoći iz proračuna (633)	11,785	6,847	7,676	6,798	6,387	0	0	0	0	0
Prihodi od imovine (64)	253,053	366,782	368,947	452,353	398,803	300,081	369,299	401,524	409,261	285,465
Dividende (6416)	24,105	4,681	13,062	9,310	20,819	49,705	88,401	11,675	47,192	69,444
Dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih fin. inst. po posebnim propisima (6417)	52,523	142,286	104,314	185,685	160,958	53,753	63,508	134,146	160,586	44,057
Koncesije (6421)	106,254	109,414	148,487	124,786	110,129	92,638	47,665	29,711	43,650	76,804
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (65)	571,022	454,461	477,399	513,647	590,539	602,090	631,344	513,739	820,922	575,937
Upravne i administrativne pristojbe (651)	76,614	64,696	65,333	65,797	61,386	89,449	94,924	86,464	113,029	111,570
Prihodi po posebnim propisima (652)	494,408	389,765	412,066	447,850	529,153	512,641	536,420	427,275	707,893	464,367
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (66)	11,334	15,799	156,329	158,774	188,726	176,602	173,619	165,330	208,971	168,001
Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (673)	0	0	685,035	751,441	759,967	858,425	1,022,214	1,085,476	1,436,219	1,220,881
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (68)	79,836	85,295	75,432	77,463	73,657	73,158	83,945	83,084	108,155	102,650
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	34,441	91,542	85,607	59,749	85,862	79,881	141,476	70,387	89,387	164,398

Izvor: obrada autora, prema podacima Ministarstva financija

- **POREZI** → obvezna davanja državi od strane osoba i poduzeća nužna za financiranje javnih rashoda. Plaćanjem svojih prihoda državi zauzvrat dobivamo javne usluge poput javne sigurnosti, obrazovanja, zdravstvene zaštite. Za plaćene poreze nema trenutne izravne protuusluge (porezima nije unaprijed utvrđena količina usluge niti njihova namjena koja će se dobiti zauzvrat).
- Zbog svog fiskalnog učinka, ali i nekih nefiskalnih učinaka porezi su danas najizdašniji fiskalni instrument suvremenih država.
- Porezni obveznici odvajaju dio svoje kupovne snage i podmiruju svoje porezne obveze.
- Porezi imaju i svoj psihološki pritisak - javljaju se otpori poreznih obveznika pogotovo u slučajevima kada im nije jasna svrha ubiranja konkretnog poreza.

- Porezni sustav određene zemlje čine svi porezni oblici koji se primjenjuju u toj zemlji. Svaki porezni sustav rezultat je brojnih kompromisa, utjecaja i najznačajnijih suprotnosti. Razlike koje se pojavljuju između pojedinih poreznih sustava najčešće se očituju u visini poreznog opterećenje, broju, vrsti, mjestu i ulozi pojedinog poreza, poreznim olakšicama.

Obilježja poreza

■ Prisilnost (prinudnost)

- a) u parlamentarnim sustavima porezi poprimaju obilježje prisilnosti jer je usvajanjem zakona porezni obveznik na sebe preuzeo obvezu plaćanja poreza
- b) ako porezni obveznik u trenutku dospijeca ne udovolji poreznoj obvezi, izložit će se sankcijama koje se za takav slučaj predviđaju zakonom

■ Derivativnost (izvedenost)

- a) država ubire poreze temeljem svojeg financijskog (poreznog) suvereniteta
- b) država je ovlaštena da uređuje i regulira aktivnosti iz svoje nadležnosti i to čini donošenjem i primjenom pravnih akata – oporezivanjem država izvodi svoju ekonomsku snagu (svoje prihode) stoga se oni nazivaju izvedenim (derivativnim) prihodima države
- c) prihodi države prikupljeni na temelju prava vlasništva ili obavljanjem poduzetničke djelatnosti (javna poduzeća) nemaju karakter poreza – nisu derivativni, već izvorni (originarni) prihodi države

■ Nepovratnost

- a) nepovratnost poreza ima trajni karakter (za razliku od npr. javnog zajma čije je obilježje samo privremena promjena privatnog u javno vlasništvo)
- b) obilježje nepovratnosti temelji se na trajnoj promjeni vlasničkih odnosa nad iznosima koje država ubire od fizičkih i pravnih osoba
- c) prihodi koje država ubire od poreznih obveznika postaju njezino vlasništvo i ona ih rabi za financiranje zadataka i mjera iz svoje nadležnosti (nepovratno njima raspolaže angažirajući ih za pokrivanje javnih rashoda)
- d) povrat poreza odnosi se na preplaćeni porez – iznos plaćenog poreza veći od propisane porezne obveze

■ Odsutnost neposredne protunaknade

- a) porezi nisu naknada za korištenje usluge (javno dobro) koje pruža i financira država u okviru svojih nadležnosti - obrana zemlje, usluge pravosuđa, usluge policije i sl.
- b) činjenica da netko plaća porez ne daje mu pravo da od nadležnog državnog tijela traži neku izravnu protučinidbu (protuuslugu)

c) pravo na korištenje javnog dobra (javne usluge) ima svatko neovisno o tome je li platio porez i u kojem iznosu

■ **Nedestiniranost**

a) namjena trošenja oporezivanjem prikupljenih sredstava nije unaprijed utvrđena, već se prihodima prikupljenim porezima podmiruju rashodi općenito

b) načelo nedestiniranosti prihvaćeno je stoga što bi bilo nemoguće za svaki porezni oblik utvrditi iznos koji će njegovom primjenom biti ubran iz čega proizlazi poteškoća da se prihodi od pojedinih poreza vežu uz točno unaprijed utvrđen rashod

■ **Ubiranje u javnom interesu**

a) ubiranjem se ostvaruju nefiskalni interesi (npr. zaštita i očuvanje okoliša, zaštita, doprinos stvaranju poticajnog okruženja za ostvarivanja ušteda u potrošnji, itd.)

■ **Novčani prihod države**

a) u poreznim sustavima suvremenih država porezi su u svom pretežitom dijelu prihodi u novcu

b) tijekom povijesti porezni su se prihodi velikim dijelom ubirali u naturi ili se porezna obveza podmirivala radom

c) razvoj novčane privrede omogućio je transformaciju poreza iz naturalnih u novčana davanja

d) u suvremenim uvjetima samo se iznimno može pojaviti potreba za ubiranjem poreza u naturi (npr. za vrijeme rata, nakon velikih elementarnih nepogoda – uslijed velikih poremećaja)

Porezi se dijele prema:

■ **Vrsti porezne osnovice**

■ **Razini javne vlasti (županijski, lokalni porezi i državni porezi)**

■ **Činjenici koje kategorije stanovništva više opterećuju (regresivni ili progresivni porezi)**

■ **Prevaljivosti (izravni - uplaćujemo ih osobno ili to za nas radi poslodavac – npr. porez na dohodak, porez na dobit te neizravni - ne snosi ih onaj koji ih uplaćuje već ih prevaljuje na druge – npr. PDV)**

U nastavku će se prezentirati i osnovni pojmovi porezne terminologije.

- **POREZNI SUBJEKT** je osoba koja sudjeluje u oporezivanju
- **AKTIVNI** je javnopravno tijelo/uža ili šira teritorijalna jedinica, ima pravo uvoditi nove porezne oblike te propisuje obvezu ubiranja poreza
- **PASIVNI** je fizička/pravna osoba koja plaća porez iz svoje ekonomske snage. Može biti rezultat primjene zakona ili posljedica određenih okolnosti
- **POREZNI OBVEZNIK** je fizička ili pravna osoba koja je na temelju propisa obvezna snositi poreznu obvezu
- **POREZNI DESTINATER** je osoba koja je po namjeri zakonodavca unaprijed, svjesno i namjerno utvrđena da snosi porezni teret. Razdvajanje osoba poreznog obveznika i poreznog destinataru uglavnom se primjenjuje kod neizravnih poreza (smanjenje troškova ubiranja poreza)
- **POREZNI PLATAC** je osoba koja u ime i za račun poreznog obveznika plaća porez. Ako sam porezni obveznik uplaćuje porez, onda je on porezni placat, ali to može biti i treća osoba
- **POREZNI JAMAC** je osoba koja garantira da će porezni obveznik podmiriti svoju poreznu obvezu. Porezni jamac može biti dobrovoljni i zakonski
- **POREZNA OSNOVICA** je kvantitativna i kvalitativna konkretizacija poreznog objekta
- **POREZNA SPOSOBNOST** (porezni kapacitet) je mogućnost poreznog obveznika da iz svoje ekonomske snage plati porez
- **POREZNA OBVEZA** je zakonom propisana obveza plaćanja poreza. Obveza prestaje plaćanjem poreza, tj. smanjivanjem ekonomske snage obveznika
- **FORMALNA POREZNA OBVEZA** – nakon zadovoljenja svoje porezne obveze obveznik je iskoristio mogućnosti prevaljivanja te je uspostavio ekonomsku snagu kakvu je imao prije zadovoljenja porezne obveze
- **STVARNA POREZNA OBVEZA** – zbog oporezivanja je trajno umanjena ekonomska snaga poreznog obveznika

Ako porez nije moguće prevaliti, obveznik poreznu obvezu snosi ne samo formalno, nego i stvarno

U nastavku će se shematski prikazati struktura poreznog sustava Republike Hrvatske, po prikazu Porezne uprave koja strukturu poreznih oblika prikazuje po razinama javne vlasti pri čemu su prihodi pojedinih poreznih oblika isključivo prihodi proračuna određene razine vlasti.

Tablica 2.: Porezni sustav RH

1. DRŽAVNI POREZI	1.1 POREZ NA DODANU VRIJEDNOST	
	1.2 POREZ NA DOBIT	
	1.3 POSEBNI POREZI I TROŠARINE	1.3.1 Posebni porez na motorna vozila
		1.3.2 Posebni porez na kavu i bezalkoholna pića
		1.3.3 Porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila
		1.3.4 Trošarinski sustav oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije
2. ŽUPANIJSKI POREZI	2.1 POREZ NA NASLJEDSTVA I DAROVE	
	2.2 POREZ NA CESTOVNA MOTORNA VOZILA	
	2.3 POREZ NA PLOVILA	
	2.4 POREZ NA AUTOMATE ZA ZABAVNE IGRE	
3. OPĆINSKI ILI GRADSKI POREZI	3.1 POREZ NA POTROŠNJU	
	3.2 POREZ NA KUĆE ZA ODMOR	
	3.3 POREZ NA KORIŠTENJE JAVNIH POVRŠINA	
	3.4 POREZ NA PROMET NEKRETNINA	
4. ZAJEDNIČKI POREZI	4.1. POREZ NA DOHODAK ***	***Napomena: prihod od poreza na dohodak se dijeli između općina gradova i županija prema članku 5. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, NN 127/17, 138/20, 151/22, 114/23
5. POREZI NA DOBITKE OD IGARA NA SREĆU I NAKNADE NA PRIREĐIVANJE IGARA NA SREĆU	5.1 LUTRIJSKE IGRE	5.1.1 Mjesečna naknada za priređivanje lutrijskih igara
		5.1.2 Porez na dobitke od lutrijskih igara na sreću
	5.2 IGRE U CASINIMA	

	5.3 IGRE KLAĐENJA	5.3.1 Naknade za priređivanje klađenja
		5.3.2 Porez na dobitke od igara klađenja
	5.4 IGRE NA SREĆU NA AUTOMATIMA	
	5.5 NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE PRIGODNIH JEDNOKRATNIH IGARA NA SREĆU	
6. NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE NAGRADNIH IGARA	6.1 PROPISANA UPLATA PRIREĐIVAČA NAGRADNIH IGARA U KORIST HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA	

Izvor: obrada autora prema podacima Porezne uprave RH

Iz tablice 1 kao i iz gornje tablice 2 vidljivo je da je hrvatski porezni sustav potrošno orijentiran. tj., da se većina poreznih prihoda prikuplja kroz oporezivanje potrošnje pri čemu je glavna značajka takvog poreznog sustava da zbog njihovog regresivnog učinka dolazi do neravnomjernije raspodjele poreznog tereta pri čemu je naglasak na fiskalnim ciljevima oporezivanja, a ne na političkim i socijalnim kao što je uglavnom slučaj kod dohodovno orijentiranog poreznog sustava. Ovakav tip poreznog sustava je svojstven uglavnom državama srednje i istočne Europe (post-tranzicijske države članice EU).

■ Noviji trendovi u oporezivanju

- 1) Porezno usklađivanje – harmonizacija
- 2) Neutralnost u oporezivanju,
- 3) Smanjenje poreznog opterećenja,
- 4) Jednostavnost u oporezivanju,
- 5) Naglasak na oporezivanju potrošnje,
- 6) Pravednost u oporezivanju

Nastavno na gore navedeno, karakteristike kvalitetnog poreznog sustava su:

- Efikasnost - porezi moraju što je manje moguće utjecati na ekonomske odluke kako bi se efikasno upotrijebili rijetki gospodarski resursi
- Pravednost - porezi trebaju biti pravedno raspoređeni između članova neke zajednice; bogati bi trebali platiti više poreza jer imaju veće mogućnosti plaćanja
- Izdašnost - porezi moraju osigurati dovoljan iznos javnih prihoda za pokrivanje razumne visine javnih rashoda
- Jednostavnost - porezi moraju biti što jednostavniji, jasniji i razumljiviji kako bi troškovi ubiranja poreza za poreznu administraciju i porezne obveznike bili što niži
- Niski troškovi ubiranja poreza - troškovi ubiranja poreza moraju biti što niži, kako bi teret poreznih obveznika bio što podnošljiviji, a prihod državne blagajne što veći.
- Neutralnost - svojstvo poreza koji nemaju utjecaja na alokaciju resursa u gospodarstvu (npr. PDV)
- Stabilnost - porezni se sustavi ne smiju često mijenjati jer je poduzećima i kućanstvima potrebna stabilnost za donošenje ispravnih ekonomskih odluka.

U praksi su ta načela obično suprotstavljena - niti jedan porezni sustav ne poštuje podjednako sva načela. Što je neki porez socijalno pravedniji, to je manje efikasan ili je kompliciran za primjenu.

- Učinkovita porezna regulativa bi trebala imati za cilj što manje mijenjati ekonomske odluke ljudi i poduzeća u odnosu prema odlukama koje bi donosili da se porezi uopće ne ubiru
- Porezna politika ima više ciljeva (gospodarski rast i razvoj, ubiranje prihoda, ostvarivanje socijalnih ciljeva) pri čemu utječe na gospodarske tijekove društva
- Porezna regulativa je učinkovitija ukoliko manje utječe na odluke poduzetnika o proizvodnji odnosno na odluke potrošača o potrošnji
- Postiže se proširivanjem porezne osnovice ukidanjem izuzeća i povlastica pojedinim poreznim obveznicima, smanjenjem broja poreznih stopa te snižavanjem visina poreznih stopa
- Porezni akti u poreznom postupku bi morali biti jasni i razumljivi poreznim obveznicima kako im ne bi otežavali poslovanje te im omogućili lakše podmirivanje poreznih obveza

POREZNO PRAVO U PRAVNOM SUSTAVU – postupovne odredbe

- Samostalna pravna disciplina – sadrži norme koje reguliraju prava i obveze sudionika porezno-pravnog odnosa
- Veza s upravnim pravom – porezni postupak je poseban upravni postupak
- Veza s građanskim pravom – odnosi koje uspostavljaju međusobno fizičke osobe nerijetko imaju porezne posljedice (npr. kupnja/prodaja nekretnine)
- Veza s trgovačkim pravom i pravom društava - odnosi koje uspostavljaju međusobno pravne osobe često imaju porezne posljedice (npr. u slučaju povezanih društava)
- Porezno pravo potrebno je regulirati zasebno (izvan materije upravnog prava) zbog njegovih specifičnosti: 1) zbog značaja za fizičke osobe (plaćanje poreza znači smanjenje imovine konačnih plataca poreza, a to su uvijek fizičke osobe), 2) zbog složenosti (više poreznih oblika, neki od njih vrlo složeni za primjenu), 3) zbog drugih posebnosti (npr. specifičnosti poreznog postupka u odnosu na opći upravni postupak)

Temeljni pravni izvori koji definiraju prava i obveze sudionika porezno – pravnog odnosa su Opći porezni zakon¹ (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22), Zakon o općem upravnom postupku² (NN 47/09, 110/21) te pojedini porezni zakoni

- Ako Opći porezni zakon ne propisuje drukčije, na postupak poreznih tijela u primjeni poreznih propisa primjenjuje se Zakon o općem upravnom postupku (što to znači, kako to protumačiti?)

OPZ je lex specialis³ (u odnosu na ZOUP), ali i lex generalis⁴ (u odnosu na pojedine porezne zakone) pri čemu posebna norma ukida opću normu dok kasnija (novija) norma ukida prethodnu normu (lat. lex posterior)

- Značaj poreznog prava je vidljiv i u Ustavu RH članak 51. po kojem je svatko dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova, u skladu sa svojim gospodarskim (ekonomskim, dohodovnim) mogućnostima
- Važnost OPZ-a kao sistemskog pravnog propisa vidljiva je i u članku 2. kojim su definirani različiti oblici javnih davanja:

- Javna davanja u smislu ovoga Zakona jesu porezi i druga javna davanja.
- Porezi su novčana davanja i prihod su proračuna koji se koristi za podmirivanje proračunom utvrđenih javnih izdataka. Trošarine se smatraju porezima.

¹ Dalje OPZ. Opći porezni zakon, ukratko, regulira odnose između poreznih obveznika i poreznih tijela koja primjenjuju propise o poreznim drugim javnim davanjima

² Dalje ZOUP

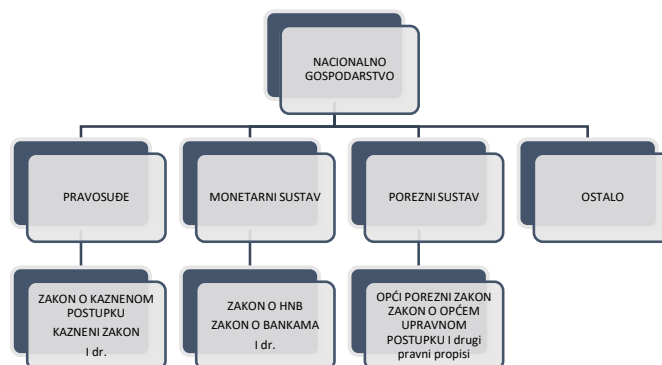
³ Lat. posebni propis

⁴ Lat. opći propis

- Drugim javnim davanjima smatraju se carine, pristojbe, doprinosi, naknade za koncesije, novčane kazne za porezne prekršaje i sva davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela.
- Carina je novčano davanje koje se plaća pri uvozu i izvozu.
- Pristojbe su novčana davanja koja se plaćaju za određenu činidbu ili za korištenje određenoga javnog dobra.
- Doprinosi su novčana davanja koja se plaćaju za korištenje određenih usluga ili ostvarivanja prava.
- Naknada za koncesiju jest javno davanje sukladno zakonu kojim se uređuju koncesije.
- Odredbe ovoga Zakona propisane za poreze na odgovarajući način primjenjuju se i na druga javna davanja (u daljnjem tekstu: porezi) propisana ovim Zakonom, ako ovim Zakonom ili posebnim propisima nije uređeno drugačije.

Na donjoj slici je prikazano mjesto poreznog sustava i porezne regulative u kontekstu cjelokupnog nacionalnog gospodarstva

Slika 1.: Uloga poreznog sustava i porezne regulative u kontekstu cjelokupnog nacionalnog gospodarstva



Izvor: Obrada autora

Zakonom o općem upravnom postupku (ZOUP-om) se uređuju pravila na temelju kojih tijela državne uprave i druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje imaju javne ovlasti (javnopravna tijela), u okviru djelokruga utvrđenog na temelju zakona, postupaju i rješavaju u upravnim stvarima (sporovima)

Upravnom stvari smatra se svaka stvar u kojoj javnopravno tijelo u upravnom postupku rješava o pravima, obvezama ili pravnim interesima fizičke ili pravne osobe ili drugih stranaka neposredno primjenjujući zakone, druge propise i opće akte kojima se uređuje odgovarajuće upravno područje

Upravnom stvari smatra se i svaka stvar koja je zakonom određena kao upravna stvar

Stranka u upravnom postupku - stranka u upravnom postupku je fizička ili pravna osoba na zahtjev koje je pokrenut postupak, protiv koje se vodi postupak ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku

Stranka može biti i tijelo državne uprave te drugo državno tijelo, tijelo jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili drugo javnopravno tijelo koje nema pravnu osobnost te njihova područna jedinica, odnosno podružnica ili skupina osoba povezanih zajedničkim interesom, ako može biti nositelj prava, odnosno obveza o kojima se rješava

U nastavku će se ukratko prezentirati načela upravnog postupanja

Načelo zakonitosti - Javnopravno tijelo rješava upravnu stvar na temelju zakona i drugih propisa te općih akata donesenih na temelju zakonom utvrđenih javnih ovlasti. U upravnim stvarima u kojima je javnopravno tijelo zakonom ovlašteno rješavati po slobodnoj ocjeni, odluka mora biti donesena u granicama dane ovlasti i sukladno svrsi radi koje je ovlast dana

Načelo razmjernosti u zaštiti prava stranaka i javnog interesa - Pravo stranke može se ograničiti postupanjem javnopravnih tijela samo kad je to propisano zakonom te ako je takvo postupanje nužno za postizanje zakonom utvrđene svrhe i razmjerno cilju koji treba postići.

Kad se na temelju propisa stranci nalaže kakva obveza, prema njoj će se primjenjivati one mjere za ispunjenje obveze koje su za nju povoljnije, ako se takvim mjerama postiže svrha propisa.

Pri vođenju postupka javnopravna tijela dužna su strankama omogućiti da što lakše zaštite i ostvare svoja prava, vodeći pri tome računa da ostvarivanje njihovih prava ne bude na štetu prava trećih osoba niti u protivnosti s javnim interesom.

Načelo pomoći stranci - Kad ovlaštena službena osoba tijekom postupka sazna ili ocijeni da stranka ima osnovu za ostvarenje nekog prava, upozorit će je na to, kao i na posljedice njezinih radnji ili propuštanja u postupku, a brinut će se i da neznanje odnosno neukost stranke i drugih osoba koje sudjeluju u postupku ne budu na štetu prava koja im po zakonu pripadaju.

Načelo utvrđivanja materijalne istine - U postupku treba utvrditi pravo stanje stvari i u tu se svrhu moraju utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su bitne za zakonito i pravilno rješavanje upravne stvari.

Načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza - Službena osoba u javnopravnome tijelu samostalno utvrđuje činjenice i okolnosti u postupku te na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti rješava upravnu stvar.

Koje će činjenice i okolnosti uzeti za dokazane, utvrđuje službena osoba slobodnom ocjenom, na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka.

Načelo učinkovitosti i ekonomičnosti - U upravnim stvarima postupa se što je moguće jednostavnije, bez odgode i uz što manje troškova, ali tako da se utvrde sve činjenice i okolnosti bitne za rješavanje o upravnoj stvari.

Načelo pristupa podacima i zaštite podataka - Javnopravna tijela dužna su strankama omogućiti pristup potrebnim podacima, propisanim obrascima, internetskoj stranici javnopravnog tijela i pružiti im druge obavijesti, savjete i stručnu pomoć.

U postupku se moraju zaštititi osobni i tajni podaci, sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka, odnosno tajnosti podataka.

Načelo zaštite stečenih prava stranaka - Odluka javnopravnog tijela protiv koje se ne može izjaviti žalba niti pokrenuti upravni spor (pravomoćna odluka), a kojom je stranka stekla određeno pravo odnosno kojom su stranci određene neke obveze, može se poništiti, ukinuti ili izmijeniti samo u slučajevima propisanim zakonom.

Pravo stranke na pravni lijek - Protiv prvostupanjske odluke, odnosno ako javnopravno tijelo nije o upravnoj stvari riješilo u propisanom roku, stranka ima pravo žalbe, ako zakonom nije drukčije propisano. Protiv drugostupanjske odluke, odnosno protiv prvostupanjske odluke protiv koje nije dopuštena žalba može se pokrenuti upravni spor.

Protiv upravnog ugovora ili drugog postupanja javnopravnog tijela ili pružatelja javnih usluga stranka ima pravo na prigovor.

Službena uporaba jezika i pisma - Postupak se vodi na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Postupak se može voditi i na drugom jeziku ili pismu koji su u službenoj uporabi pri javnopravnom tijelu kod kojeg se vodi postupak, sukladno uvjetima utvrđenim propisima donesenim na temelju zakona o službenoj uporabi jezika i pisma.

Nastavno na gore navedena načela upravno postupanja, u nastavku će se prezentirati osnovna načela poreznog postupka

Načela poreznog postupanja

- a) U postupku oporezivanja primjenjuju se propisi koji su bili na snazi u vrijeme nastanka činjenica na kojima se temelji oporezivanje (načelo zabrane retroaktivne primjene poreznih propisa – članak 5. OPZ-a)
- b) Porezno tijelo dužno je zakonito utvrđivati sva prava i obveze iz porezno-pravnog odnosa (načelo zakonitosti – članak 6., stavak 1. OPZ-a)
- c) Porezno tijelo dužno je utvrđivati sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, pri čemu je s jednakom pažnjom dužno utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika. Koje će se radnje u postupku poduzimati i u kojem opsegu, određuje porezno tijelo (načelo objektivnosti – članak 6., stavak 2. OPZ-a)
- d) Porezno tijelo dužno je uspostaviti sustav informiranja koji će poreznim obveznicima omogućavati jedinstven, suvremen i što lakši pristup informacijama, objavljujući na svojim mrežnim stranicama porezne propise i njihove izmjene i dopune (načelo transparentnosti/određenosti - članak 6., stavak 4. OPZ-a)
- e) Ako porezni obveznik predaje ispravu na stranom jeziku i pismu koje nije u službenoj uporabi kod poreznog tijela, porezno tijelo odredit će rok u kojem će porezni obveznik dostaviti ovjereni prijevod isprave na hrvatski jezik i latinično pismo (načelo upotrebe jezika I pisma - članak 6., stavak 5. OPZ-a)
- f) Prije donošenja poreznog akta kojim se utvrđuju prava i obveze poreznog obveznika, porezno tijelo mora poreznom obvezniku omogućiti očitovanje o činjenicama i okolnostima koje su bitne za donošenje poreznog akta (načelo prava na očitovanje – članak 7. OPZ-a)
- g) Porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže, kao i podatke koje razmjenjuje s drugim državama u poreznim stvarima (obveza čuvanja porezne tajne - članak 8. OPZ-a)
- h) Sudionici porezno-pravnog odnosa dužni su postupati u dobroj vjeri. Postupanje u dobroj vjeri znači savjesno i pošteno postupanje u skladu sa zakonom (načelo postupanja u dobroj vjeri – članak 9. OPZ-a). Ministar financija pravilnikom propisuje način postupanja u dobroj vjeri⁵. Obveze poreznih tijela I poreznih obveznika su:

Porezni obveznik ima pravo unaprijed biti obaviješten o svojim pravima i obvezama u postupcima koji se vode pred poreznim tijelom te u tu svrhu može postavljati pismene upite ispostavama i područnim uredima Porezne uprave.

Kako bi porezni obveznici što lakše ostvarivali svoja prava i obveze, Porezna uprava na svojim će web-stranicama objavljivati porezne propise i druge obavijesti koje su od utjecaja na obračunavanje, utvrđivanje i naplatu poreza.

⁵ NN, br. 59/09

Tijekom postupka porezno tijelo poučit će poreznog obveznika o pravu na podnošenje zahtjeva u svrhu ostvarenja na zakonu osnovanih prava poreznog obveznika.

Porezno tijelo poučit će poreznog obveznika o pravu da ima pomagatelja ili poreznog savjetnika ako otkijeni da nepoznavanje propisa ili nestručnost poreznog obveznika ili druge osobe koja sudjeluje u poreznom postupku može biti od utjecaja na ostvarivanje prava poreznog obveznika.

Porezno tijelo dužno je paziti da zaštita prava poreznog obveznika ne narušava javni interes.

Porezni obveznik dužan je obračunavati i plaćati porez u iznosu, na način i u roku sukladno propisu ili nalogu poreznog tijela.

Porezni obveznik dužan je poreznom tijelu davati istinite i potpune podatke o svim činjenicama koje su poreznom tijelu potrebne za obračun, utvrđivanje i naplatu poreza.

- i) Porezne činjenice utvrđuju se prema njihovoj gospodarskoj biti/značenju (načelo gospodarskog pristupa – članak 11. OPZ-a). Oporezuje se svaka ostvarena novostvorena vrijednost bez obzira na to je li ono ostvareno pravnim poslom ili na protupravni način. Dakle, ako je prihod, dohodak, dobit ili druga proćjenjiva korist ostvarena bez pravne osnove, porezno tijelo utvrdit će poreznu obvezu u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuje pojedina vrsta poreza
- j) Ako se prividnim pravnim poslom prikriva neki drugi pravni posao, tada je osnova za utvrđivanje porezne obveze prikriveni pravni posao (načelo sprječavanja zloupotrebe pravne forme - članak 12. OPZ-a)
- k)

Slika 2.: Porezno tijelo – radnje

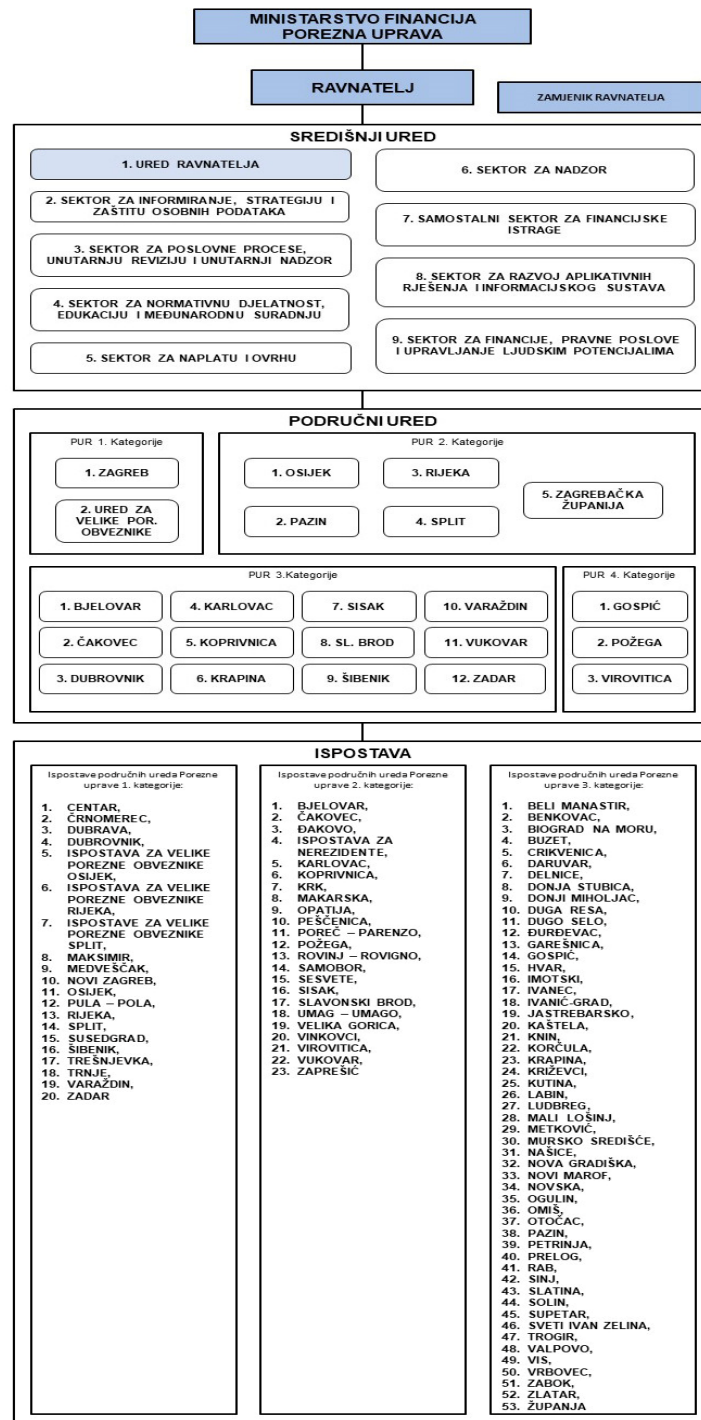


Izvor: obrada autora

Porezno tijelo

- Porezno tijelo jest tijelo državne uprave, tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave ili tijelo jedinice lokalne samouprave u čijem su djelokrugu **poslovi utvrđivanja, nadzora i naplate poreza**
- Porezno-pravni odnos u smislu OPZ-a jest odnos između poreznog tijela i poreznog obveznika koji obuhvaća njihova prava i obveze u poreznom postupku, dok porezno-dužnički odnos u smislu OPZ-a je dio porezno-pravnog odnosa u kojem sudionici porezno-dužničkog odnosa ostvaruju svoja prava i obveze.
- Sudionici porezno-dužničkog odnosa jesu porezno tijelo i porezni obveznik te osobe koje prema odredbama OPZ-a jamče za plaćanje porez

Slika 3.: Organizacijska shema Porezne uprave Ministarstva financija RH, od 15. srpnja 2023.



Izvor: https://www.porezna-uprava.hr/HR_o_nama/Stranice/organizacija.aspx, 17.10.2024.

Postupanje poreznih tijela

- Porezno tijelo dužno je zakonito utvrđivati sva prava i obveze iz porezno-pravnog odnosa.
- Porezno tijelo dužno je utvrđivati sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, pri čemu je s jednakom pažnjom dužno utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika. Koje će se radnje u postupku poduzimati i u kojem opsegu, određuje porezno tijelo.
- Porezno tijelo treba porezne obveznike poticati na podnošenje poreznih prijava. Porezno tijelo dužno je upozoriti sudionike porezno-pravnog postupka na njihova prava i obveze u postupku.
- Porezno tijelo dužno je uspostaviti sustav informiranja koji će poreznim obveznicima omogućavati jedinstven, suvremen i što lakši pristup informacijama, objavljujući na svojim mrežnim stranicama porezne propise i njihove izmjene i dopune.
- Ako porezni obveznik predaje ispravu na stranom jeziku i pismu koje nije u službenoj uporabi kod poreznog tijela, porezno tijelo odredit će rok u kojem će porezni obveznik dostaviti ovjereni prijevod isprave na hrvatski jezik i latinično pismo.

Obveza čuvanja porezne tajne

- Porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže, kao i podatke koje razmjenjuje s drugim državama u poreznim stvarima.
- Iznimno, ne smatra se poreznom tajnom:

1. podatak o datumu upisa u sustav poreza na dodanu vrijednost ili ispisa iz sustava poreza na dodanu vrijednost
2. podatak o poreznim obveznicima koji su davali lažne podatke s namjerom umanjenja svoje ili tuđe obveze poreza na dodanu vrijednost (kružne prijevare poreza na dodanu vrijednost) ako je to utvrđeno u porezno-pravnom postupku.

- Obveza čuvanja porezne tajne odnosi se na sve službene osobe poreznog tijela, vještake i druge osobe koje su uključene u porezni postupak.
- Obveza čuvanja porezne tajne je povrijeđena ako se činjenice neovlašteno koriste ili objave.

Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena:

1. ako se poreznom jamcu omogući uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njegov odnos prema poreznom obvezniku
2. ako se članove društva osoba upozna s činjenicama bitnima za oporezivanje društva

3. ako se iznose podaci tijekom poreznog, prekršajnog ili sudskog postupka
 4. ako se iznose podaci uz pisani pristanak osobe na koju se ti podaci odnose
 5. ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga
 6. ako se podaci daju na zahtjev drugog javnopravnog tijela koje po službenoj dužnosti traži podatke nužne za ostvarivanje prava pred tim tijelom povodom zahtjeva stranke u postupku, a koje bi inače stranka trebala sama pribaviti
 7. ako ustrojstvene jedinice Ministarstva financija međusobno dostavljaju podatke koji mogu biti od utjecaja na utvrđivanje prava i obveza poreznih obveznika
 8. ako se podaci daju u skladu s postupcima propisanim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim međunarodnim ugovorima u poreznim stvarima koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj
 9. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim OPZ-om za pružanje i dobivanje pravne pomoći i
 10. ako se podaci daju sukladno zakonu kojim se uređuje administrativna suradnja u području poreza.
- Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim mrežnim stranicama popis dospjelih i neplaćenih dugova po osnovi poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, trošarina, posebnih poreza, poreza na promet nekretnina, iznosa na ime naknade za koncesiju te carina, ako je ukupni iznos duga:
 1. veći od iznosa 13.272,28 eura za fizičke osobe koje obavljaju djelatnost
 2. veći od iznosa 39.816,84 eura za pravne osobe i
 3. veći od iznosa 1.990,84 eura za sve ostale porezne obveznike.

Obvezujuća mišljenja

- Porezno tijelo ovlašteno je na pisani zahtjev poreznog obveznika donijeti obvezujuće mišljenje o poreznom tretmanu budućih i namjeravanih transakcija, odnosno poslovnih događaja i djelatnosti poreznog obveznika.
- Područja primjene obvezujućih mišljenja su:
 1. utvrđivanje oporezivih isporuka u svrhu podjele pretporeza
 2. utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit pri spajanju, podjeli, djelomičnoj podjeli, prijenosu imovine i zamjeni dionica i udjela

3. primjena ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja kod obveza poreza na dohodak i poreza na dobit

4. porezni tretmani poslovnih aktivnosti koje zbog svojih osobitosti nisu usporedive niti uobičajene s poslovnim aktivnostima koje se obavljaju na području Republike Hrvatske.

- Troškove izdavanja obvezujućih mišljenja u cijelosti snosi porezni obveznik.
- Ministar financija pravilnikom će propisati način primjene, rokove i iznose troškova izdavanja obvezujućih mišljenja.

Porezni obveznik

- Porezni obveznik je svaka osoba koja je kao takva određena zakonom kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.

Položaj izvanbračne zajednice

- Odredbe ovoga Zakona i drugih poreznih propisa koje se primjenjuju na bračnog druga primjenjuju se i na izvanbračnog druga, životnog partnera i neformalnog životnog partnera.

Porezni broj

- Poreznim brojem za potrebe oporezivanja smatra se osobni identifikacijski broj propisan posebnim zakonom.
- Porezna uprava koristi osobni identifikacijski broj za povezivanje i objedinjavanje podataka iz službenih evidencija koje vodi javnopravno tijelo te podataka prikupljenih na drugi način o imovini koju posjeduje fizička osoba.

Opunomoćenik, stručni pomagač I porezni savjetnik

- Porezni obveznik može imati opunomoćenika, stručnog pomagača i poreznog savjetnika.
- **Opunomoćenik je osoba koja zastupa poreznog obveznika u okviru dobivene punomoći i u njegovo ime može poduzimati radnje u poreznom postupku.** U okviru poreznog nadzora pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost opunomoćenik je stručna osoba iz redova odvjetnika ili poreznih savjetnika
- Stručni pomagač je osoba koja nastupa uz nazočnost poreznog obveznika i pomaže mu savjetima. **Izjava stručnog pomagača smatra se izjavom poreznog obveznika samo ako porezni obveznik danoj izjavi odmah ne proturječi.** Stručni pomagač nije ovlašten u ime poreznog obveznika poduzimati radnje u poreznom postupku kao njegov zastupnik.
- Porezni savjetnik je **osoba koja obavlja poslove savjetovanja poreznog obveznika u poreznom postupku pred poreznim tijelima.** Ako nastupa i kao opunomoćenik poreznog obveznika, mora imati punomoć za obavljanje tih poslova. Obavljanje djelatnosti poreznog savjetnika uređuje se posebnim zakonom.

Obveze zakonskih zastupnika, upravitelja imovine i osoba s pravom raspolaganja imovinom

- Zakonski zastupnici fizičkih i pravnih osoba i zastupnici ili upravitelji udruženih osoba i imovinskih masa bez pravne osobnosti moraju ispunjavati porezne obveze osoba koje zastupaju.
- Ako udružene osobe bez pravne osobnosti nemaju zastupnika ili upravitelja, obveze u smislu stavka 1. članka 18. OPZ-a moraju ispunjavati članovi udruženja. Smatrat će se da je svaki član udruženja porezni obveznik.
- Za imovinske mase bez pravne osobnosti koje nemaju zastupnika ili upravitelja, poreznim obveznicima smatrat će se svi njihovi vlasnici.
- Ako imovinom upravlja druga osoba, smatrat će se poreznim obveznikom za porezne obveze koje proistječu iz imovine kojom upravlja.
- Tko stvarno koristi ili raspolaže tuđom imovinom bez pravne osnove, smatrat će se poreznim obveznikom za porezne obveze koje proistječu iz korištenja ili raspolaganja tom imovinom.

Zastupnik po službenoj dužnosti - porezno tijelo će po službenoj dužnosti postaviti zastupnika:

1. poreznom obvezniku nepoznatog sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta
 2. nepoznatom vlasniku imovine koja je predmet poreznog postupka
- Ako je porezni obveznik fizička osoba koja nije poslovno sposobna i nema zakonskog zastupnika, porezno tijelo podnijet će zahtjev nadležnom sudu za postavljanje zastupnika
 - Za zastupnika po službenoj dužnosti može se postaviti porezni savjetnik, odvjetnik ili druga osoba koja ima potrebno stručno znanje za obavljanje zastupanja
 - Zastupnik iz stavka 1. i 2. članka 19. OPZ-a ima pravo na nagradu i naknadu troškova zastupanja
 - Porezno tijelo ima pravo potraživati od poreznog obveznika povrat sredstava isplaćenih za nagrade i naknadu troškova zastupnika iz stavka 1. i 2. članka 19. OPZ-a
 - Visinu nagrade i naknadu troškova iz stavka 4. članka 19. OPZ-a koje utvrđuje i isplaćuje porezno tijelo propisuje pravilnikom ministar financija
 - Porezno tijelo u porezno-dužničkom odnosu ima pravo na naplatu:

1. poreza
2. kamata i novčanih kazni
3. novčanih činidbi po osnovi odgovornosti iz poreznog jamstva

- Porezni obveznik ili osoba koja je preplatila porez ili od koje je bez pravne osnove porez naplaćen ima pravo na:

1. povrat preplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove
2. kamate na porez koji je plaćen bez pravne osnove

Nastanak prava iz porezno-dužničkog odnosa - porezno tijelo u porezno-dužničkom odnosu ima prava iz članka 21. stavka 1. OPZ-a od dana dospelosti tražbine po osnovi poreza

- Porezni obveznik ili druga osoba u porezno-dužničkom odnosu ima prava iz članka 21. stavka 2. OPZ-a od dana kada je porezno tijelo primilo od poreznog obveznika ili druge osobe iznos preplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove
- **Podmirenje obveza iz porezno-dužničkog odnosa od solidarnog dužnika i treće osobe** - obveze iz porezno-dužničkog odnosa za poreznog obveznika mogu podmiriti i treće osobe. Osobe od kojih svaka ima obvezu podmiriti isti porezni dug jesu solidarni dužnici. Svaki solidarni dužnik obavezan je podmiriti cjelokupni porezni dug. Porezno tijelo odlučuje od kojeg će solidarnog dužnika naplatiti porezni dug i u kojoj visini
- Ispunjenjem obveze jednoga solidarnog dužnika prestaje porezno-dužnički odnos svih solidarnih dužnika
- **Položaj pravnih sljednika** - univerzalni pravni sljednik u cijelosti preuzima pravni položaj pravnog prednika, osim obveza po osnovi izrečenih novčanih kazni pravnom predniku
- Nasljednici su dužni platiti obveze iz porezno-dužničkog odnosa do visine vrijednosti naslijeđene imovine, osim obveza po osnovi izrečenih novčanih kazni ostavitelju
- Vrijednost naslijeđene imovine utvrđuje porezno tijelo na osnovi tržišnih cijena

Prestanak prava i obveza iz porezno-dužničkog odnosa - prava i obveze iz porezno-dužničkog odnosa prestaju **plaćanjem, prijebom, otpisom, zastarom i u drugim slučajevima određenima OPZ-om**

- Zastupane osobe odgovaraju za neplaćeni i manje plaćeni porez i pripadajuće kamate koje su posljedica neizvršavanja obveza iz porezno-dužničkog odnosa
- **Odgovornost zastupnika** - ako su zakonski zastupnici fizičkih i pravnih osoba i zastupnici ili upravitelji udruženih osoba i imovinskih masa bez pravne osobnosti u obavljanju poslova počinili kazneno djelo utaje poreza ili sudjelovali u utaji poreza ili bespravno ostvarili smanjenje poreza ili druge porezne povlastice za zastupane osobe, tada se zastupnik ili upravitelj smatra poreznim jamcem za manje plaćeni porez i kamate
- **Odgovornost osoba koje vode poslove društva i povezanih osoba** - članovi uprave i izvršni direktori društva kapitala odgovaraju kao porezni jamci ako pri vođenju poslova društva zloupotrebjavaju svoje ovlasti što ima za posljedicu nemogućnost ispunjenja obveza iz porezno-dužničkog odnosa i oštećenje poreznog tijela

Radnjama kojima se oštećuje porezno tijelo kao vjerovnika u porezno-dužničkom odnosu osobito se smatraju: preusmjeravanje novčanih tokova na druge pravne ili fizičke osobe radi izbjegavanja plaćanja poreznih obveza, korištenje društva radi postizanja ciljeva koje ne bi sam mogao postići, a koji su zabranjeni, umanjeње ili otuđenje imovine društva ako je isto za posljedicu imalo nemogućnost plaćanja obveza iz porezno-dužničkog odnosa

Osobna odgovornost postoji i u slučaju osobe koja se koristi drugim osobama koje djeluju kao njegovi povjerenici, tako da se u društvu kao član iskazuje netko drugi, ali to čini po nalogu i uputama te osobe. Za podmirenje obveza društva, ali najviše do visine ostvarene koristi, supsidijarno odgovaraju i povezane osobe u čiju korist je poduzeto raspolaganje na štetu društva, što za posljedicu ima neispunjavanje obveze iz porezno-dužničkog odnosa

Odgovornost članova trgovačkog društva

- Članovi javnoga trgovačkoga društva i komplementari u komanditnome društvu odgovaraju za obveze društva osobno, solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom. Članovi gospodarskog interesnog udruženja odgovaraju za obveze udruženja cijelom svojom imovinom
- Članovi društva s ograničenom odgovornošću, dioničari dioničkoga društva, komanditori u komanditnom društvu ne odgovaraju za obveze društva izuzev kada je to određeno zakonom
- Onaj tko zloupotrebljava okolnost da kao član trgovačkoga društva ne odgovara za obveze društva ne može se pozvati na to da po zakonu ne odgovara za te obveze
- Smatra se da je ispunjena pretpostavka za odgovornost člana društva iz stavka 3. članka 30 OPZ-a osobito:

1. ako koristi društvo za to da bi postigao cilj koji mu je inače zabranjen

2. ako koristi društvo da bi oštetio vjerovnike

3. ako protivno zakonu upravlja imovinom društva kao da je to njegova imovina

4. ako u svoju korist ili u korist neke druge osobe umanju imovinu društva, iako je znao ili morao znati da ono neće moći podmiriti svoje obveze

- **Posebna odgovornost članova trgovačkog društva, osoba koje vode poslove društva i povezanih osoba** - smatra se da su ispunjene pretpostavke za odgovornost članova društva, osoba koje vode poslove društva, i povezanih osoba, osobito ako oni:

1. prividno ili besplatno prenesu imovinu na trgovačko društvo, koje su osnovali sami ili s drugim osobama ili na drugi način cijelu ili dio imovine prividno prodaju, opterete bez odgovarajuće protučinidbe ili ju besplatno ustupe povezanim osobama, oštete ju, unište ili učine neupotrebljivom

2. zaključe prividni pravni posao ili priznaju nepostojeću tražbinu osobama iz točke 1. članka 31. OPZ-a

3. u suprotnosti s urednim i savjesnim gospodarenjem umanje imovinu ili prikriju imovinsko stanje, ne podnesu zakonom propisana godišnja izvješća, bez odgađanja, a najkasnije 21 dan od nastanka razloga koji poseban zakon određuje kao razlog za pokretanje stečajnog postupka ne zatraže da se takav postupak pokrene

Odgovornost poreznog jamca - porezni jamac odgovara za porezni dug ako ga u roku nije platio porezni obveznik. Porezno tijelo pozvat će poreznog jamca na plaćanje poreznog duga. Odredba stavka 1. članka 36. OPZ-a ne primjenjuje se ako porezni jamac odgovara kao jamac platac, ako je sam utajio porez ili ako je sudjelovao u utaji poreza

Odgovornost utajivača poreza i pomagatelja - tko zbog utaje poreza, pomaganja ili prikrivanja utaje umanje ili ne iskaže poreznu obvezu, jamči za taj manje plaćeni ili utajeni porez i pripadajuće kamate

Odgovornost za vjerodostojnost poslovnih knjiga - tko sudjeluje u ispostavljanju neistinitih i nevjerodostojnih isprava ili u neurednom, neistinitom i nepravodobnom vođenju poslovnih knjiga, jamči za iznos manje plaćenog poreza i pripadajućih kamata nastalog kao posljedica takva njegova djelovanja.

Gospodarska cjelina - gospodarska cjelina je sva imovina i obveze što u poslovnom i organizacijskom smislu čini samostalni subjekt, odnosno subjekt sposoban za samostalno poslovanje

- Pri prijenosu vlasništva gospodarske cjeline, stjecatelj se smatra poreznim jamcem za:
 1. porez čija se obveza plaćanja temelji na poslovanju gospodarske cjeline prije stjecanja
 2. porez koji se plaća po odbitku (porez na dohodak od nesamostalnog rada) pod uvjetom da je obveza plaćanja tog poreza nastala u godini u kojoj je izvršen prijenos vlasništva gospodarske cjeline
- Jamstvo stjecatelja ograničeno je vrijednošću stečene imovine
- Iznimno, odredba stavka 1. točke 1. članka 40. OPZ-a ne primjenjuje se na stjecanje u stečajnom i ovršnom postupku

Mjesna određenost poreznog obveznika utvrđuje se:

1. za fizičke osobe prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu

2. za pravne osobe prema sjedištu upisanom u sudski registar ili drugi registar, odnosno upisnik

- Ako se mjesna određenost ne može utvrditi prema stavku 1. članka 42. OPZ-a, onda se utvrđuje prema mjestu gdje je nastao povod za vođenje poreznog postupka

Prebivalište i uobičajeno boravište

- U smislu OPZ-a smatra se da porezni obveznik ima prebivalište ondje gdje ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Boravak u stanu nije obavezan
- Ako porezni obveznik u Republici Hrvatskoj ima u vlasništvu ili posjedu više stanova, prebivalište mjerodavno za oporezivanje utvrđuje se prema mjestu prebivališta obitelji, a za poreznog obveznika samca prema mjestu u kojem se pretežno zadržava ili prema mjestu iz kojeg pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti
- Ako porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu, smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu
- Uobičajeno boravište u smislu OPZ-a ima porezni obveznik u onome mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da on u tome mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno. Uobičajenim boravištem u smislu OPZ-a smatra se stalan ili vremenski povezan boravak u trajanju od najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Za određivanje uobičajenog boravišta nisu važni kratkotrajni prekidi boravka koji ne traju dulje od jedne godine
- Poduzetnik u smislu OPZ-a jest svaka fizička ili pravna osoba, udružene osobe ili imovinska masa bez pravne osobnosti koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi
- Gospodarskom djelatnošću u smislu stavka 1. članka 44. OPZ-a smatra se razmjena dobara i usluga na tržištu radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi

U smislu OPZ-a stalnom poslovnom jedinicom smatra se stalno mjesto poslovanja preko kojega se poslovanje društva obavlja u cijelosti ili djelomično

- Stalnom poslovnom jedinicom smatraju se posebno

1. mjesto stvarne uprave

2. podružnica

3. ured

4. tvornica

5. radionica

6. rudnik, naftni ili plinski izvor, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto iskorištavanja prirodnih bogatstava

- Gradilište ili građevinski ili montažni projekt čini stalnu poslovnu jedinicu samo ako traje dulje od šest mjeseci

- Stalnom poslovnom jedinicom ne smatra se...

1. korištenje objekata isključivo za uskladištenje, izlaganje ili isporuku dobara ili robe koji pripadaju društvu

2. održavanje zaliha dobara ili robe koje pripadaju društvu isključivo radi uskladištenja, izlaganja ili isporuke

3. održavanje zaliha dobara ili robe koje pripadaju društvu isključivo radi prerade koje obavlja drugo društvo

4. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo radi kupnje dobara ili robe ili radi prikupljanja podataka za društvo

5. održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo radi obavljanja bilo koje druge djelatnosti pripremnog ili pomoćnog značenja za društvo

- Smatra se da postoji stalna poslovna jedinica kad osoba koja nije zastupnik sa samostalnim statusom djeluje u ime društva te ima ovlasti da zaključuje ugovore u ime toga društva, što uobičajeno čini, osim ako su njezine djelatnosti ograničene na djelatnosti navedene u stavku 4. članka 45. OPZ-a, koje ako bi se obavljale putem stalnog mjesta poslovanja, ne bi to stalno mjesto poslovanja činile stalnom poslovnom jedinicom

- Ne smatra se da društvo ima stalnu poslovnu jedinicu samo zato što svoje poslovanje obavlja putem posrednika, generalnog komisionara ili drugoga zastupnika sa samostalnim statusom, ako te osobe rade u okviru svoje redovite poslovne djelatnosti

Povezana društva

Povezanim društvima smatraju se društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao:

1. društvo koje u drugom društvu ima većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja
2. ovisno i vladajuće društvo
3. društva koncerna
4. društva s uzajamnim udjelima koja su povezana tako da svako društvo ima više od četvrtine udjela u drugom društvu
5. društva povezana poduzetničkim ugovorima, i to: ugovorima o vođenju poslova društva, ugovorima o prijenosu dobiti te ostalim poduzetn. ugovorima koji se upisuju u sudski registar

Ovisno i vladajuće društvo

- Ovisno društvo je, u smislu OPZ-a, pravna osoba na koju druga pravna osoba (vladajuće društvo) može imati neposredno ili posredno prevladavajući utjecaj, odnosno nad kojom vladajuće društvo ima kontrolu
- Vladajuće društvo je, u smislu OPZ-a, pravna osoba koja ima prevladavajući utjecaj na jedno ili više ovisnih društava
- Svaka pravna osoba, koja je ovisna u odnosu na ovisno društvo, smatra se ovisnim društvom vladajućeg društva
- Vladajuće društvo i sva njegova ovisna društva čine, u smislu OPZ-a, grupu povezanih društava
- Pravne osobe između kojih postoji odnos kontrole, kod kojeg nije moguće jednoznačno utvrditi koje je ovisno, a koje vladajuće društvo, smatraju grupom povezanih društava

Povezane osobe

- Povezane osobe, u smislu OPZ-a, su osobe kod kojih je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:
 1. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik jer jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom ili drugima
 2. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba koje za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa predstavljaju jedan rizik jer jedna od njih ima, izravno ili neizravno, značajan utjecaj na drugu ili druge

3. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba između kojih ne postoji odnos kontrole iz točke 1. stavka 1. ili značajan utjecaj iz točke 2. stavka 1., ali koje predstavljaju jedan rizik za izvršavanje obveza iz porezno-dužničkog odnosa jer su međusobno povezane tako da postoji velika vjerojatnost da zbog pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe može doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne ili više drugih osoba, jer se između njih provodi ili postoji mogućnost prijenosa gubitaka, dobiti ili sposobnosti za plaćanje

Stvarna nadležnost

- Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza te primjenom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja obavlja Ministarstvo financija Republike Hrvatske preko upravnih organizacija u svom sastavu.
- Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza koji su propisani odlukama predstavničkih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave obavljaju njihova porezna tijela. Obavljanje tih poslova može se povjeriti Poreznoj upravi na temelju suglasnosti ministra financija.
- **Stvarna nadležnost** pojedinih poreznih tijela propisuje se posebnim zakonom ili drugim propisom donesenim na temelju zakona

Mjesna nadležnost više poreznih tijela

- Ako bi u nekoj poreznoj stvari istodobno mjesno nadležna mogla biti dva ili više poreznih tijela, porez utvrđuje ono porezno tijelo koje je prvo pokrenulo postupak
- Iznimno, ako porezni obveznik ima evidentirana porezna dugovanja iz nadležnosti više ustrojstvenih jedinica jednog poreznog tijela, utvrđuje se jedinstvena nadležnost ustrojstvene jedinice mjesno nadležne prema prebivalištu, odnosno sjedištu poreznog obveznika za provođenje ovrhe radi naplate svih poreznih dugovanja, neovisno o mjesnoj nadležnosti ustrojstvene jedinice poreznog tijela koja je obvezu utvrdila

Promjena mjesne nadležnosti

- Porezno tijelo koje je pokrenulo postupak ustupit će predmet poreznom tijelu koje je prema novim okolnostima postalo mjesno nadležno ako se time poreznom obvezniku bitno olakšava sudjelovanje u poreznom postupku

Izuzete službenika poreznog tijela

- Službenik poreznog tijela izuzet će se od obavljanja službenih radnji u poreznom postupku:

1. ako je sudionik postupka, bilo da je porezni obveznik ili porezni jamac
2. ako je srodnik sa sudionikom postupka ili zakonski zastupnik sudionika postupka
3. ako je zakonski zastupnik, opunomoćenik ili stručni pomagač sudionika postupka
4. ako je u poslovnom odnosu sa sudionikom postupka
5. ako postoji vjerojatnost da će službenim radnjama steći neposrednu korist ili pretrpjeti štetu
6. ako je u prvostupanjskom postupku sudjelovao u vođenju postupka ili u donošenju poreznog rješenja

- Srodnici u smislu OPZ-a jesu:

1. srodnik po krvi u ravnoj liniji
2. srodnik u pobočnoj liniji do trećeg stupnja zaključno
3. bračni drug
4. skrbnik, šticećenik, posvojitelj i posvojenik

- Ako postoji opravdana sumnja u nepristranost službene osobe, voditelj poreznog tijela izuzet će službenu osobu od obavljanja službenih radnji u tom postupku. Ako se sumnja u nepristranost voditelja poreznog tijela, o izuzeću odlučuje čelnik neposredno više ustrojstvene jedinice poreznog tijela

Porezni akti u poreznom postupku

- Porezni akt jest svaki akt kojim se pokreće, dopunjuje, mijenja ili dovršava neka radnja u poreznom postupku
- Porezni akt iz stavka 1. članka 57. OPZ-a jest **porezno rješenje, zaključak, zapisnik, obavijest, poziv i drugi akti**
- Porezni akt kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa jest porezno rješenje, a sukladno posebnim propisima može imati i drugi naziv
- Protiv poreznog rješenja donesenog u prvostupanjskom poreznom postupku dopuštena je žalba

Oblik i sadržaj poreznog akta

- Porezni akt donosi se u pisanom ili u usmenom obliku
- Usmeni porezni akt može donijeti ovlaštena osoba poreznog tijela i narediti njegovo izvršenje bez odgode u slučaju kada je ugrožena naplata poreza
- Usmeni porezni akt mora se izdati u pisanom obliku najkasnije u roku od tri dana od dana njegova donošenja

Svaki porezni akt iz članka 57. stavka 2. OPZ-a mora sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
 2. ime i prezime, odnosno naziv sudionika kome se upućuje
 3. pravni i činjenični temelj i
 4. potpis ovlaštene osobe
- Porezni akt kojim se nalaže neko činjenje ili trpljenje mora sadržavati i upozorenje na posljedice nepostupanja
 - Obvezni sadržaj poreznog rješenja utvrđuje se OPZ-om, a primjenjuje se i na zaključak

Dostava poreznog akta

- Porezni akt kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa ili kada od dana dostave poreznog akta počinje teći rok koji se ne može produžiti, dostavlja se prema mjestu dostave osobnom dostavom sudionicima poreznog postupka. Ako sudionik ima opunomoćenika, porezni akt dostavlja se samo opunomoćeniku
- Mjestom dostave iz stavka 1. ovoga članka 59. OPZ-a smatra se:

1. prebivalište ili uobičajeno boravište sudionika

2. sjedište sudionika koji je pravna osoba

3. radno mjesto sudionika

- Osobnom dostavom iz ovoga članka smatra se dostava koja je izvršena osobno osobi kojoj je porezni akt namijenjen. Dostavom poreznog akta opunomoćeniku smatra se da je dostava izvršena samom sudioniku
- Ako se sudionik prema kojem se treba izvršiti osobna dostava ne zatekne na mjestu dostave određenom stavkom 2. članka 59. OPZ-a, dostavljač će ostaviti potpisanu pisanu obavijest o vremenu pokušane osobne dostave i o vremenu sljedeće osobne dostave, koja se ne može izvršiti prije isteka roka od 24 sata od prvog pokušaja

- Porezni akt se vraća poreznom tijelu:

1. ako nakon drugog pokušaja dostava ne bude izvršena ili

2. ako sudionik odbije primiti porezni akt

- U slučajevima iz stavka 5. članka 59. OPZ-a na mjestu dostave ostavlja se potpisana pisana obavijest sudioniku u kojoj se naznačuje datum i vrijeme pokušane dostave, mjesto gdje se porezni akt može preuzeti i pravne posljedice nepreuzimanja poreznog akta. Smatra se da je osobna dostava izvršena u roku od petnaest dana od dana kada je obavijest ostavljena na mjestu dostave osim ako sudionik dokaže da iz opravdanih razloga nije mogao primiti porezni akt
- Ako se ne radi o poreznom aktu iz stavka 1. članka 59. OPZ-a te se dostava ne može izvršiti osobno sudioniku, tada se dostava obavlja predajom poreznog akta članu obitelji sudionika ili osobi koja je zaposlena na istom radnom mjestu kao i sudionik
- Porezni akti kojima se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa mogu se dostavljati elektroničkim putem na zahtjev ili uz izričiti pristanak stranke
- Dostava poreznog akta elektroničkim putem se obavlja u elektronički pretinac koji je porezno tijelo odredilo za takvu namjenu
- Istodobno s uručjenjem poreznog akta prema prethodnom stavku sudioniku se na elektroničku adresu koju je prijavio poreznom tijelu šalje i informativna poruka u kojoj ga se obavještava da je porezni akt u njegovom elektroničkom pretincu te ga je sudionik dužan preuzeti u roku od sedam dana od dana kada je porezni akt pristigao u njegov elektronički pretinac. U poruci se sudionika izričito upozorava na pravne posljedice iz stavka 12. članka 59. OPZ-a
- Smatrat će se da je dostava obavljena danom zapisa na poslužitelju kada je sudionik preuzeo porezni akt. Ako se porezni akt ne preuzme u roku od sedam dana, smatrat će se da je dostava obavljena istekom roka od sedam dana od dana kada je porezni akt pristigao u elektronički pretinac

Dostava u inozemstvo

Osobna dostava u inozemstvo može se izvršiti:

1. preko nadležnog poreznog tijela u inozemstvu, na temelju molbe poreznog tijela koje šalje pismeno
2. slanjem preporučene pošiljke s povratnicom ili
3. preko diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu

Dostavnica

- Izvršena osobna dostava potvrđuje se dostavnicom. Dostavnicu potpisuju sudionik ili osoba ovlaštena za primanje poreznog akta i dostavljač
- Sudionik ili osoba ovlaštena za primanje poreznog akta na dostavnici će zapisati datum primitka
- Ako je sudionik nepismen ili se ne može potpisati, dostavljač će na dostavnici ispisati ime i prezime, odnosno naziv sudionika, s datumom dostave i naznakom zašto je sudionik nije potpisao

Obveza izdavanja računa i vođenja poslovnih knjiga i evidencija

- Porezni obveznici dužni su izdavati račune te voditi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema propisima kojima se uređuje pojedina vrsta poreza
- Računom se za potrebe oporezivanja smatra i svaka isprava kojom se obračunavaju isporuke bez obzira na to u kojem obliku i pod kojim nazivom je izdana
- Porezni obveznici dužni su postupati prema odredbama stavka 1. članka 62. OPZ-a i u slučaju kad su te knjige i evidencije dužni voditi i prema drugim propisima
- Porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljanje usluga naplaćuju u gotovini obvezni su promet iskazivati putem naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način
- Stalna poslovna jedinica strane osobe i pravna osoba čiji je osnivač strana osoba dužne su izdavati račune, voditi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema poreznim propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj

Računi za gotovinski promet, isječki vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja moraju sadržavati najmanje ove podatke:

1. broj i nadnevak izdavanja,
 2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
 3. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
 4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.
- Iznimno računi se ne moraju ispostavljati ako se promet ostvaruje od priređivanja lutrijskih igara, igara klađenja, igara u casinima te na automatima za igre na sreću i zabavu, ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, ako se prodaja obavlja putem automata, ako se vlastiti poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom obiteljskom

poljoprivrednom gospodarstvu izravno prodaju krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima.

- Prodajom na tržnicama i otvorenim prostorima iz stavka 1. članka 62. OPZ-a smatra se isključivo prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda krajnjem potrošaču koja se obavlja na štandovima i klupama na tržnicama na malo i izvan tržnica na malo.

Opća načela vođenja knjigovodstva i evidencija

- Knjigovodstvo se mora voditi u skladu s propisima i na način da stručna treća osoba može u primjerenom roku steći pregled nad poslovanjem poduzetnika te nastankom, razvojem i okončanjem poslovnih događaja.
- Knjiženja i druga evidentiranja treba obavljati potpuno, točno, pravodobno i uredno. Primitke i izdatke blagajne (gotovinski promet) treba bilježiti slijedom njihova nastanka svakodnevno.
- Bilježenje podataka u poslovne knjige mora se temeljiti na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama.
- Smatra se da je isprava za knjiženje uredna kad se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava ona koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.
- Knjiženja i druga evidentiranja ne smiju se mijenjati na način da se prvotni sadržaj više ne može utvrditi. Ne smiju se obaviti ni izmjene takvog značaja da je neizvjesno jesu li provedene odmah ili naknadno.
- Evidencije o dnevnom gotovinskom prometu moraju se voditi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju i u svakom trenutku moraju biti dostupne poreznom tijelu u postupku poreznog nadzora
- Smatra se da se poslovne knjige, osim evidencija o dnevnom gotovinskom prometu, vode pravodobno ako se njima osiguravaju podaci bitni za pravodobno utvrđivanje i prijavljivanje (izvješćivanje) te plaćanje poreznih obveza.
- Poslovne knjige i druge evidencije moraju se voditi u skladu s načinom oporezivanja poreznog obveznika i prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. Obveznici poreza na dohodak vode jednostavno knjigovodstvo, a obveznici poreza na dobit dvojno knjigovodstvo.
- Poslovne knjige i druge evidencije mogu se voditi i u elektroničkom obliku ako ti oblici knjigovodstva, zajedno s pritom primijenjenim postupcima, odgovaraju temeljnim načelima urednoga knjigovodstva. Kod evidencija koje se vode samo prema poreznim propisima način vođenja mora odgovarati svrsi koju evidencije trebaju ispuniti za

oporezivanje. Pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektronskom obliku mora se osigurati da podaci u roku čuvanja budu raspoloživi i da se u svako doba unutar primjerenog roka mogu učiniti čitljivima. Tijek postupka mora se zajedno sa svim promjenama dokazati pomoću sustavne dokumentacije.

- Poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom moraju se voditi i čuvati na način da su dostupne poreznim tijelima i to:

1. u poslovnim prostorijama ili ako nema poslovnih prostorija, u stanu poreznog obveznika ili

2. kod opunomoćenika ili

3. kod osobe koja za poreznog obveznika vodi poslovne knjige

- Ako za stalne poslovne jedinice u inozemstvu, prema inozemnim propisima, postoji obveza vođenja knjigovodstva koju porezni obveznik ispunjava, poslovne se knjige i druge evidencije ne moraju voditi i čuvati u tuzemstvu. U tom se slučaju stanja i poslovni rezultati iz knjigovodstva u inozemstvu moraju preuzeti u knjigovodstvo tuzemnoga poreznog obveznika ako su bitni za oporezivanje, uz naznaku i obrazloženje određenih prilagodbi tuzemnim poreznim propisima.
- Ako porezni obveznik vodi knjige i druge evidencije koje nisu zakonom propisane kao obvezne, a koristi ih za utvrđivanje porezne obveze, dužan ih je voditi u skladu s odredbama članka 66. OPZ-a

Prijava činjenica bitnih za oporezivanje

- Porezni obveznik dužan je prijaviti sve činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze, a naročito osnutak, premještaj i prestanak trgovačkog društva, radionice ili stalne poslovne jedinice ili početak obavljanja gospodarske djelatnosti, odnosno promjenu prebivališta ili uobičajenog boravišta, i druge činjenice čije je prijavljivanje propisano posebnim zakonom
- Porezni obveznici koji su izravno ili neizravno stekli više od 50% udjela u tuzemnom ili inozemnom trgovačkom društvu, ili su u sustavu povezanih društava, dužni su to prijaviti nadležnom poreznom tijelu prema svome sjedištu
- Trgovačko društvo nad kojim druga osoba ima većinska članska prava dužno je tu činjenicu prijaviti nadležnom poreznom tijelu prema svome sjedištu
- Ako posebnim propisom nije uređeno drugačije, prijave iz stavka 1., 2. i 3. članka 68. OPZ-a treba podnijeti u roku od trideset dana od dana nastanka činjenice za koju postoji obveza prijavljivanja, na obrascima koje pravilnikom propisuje ministar financija

Prilikom prve prijave na Poreznu upravu, po provedenom osnivanju, uz navedeni obrazac dostavljaju se preslike slijedećih dokumenata (original na uvid):

- rješenje trgovačkog suda o upisu u sudski registar;
- obavijest o razvrstavanju prema NKD-u Državnog zavoda za statistiku;
- ugovor s poslovnom bankom o otvaranju transakcijskog računa;
- potpisni kartoni kod banke;
- ugovor o zakupu poslovnog prostora ili dokaz o vlasništvu društva/osobe nad poslovnim prostorom;
- ugovor s knjigovodstvenim servisom ili izjava da će se računovodstvo voditi u okviru poduzetnika tj. samostalno. Tada treba postojati i ugovor o radu sa knjigovođom;
- punomoć za zastupanje od strane treće osobe pred poreznim tijelima (ako ima)

Kod daljnjih promjena treba podnositi obrazac uz presliku dokumenata koji svjedoče o nastaloj promjeni. Npr. ako dođe do promjene sjedišta, treba dostaviti rješenje trgovačkog suda o promjeni adrese sjedišta, te ugovor o zakupu ili vlasnički list i ugovor o kupnji prostora

Kod promjena u vlasničkoj strukturi ili kod ulaganja u drugo društvo, pri čemu se stječe više od 50% udjela, podnosi se Obrazac popunjen slijedećim podacima:

- a) vrsta udjela ili dionica (npr. redovna dionica),
- b) veličina udjela (broj stečenih dionica, postotak) i nominalna vrijednost udjela,
- način stjecanja udjela (npr. kupoprodaja udjela);
- d) datum prijenosa udjela;
- e) datum upisa u nadležni registar.

- Ukoliko pravna osoba stječe udjele u drugoj pravnoj osobi, tada obje moraju obavijestiti porezno tijelo. OPZ povezanim osobama smatra pravno samostalna društva kod kojih jedno društvo ima više od 50% udjela ili većinskih članskih prava u drugom društvu
- Porezni obveznik dužan je tijekom poreznog postupka sudjelovati u utvrđivanju činjeničnog stanja na način da potpuno i istinito iznosi činjenice bitne za oporezivanje te da za svoje tvrdnje ponudi dokaze
- Porezna uprava može poreznom obvezniku odobriti posebni status u cilju promicanja dobrovoljnog ispunjavanja poreznih obveza i smanjenja administrativnog opterećenja poreznog nadzora

Poseban status može steći porezni obveznik koji ispunjava sljedeće uvjete:

- ako su mu za zadnje tri godine izdana revizorska mišljenja bez rezerve
- ako ima uspostavljen sustav unutarnje kontrole
- ako će se obvezati da će obavještavati Poreznu upravu o svim poslovnim odlukama iz kojih bi mogli proizlaziti porezni rizici
- ako se protiv članova uprave ne vodi kazneni postupak za kaznena djela za koja se progon vrši po službenoj dužnosti
- ako se iz podataka kojima raspolaže Porezna uprava može očekivati da će porezni obveznik ispunjavati porezne obveze iz posebnog statusa

- Ministar financija pravilnikom propisuje način odobravanja i ukidanja posebnog statusa poreznom obvezniku
- Porezni obveznik dužan je sudjelovati u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja, u odnosu na njegovu oporezivu djelatnost i imovinu u inozemstvu, pružanjem potrebnih dokaza, uz korištenje svih pravnih i stvarnih mogućnosti koje mu stoje na raspolaganju i razjašnjavanjem svih nejasnih pitanja

Obveza podnošenja porezne prijave

- Porezni obveznik dužan je podnijeti poreznu prijavu poreznom tijelu
- Poreznu prijavu dužna je podnijeti i osoba koju na to pozove porezno tijelo
- Poziv na podnošenje porezne prijave može se uputiti i javnim priopćenjem
- Porezna prijava mora se podnijeti u roku od dva mjeseca od isteka zakonom određenog razdoblja oporezivanja, osim ako posebnim propisom nije uređeno drugačije

Oblik i sadržaj porezne prijave

- Porezna prijava podnosi se na obrascu. Oblik i sadržaj obrasca porezne prijave utvrđuje se posebnim zakonom ili provedbenim propisom donesenim na temelju zakona. Ako je propisano, porezni obveznik u poreznoj prijavi porez obračunava sam (obračunska prijava)
- Podaci u poreznoj prijavi moraju biti točni i istiniti
- Poreznoj prijavi mora se priložiti dokumentacija u skladu s poreznim propisima
- Tko raspolaže dokumentacijom iz stavka 3. članka 74. OPZ-a dužan ju je izdati poreznom obvezniku na njegov zahtjev
- Obrazac za poreznu prijavu može sadržavati i pitanja potrebna za nadopunu osnova za oporezivanje i za statističke svrhe

- Porezni obveznici koji su razvrstani u srednje ili velike poduzetnike u smislu odredaba Zakona o računovodstvu i svi obveznici poreza na dodanu vrijednost dužni su porezne prijave ili druge podatke potrebne za oporezivanje podnositi Poreznoj upravi elektroničkim putem
- U elektroničkom obliku porezne prijave, koju porezni obveznici podnose elektroničkim putem, obvezno se navode podaci propisani zakonom i posebnim propisom za poreznu prijavu kada se podnosi na propisanom obrascu u papirnatom obliku. Ako se porezna prijava podnosi elektroničkim putem, na istovjetan način podnose se prilozi koji se obvezno prilažu uz poreznu prijavu i koji moraju biti istovjetni izvornim ispravama ili dokumentima. Porezne prijave dostavljene elektroničkim putem s naprednim elektroničkim potpisom smatrat će se vlastoručno potpisanim
- Ministarstvo financija – Porezna uprava objavljuje na svojim web-stranicama tehničke preduvjete za potrebe elektroničke komunikacije s Poreznom upravom, a porezni obveznici moraju osigurati ispunjenje objavljenih tehničkih preduvjeta potrebnih radi podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem. Ministarstvo financija – Porezna uprava osigurat će potrebnu programsku podršku (aplikativni softver) radi zaprimanja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem u Poreznoj upravi
- Porezni obveznici kod podnošenja poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem moraju koristiti kvalificirane certifikate koje je izdala ovlaštena pravna osoba registrirana za izdavanje certifikata i elektroničke sustave uspostavljene isključivo u svrhu prijenosa podataka. Na zahtjev poreznog tijela, porezni obveznik mora omogućiti pristup i preuzimanje dokumenata u elektroničkom obliku koji su pohranjeni na njegovom računalnom sustavu

Usmeno zaprimanje porezne prijave i odustanak od porezne prijave

- Ako porezni obveznik, zbog osobnih uvjeta, ne može poreznu prijavu podnijeti u pisanom obliku na obrascu, može poreznu prijavu usmeno izjaviti na zapisnik službenoj osobi poreznog tijela
- Ako je porezni obveznik podnio poreznu prijavu koju prema odredbama posebnog propisa nije bio dužan podnijeti, od podnesene porezne prijave može odustati u roku od trideset dana od dana podnošenja porezne prijave, ako posebnim propisom nije uređeno drugačije

Ispravak prijave

- Porezni obveznik može izvršiti ispravak prijave ako uoči da je porezna prijava koju je podnio ili koja je podnesena za njega netočna ili nepotpuna i da zbog toga može doći do manje ili više plaćenog poreza
- Pravo na ispravak prijave iz stavka 1. članka 76. OPZ-a ima univerzalni pravni sljednik poreznog obveznika i one osobe koje zastupaju poreznog obveznika ili univerzalnoga pravnog sljednika

- Ispravak prijave iz stavka 1. navedenog članka porezni obveznik može izvršiti najkasnije u roku od tri godine od isteka roka za podnošenje prijave
- Ako se prije isteka roka iz stavka 3. navedenog članka pokrene postupak poreznog nadzora, ispravak prijave iz stavka 1. navedenog članka porezni obveznik može izvršiti najkasnije do dostave obavijesti o početku poreznog nadzora

Ispravak prijave

- Ako se u tijeku provedbe poreznog nadzora utvrde činjenice koje mogu dovesti do manje ili više plaćenih drugih poreza, porezni obveznik na poziv poreznog tijela može podnijeti ispravak
- Iznimno od stavka 3. navedenog članka, ispravak prijave može se izvršiti zbog primjene propisa Europske unije, a najdulje do zastarnih rokova propisanih odredbama propisa Europske unije
- Iznimno od stavka 3. navedenog članka, porezni obveznik dužan je izvršiti ispravak prijave u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave
- Iznimno od stavka 3. navedenog članka, porezni obveznik dužan je izvršiti ispravak prijave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke
- Ministar financija pravilnikom će propisati način i rokove za ispravak prijave na poziv poreznog tijela

Izvođenje i ocjena dokaza

- Porezno tijelo koristi sva dokazna sredstva potrebna za utvrđivanje činjenica bitnih za oporezivanje, a osobito:

1. prikuplja obavijesti od poreznog obveznika, drugog sudionika poreznog postupka i drugih osoba,
2. određuje vještake,
3. pribavlja isprave i spise,
4. izlazi na očevid.

Poziv u službene prostorije

- Porezno tijelo može pozvati poreznog obveznika u službene prostorije radi pojašnjenja sadržaja porezne prijave koju je podnio ili koju je bio dužan podnijeti.
- Porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira, te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika

dužni su na zahtjev poreznog tijela dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.

- Osobe koje podatke vode u elektroničkom obliku dužne su ih na zahtjev poreznog tijela dostaviti u elektroničkom obliku.
- U vođenju poreznog postupka porezno tijelo ovlašteno je od poreznog obveznika tražiti obavijesti o njegovu poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, o njegovim pojedinim poslovima te o izvorima sredstava za nabavu poslovne i osobne imovine.
- Porezno tijelo može zatražiti usmeno davanje obavijesti i o tome sastaviti zabilješku. O usmenoj obavijesti sastavit će se zabilješka koja mora sadržavati imena i prezimena nazočnih osoba, mjesto, dan i bitan sadržaj obavijesti, a potpisuju je službena osoba i osoba koja daje obavijest. Osobi koja je dala usmenu obavijest može se na njezin zahtjev dati prijepis zabilješke.
- Na traženje osobe koja je dužna dati obavijest zahtjev se mora podnijeti u pisanom obliku. U zahtjevu treba navesti na koga se i na što se ona odnosi.
- Na traženje poreznog tijela, osoba je dužna dati obavijest u pisanom obliku u roku od osam dana od primitka zahtjeva za davanje obavijesti.
- U poreznom postupku porezno tijelo može koristiti obavijesti o činjenicama utvrđenima u jednom poreznom postupku, a koje mogu utjecati na utvrđivanje činjenica i okolnosti bitnih za oporezivanje drugoga poreznog obveznika.

Vještačenje

- Porezno tijelo odlučuje o potrebi vještačenja. Ako ne postoji opasnost od odgode, porezno tijelo treba obavijestiti sudionike poreznog postupka o osobi koju namjerava imenovati vještakom. Vještaci se imenuju iz reda poreznih savjetnika, a po potrebi iz reda sudskih vještaka odgovarajuće struke
- Sudionici poreznog postupka mogu tražiti izuzeće vještaka ako postoji opravdana sumnja u njegovu nepristranost ili ako bi zbog njegovog vještačenja moglo doći do povrede poslovne tajne ili štete za poslovnu djelatnost sudionika. Obrazložen zahtjev za izuzeće podnosi se poreznom tijelu u roku od osam dana od dana primitka obavijesti o imenovanju vještaka. O izuzeću odlučuje čelnik poreznog tijela koje je imenovalo vještaka
- O vještačenju se sastavlja nalaz u pisanom obliku. Vještak može biti pozvan na usmeno obrazlaganje nalaza. Nalaz vještaka prilaže se spisu
- Porezno tijelo može tražiti predočanje poslovnih knjiga, evidencija, poslovne dokumentacije i drugih isprava od poreznog obveznika i drugih osoba kod kojih se one nalaze.
- Porezno tijelo može zatražiti isprave i u svrhu oporezivanja trećih osoba.

- Porezno tijelo može zatražiti da se isprave navedene u stavku 1. članka 81. OPZ-a predoče na službenom mjestu ili da se uvid u njih obavi kod osobe koja ih je dužna predočiti.
- Ako je za bržu i efikasniju provedbu poreznog postupka nužna isprava o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi drugo javnopravno tijelo, porezno tijelo može zatražiti da ispravu pribavi sam porezni obveznik.

Očevid – članak 82. OPZ-a

- Očevid se obavlja kad je za utvrđivanje ili razjašnjenje činjenica bitnih za oporezivanje potrebno neposredno opažanje službene osobe poreznog tijela. Porezni obveznik ima pravo biti nazočan očevidu i ne smije ometati očevid.
- Iznimno, očevid se može obaviti bez nazočnosti poreznog obveznika ako bi odgoda očevida mogla ugroziti utvrđivanje činjenica ili bi imala za posljedicu uništenje dokaza bitnih za oporezivanje.
- Očevid se može obaviti i uz sudjelovanje vještaka.
- Nalazi utvrđeni očevidom unose se u zapisnik o obavljenom očevidu. Zapisnik o obavljenom očevidu potpisuju sudionici. U zapisnik o obavljenom očevidu obvezno se unose i primjedbe poreznog obveznika kao i razlozi odbijanja potpisivanja zapisnika. Zapisnik o očevidu prilaže se spisu.

Stupanje na zemljišta i u prostorije

- Vlasnik ili držatelj stvari, prostorija ili zemljišta koji su predmet očevida ili u kojima ili na kojima se nalaze predmeti očevida, ili preko kojih je potrebno prijeći, dužan je dopustiti da se očevid obavi.
- Prije obavljanja očevida, osoba iz stavka 1. članka 83. OPZ-a mora biti obaviještena o obavljanju očevida u primjerenom roku.

Uskrata obavijesti

Obavijest o činjenicama bitnima za oporezivanje poreznog obveznika mogu uskratiti:

1. bračni drug poreznog obveznika, srodnici poreznog obveznika u ravnoj liniji, srodnici u pobočnoj liniji do trećeg stupnja zaključno te srodnici po tazbini do drugog stupnja zaključno, kao i posvojenik i posvojitelj poreznog obveznika,
2. duhovnici o onome što im je povjereno ili što su doznali u svojstvu dušobrižnika,
3. odvjetnici, javni bilježnici, porezni savjetnici, revizori, liječnici, ljekarnici i primalje o onome što im je povjereno ili što su doznali u tom svojstvu,

4. osobe koje profesionalno sudjeluju ili su sudjelovale u pripremi ili proizvodnji tiskovina ili radijskih i televizijskih emisija, i to o osobi autora, pošiljatelja priloga i dokumentacije te o priopćenjima koja su im dana glede njihove djelatnosti, ako se radi o priložima, dokumentaciji i priopćenjima za redakcijski dio

Neposredno rješavanje

- Porezno tijelo može riješiti stvar bez provedbe ispitnog postupka:

1. ako je porezni obveznik u poreznoj prijavi naveo činjenice ili podnio dokaze na podlozi kojih se utvrđuje stanje stvari, ili ako se to stanje može utvrditi na podlozi općepoznatih činjenica ili činjenica koje su poreznom tijelu poznate,
2. ako se stanje stvari može utvrditi na temelju podataka iz službenih evidencija kojima porezno tijelo raspolaže ili ih je pribavilo od drugih nadležnih tijela, a nije potrebno posebno saslušanje stranke radi zaštite njezinih prava odnosno pravnih interesa

Dokazivanje u poreznom postupku

- U poreznom postupku teret dokaza snosi:

1. porezno tijelo za činjenice koje utemeljuju porez.
2. porezni obveznik za činjenice koje smanjuju ili ukidaju porez.

Dokazna snaga knjigovodstva

Oporezivanje se temelji na podacima iz knjigovodstva i na evidencijama poreznog obveznika koje se vode u skladu sa člancima 62. do 67. OPZ-a, ako okolnosti pojedinog slučaja ne upućuju na njihovu netočnost.

- Ako porezno tijelo ne može utvrditi poreznu osnovicu na temelju poslovnih knjiga i evidencija, mora je procijeniti.

- Porezno tijelo procijenit će poreznu osnovicu:

1. ako porezni obveznik ne može predložiti knjige ili evidencije koje je dužan voditi prema poreznim zakonima,
2. ako porezni obveznik ne izdaje propisane račune ili ne vodi poslovne knjige točno, uredno i pravodobno,
3. ako porezni obveznik podatke za oporezivanje ne može dokazati vjerodostojnom dokumentacijom,

4. ako porezni obveznik odbije sudjelovati u poreznom postupku ili onemogućava provedbu poreznog postupka,

5. ako porezni obveznik koji vodi podatke u elektroničkom obliku ne postupi u skladu s odredbama članka 67. OPZ-a.

Pri utvrđivanju porezne osnovice procjenom, porezno tijelo polaziti će od:

1. raspoložive uredne poslovne dokumentacije, ako ona postoji, a nije proknjižena,
 2. raspoložive uredne poslovne dokumentacije o poslovanju u određenom razdoblju kraćem od razdoblja oporezivanja (dnevnom, tjednim ili mjesečnim primicima), tako da se na temelju podataka o tom dijelu poslovanja procijeni porezna osnovica određenog razdoblja,
 3. podataka i činjenica o ostvarenim primicima (dnevnom, tjednim ili mjesečnim) utvrđenih očevitom ili poreznim nadzorom, tako da se na temelju tih podataka procijeni porezna osnovica određenog razdoblja,
 4. usporedbe iskazanih primitaka s primicima drugih poreznih obveznika koji obavljaju istu djelatnost na istoj ili sličnoj lokaciji ili usporedbe s prosječnim primitkom više poreznih obveznika iste djelatnosti na istoj ili sličnoj lokaciji,
 5. podataka o mogućnostima isporuka dobara ili obavljanja usluga (instaliranog kapaciteta) utvrđenih očevitom ili poreznim nadzorom.
- Ako Porezna uprava na temelju prikupljenih podataka utvrdi da fizička osoba raspolaže imovinom ili sredstvima za privatnu potrošnju koja višestruko premašuje primitke što ih je fizička osoba ostvarila tijekom godine, Porezna uprava pozvat će fizičku osobu da dostavi dokaze o izvorima stjecanja imovine. Ako se fizička osoba ne odazove pozivu Porezne uprave ili ne dostavi vjerodostojne dokaze o izvorima stjecanja imovine, Porezna uprava procjenom će utvrditi osnovicu poreza na dohodak fizičke osobe.
- Porezno tijelo po slobodnoj ocjeni odlučuje koje će mjerilo ili više njih iz stavka 3. i 4. članka 92. OPZ-a koristiti za procjenu porezne osnovice.

POREZNO RJEŠENJE

- Porezno tijelo na temelju činjenica utvrđenih u poreznom postupku donosi porezno rješenje
- Porezno tijelo donijet će rješenje o utvrđivanju visine porezne obveze i kada se porezni obveznik u cijelosti ili djelomično oslobađa od plaćanja poreza
- Rješenje u poreznom nadzoru je porezni akt koji se donosi ako su utvrđene nezakonitosti u vidu obračunavanja, evidentiranja, prijavljivanja i plaćanja poreza. Kao temelj za donošenje rješenja podrazumijevaju se činjenice koje su utvrđene u zapisniku i dopunskom zapisniku
- Rok za donošenje rješenja je 60 dana od dana isteka roka za prigovor na zapisnik, odnosno od dana uručenja dopunskog zapisnika o obavljenom poreznom nadzoru

Rok za izdavanje rješenja po godišnjoj poreznoj prijavi

- Porezno rješenje koje se donosi na temelju godišnje porezne prijave mora se dostaviti poreznom obvezniku čim je to moguće, a najkasnije u roku od godine dana nakon isteka roka za podnošenje godišnje porezne prijave.

Posebni slučajevi nedonošenja poreznog rješenja

- Porezno tijelo ne mora donijeti porezno rješenje ako bi troškovi utvrđivanja i naplate poreza bili nerazmjerni naplaćenom porezu
- U slučaju pogrešno utvrđene visine porezne obveze porezno se rješenje ne mora mijenjati ako bi povećani iznos poreza bio nerazmjeran troškovima postupka izmjene rješenja

Oblik i sadržaj poreznog rješenja

- Porezno rješenje donosi se u pisanom obliku i mora se kao takvo označiti.
- Porezno rješenje mora sadržavati:
 1. naziv poreznog tijela, broj i datum rješenja,
 2. uvod, izreku i obrazloženje,
 3. uputu o pravnom lijeku,
 4. potpis ovlaštene osobe i otisak pečata.

Uvod poreznog rješenja osobito sadrži naziv poreznog tijela, propis o nadležnosti, kratku oznaku predmeta i datum donošenja poreznog rješenja.

Izreka poreznog rješenja sadrži ime i prezime odnosno naziv poreznog obveznika, vrstu poreza, poreznu osnovicu, poreznu stopu i iznos utvrđenog poreza, razdoblje oporezivanja, nalog za

uplatu poreza, rokove i uvjete plaćanja. U izreci poreznog rješenja obvezno se navodi da žalba ne odgađa izvršenje rješenja ako to proizlazi iz odredaba OPZ-a ili posebnog propisa.

U **obrazloženju** rješenja se osobito navodi:

1. utvrđeno činjenično stanje,
2. jasan i precizan sažetak dokaznog postupka,
3. razloge zbog kojih nije uvažen zahtjev stranke,
4. porezne propise i razloge koji upućuju na odluku danu u izreci rješenja,
5. porezni propis koji određuje da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

- U obrazloženju poreznog rješenja koje se donosi u skraćenom postupku navode se pravni propisi na temelju kojih je porezno rješenje doneseno.

Uputa o pravnom lijeku sadrži naziv tijela kojem se žalba podnosi, porezno tijelo kojem se žalba predaje, rok u kojem se može podnijeti žalba, mogućnost izjavljivanja žalbe usmeno u zapisnik te visinu upravne pristojbe.

Slika 4.: Primjer poreznog rješenja

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED VARAŽDIN
ISPOSTAVA Varaždin
VARAŽDIN.

KLASA: UP/I-410-20/2009-001/02278
UR. BROJ: 513-nm7-n5-04/2010-0005
Varaždin

OIB:

Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured VARAŽDIN Ispostava Varaždin
u postupku utvrđivanja poreza na promet nekretnina, na temelju članka 85. stavak 1. Općeg poreznog zakona
(Narodne novine, br.147/08) i članka 7. stavka 1. točke 3. Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine,
br.67/01,94/01,177/04) donosi

P O R E Z N O R J E Š E N J E

Poreznom obvezniku
VARAŽDIN, MOSLAVAČKA
utvrđuje se osnovica poreza na promet nekretnina u iznosu 75.153,63 kn.
Na ovu osnovicu utvrđuje se:
- porez na promet po stopi 5% u iznosu 3.757,68 kn

Porezni obveznik dužan je platiti utvrđeni iznos poreza u roku od 15 dana od dana dostave rješenja
u korist računa:, porez na promet nekretnina, uz obveznu naznaku modela
"67" i poziva na broj odobrenja, za ukupnu vrijednost nekretnine
Na nepravodobno uplaćeni porez na promet nekretnina obračunavaju se i plaćaju zatezne kamate.
Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ugovorom zaključenim 25.04.2009.
OIB:, VARAŽDIN, MOSLAVAČKA, stekao/la je od prodavatelja
....., VARAŽDIN, VOĐNIKOVA 2 vlasništvo
nekretnine upisane u z.k.ul.br. 15130 k.o. VARAŽDIN
iznosu od 371.165,00 kn, od čega vrijednost zemljišta i iznos naknade za komunalno uređenje
zemljišta prema odluci mjerodavnih tijela iznosi 75.153,63 kn.

STAN POVRŠINE 84,51 M2 SAGRAĐEN U ZGRADI NA ČKB 97613, KOJA JE U
VARAŽDINU, SVAKOME KUPCU U 1/2 DIJELA.

Ugovor je prijavljen Poreznoj upravi dana 07.05.2009.
Osnovica poreza na promet nekretnina za novosagrađene i isporučene nekretnine od dana primjene
Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br.47/95,106/96,164/98,105/99,54/00,73/00,48/04,82/04,90/0
76/07,87/09 i 94/09) je vrijednost zemljišta i iznosa naknade za komunalno uređenje zemljišta prema odluci
mjerodavnih tijela sukladno članku 25. Zakona o porezu na promet nekretnina (Narodne novine, br.69/97,26/00,127/00
86/01,150/02 i 153/02) koja je utvrđena prema visini naznačenoj u ispravi o stjecanju u iznosu od
75.153,63 kn.
Porez na promet nekretnina utvrđen je primjenom porezne stope od 5% sukladno članku 10. Zakona o porezu
na promet nekretnina.
Rok za plaćanje poreza propisan je člankom 19. Zakona o porezu na promet nekretnina.
Na nepravodobno uplaćen iznos poreza plaća se zatezna kamata sukladno članku 116. Općeg poreznog zakona,
članku 29. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, br.35/05 i 41/08) i članku 3. Zakona o kamatama (Narodne
novine, br.94/04).
Žalba ne odgađa izvršenje rješenja temeljem članka 167. stavka 2. Općeg poreznog zakona.
Na temelju navedenog riješeno je kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU
Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba u roku od 30 dana od dana primitka rješenja.
Žalba se predaje ovoj ispostavi Porezne uprave neposredno ili putem pošte preporučeno odnosno može
se izjaviti i usmeno u zapisnik, a podnosi se Ministarstvu financija, Samostalnoj službi za drugostupanjski
upravni postupak.
Na žalbu se plaća 50,00 kn upravne pristojbe prema Tar. broju 3. Tarife uz Zakon o upravnim pristojbama
(Narodne novine, br.8/96,77/96,95/97,131/97,68/98,66/99,145/99,30/00,116/00,163/03,17/04,110/04,141/04,150/05,
153/05,129/06,117/07,25/08 i 60/08).

VOĐITELJ ISPOSTAVE

DOSTAVITI:

1. Stjecatelju nekretnine
2. Otuditelju nekretnine
3. Ispostavi Područnog ureda u kojoj je prebivalište
4. Pismohrani

Privremeno porezno rješenje

- Ako se rješenje o utvrđivanju poreza donosi na temelju podataka iskazanih u poreznoj prijavi poreznog obveznika, a porezno tijelo nije prethodno provelo postupak provjere činjenica bitnih za donošenje toga rješenja, takvo je rješenje privremeno.
- Ako postoji sumnja glede vlasništva nad nekim predmetom ili glede njegove vrijednosti koja se može otkloniti tek nekim drugim postupkom ili radnjom, porezno tijelo će privremenim rješenjem utvrditi poreznu obvezu.

- Privremeno porezno rješenje mora biti kao takvo označeno.
- Privremeno porezno rješenje smatra se u pogledu pravnih lijekova i izvršenja samostalnim rješenjem.
- Porezno tijelo može izvršiti naknadnu provjeru vjerodostojnosti podataka iskazanih u poreznoj prijavi poreznog obveznika. Ako porezno tijelo na temelju naknadno izvršene provjere utvrdi da postoji osnova za izmjenu porezne obveze utvrđene privremenim poreznim rješenjem, porezno tijelo će zamijeniti privremeno porezno rješenje novim rješenjem.
- Ako porezno tijelo ne donese rješenje kojim se zamjenjuje privremeno porezno rješenje, porezna obveza utvrđena privremenim rješenjem smatrat će se konačno utvrđenom poreznom obvezom.

Slika 5.: Primjer privremenog poreznog rješenja



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED

KLASA: _____
URBROJ: _____

_____ godine _____ OIB: _____

Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured _____, u predmetu utvrđivanja poreza na dohodak za 2019. godinu, na temelju članka 11. točke 3. Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine br. 115/16 i 98/19), članka 46. stavka 6. i članka 54. Stavka 1. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine br. 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20) donosi

PRIVREMENO POREZNO RJEŠENJE

Poreznom obvezniku _____ iz _____, utvrđuje se za _____ godinu:

1. Izvori dohotka	
1.1. Dohodak od nesamostalnog rada (1.1.1+1.1.2+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6)	57.497,04 kn
1.1.1. Plaća ostvarena u tuzemstvu izvan pod. P1 i /ili izvan pod. grada Vukovara	57.497,04 kn
1.1.2. Plaća ostvarena u tuzemstvu na području P1 ili na pod.grada Vukovara	0,00 kn
1.1.3. Plaća ostvarena iz inoz. ili u inoz. izvan pod. P1 i /ili izvan pod. g. Vukovara	0,00 kn
1.1.4. Plaća ostvarena iz inoz. za vrijeme boravka na pod. P1 i /ili na pod. grada Vukovara	0,00 kn
1.1.5. Mirovina ostvarena u tuzemstvu	0,00 kn
1.1.6. Mirovina ostvarena u inozemstvu	0,00 kn
1.2. Drugi dohodak	
2. Ukupni godišnji dohodak (1.1.+1.2.)	57.497,04 kn
3. Ukupni godišnji osobni odbitak	57.497,04 kn
4. Godišnja porezna osnovica (2.-3.)	0,00 kn
5. Dio porezne osnovice do 210.000,00 kn za primjenu stope 24%	0,00 kn
6. Uvećanje porezne osnovice za primjenu stope od 24% za iznos drugog dohotka do 12.500,00 kn	0,00 kn
7. Dio porezne osnovice za primjenu stope od 36% (4.-5.-6.)	0,00 kn
8. Godišnji porez po stopi od 24% [(5.+6.) *24%]	0,00 kn
9. Godišnji porez po stopi od 36% (7.*36%)	0,00 kn
10. Ukupni godišnji porez (8.+9.)	0,00 kn
11. Godišnji prirez	0,00 kn
12. Godišnja obveze poreza i prireza (10.+11.)	0,00 kn
13. Prosječna porezna stopa	0,00 kn
14. Umanjenje za olakšicu HRVI	0,00 kn
15. Umanjenje poreza iz članka 46. stavka 1. Zakona 50%	0,00 kn
16. Godišnja obveza nakon umanjjenja (12.-14.-15.)	0,00 kn
17. Uplaćeni predujam poreza i prireza u tuzemstvu	3.628,04 kn
18. Ukupno uplaćeni porez u inozemstvu	0,00 kn
19. Uplaćeni porez u inozemstvu koji se može odbiti	0,00 kn
20. Ukupno uplaćeni porez i prirez (17.+19.)	3.628,04 kn
21. Razlika poreza i prireza za uplatu (16.-20.)	0,00 kn
22. Razlika poreza i prireza za povrat (20.-16.)	3.628,04 kn

Povrat više plaćenog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak izvršit će se na račun s pozivom na broj primatelja _____

a

Obrazloženje

Ukupni godišnji dohodak za 2019. godinu i porezna osnovica, kako je iskazano u izreci ovog rješenja, utvrđeni su na temelju podataka iz službenih evidencija kojima Porezna uprava raspolaže i podnesenog obrasca za priznavanje prava na porezne olakšice u posebnom postupku.

Posebnim postupkom utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak smatra se postupak utvrđivanja ukupnog godišnjeg dohotka i ukupnog godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak koji provodi Porezna uprava po službenoj dužnosti temeljem članka 51. Stavka 1. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16 i 106/18, dalje u tekstu Zakon.

Godišnjim dohotkom na koji se primjenjuje poseban postupak smatra se ukupan dohodak od nesamostalnog rada i drugi dohodak koji se ne smatra konačnim ostvaren u poreznom razdoblju temeljem članka 51. Stavka 2. Zakona o porezu na dohodak.

Na poreznu osnovicu obračunat je porez na dohodak primjenom poreznih stopa propisanih člankom 19. Zakona o porezu na dohodak.

Člankom 46. Stavkom 1. Zakona propisano je da se godišnji porez na dohodak utvrđuje prema poreznoj osnovici iz članka 18. istog Zakona te se tako utvrđeni godišnji porez umanjuje za 50% razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na mirovinu i/ili za 50% razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na ostali dohodak od nesamostalnog rada ako porezni obveznik ima prebivalište i boravi na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i/ili na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu kod utvrđivanja godišnjeg obračuna kao i izračun prosječne porezne stope propisani su člankom 80. Zakona i člankom 87. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19 i 80/19.)

Prirez je obračunat temeljem gradske odnosno općinske odluke.

Razlika poreza utvrđena je temeljem članka 46. Stavka 2. Zakona.

Privremenost rješenja temelji se na članku 54. Stavku 1. Zakona.

Dostavom privremenog poreznog rješenja na adresu poreznog obveznika s kojom raspolaže Porezna uprava na temelju njezinih službenih evidencija smatra se da je izvršena osobna dostava temeljem članka 54. Stavka 2. Zakona.

Prvostupanjsko porezno tijelo odlučuje o podnesenom prigovoru rješenjem u roku od 30 dana od dana zaprimanja prigovora temeljem članka 54. Stavka 4. Zakona .

Prigovor ne odgađa izvršenje ovog rješenja do donošenja rješenja po prigovoru temeljem članka 54. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, 115/16,106/18,121/19 i 32/20.

Prema članku 9. stavku 2. Točki 60. Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/16) na ovo rješenje se ne plaća upravna pristojba.

Slijedom iznijetog riješeno je kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se podnijeti prigovor do 31. Srpnja tekuće godine za prethodnu godinu ako su podaci iz privremenog poreznog rješenja nepotpuni ili netočni. Iznimno, porezni obveznici koji privremeno porezno rješenje zaprimu nakon 30. Lipnja tekuće godine za prethodnu godinu, mogu podnijeti prigovor u roku od 30 dana od dana zaprimanja privremenog poreznog rješenja. Prigovor se podnosi u dva primjerka ovoj Porezne uprave prema sjedištu ili mjestu izdavanja neposredno odnosno putem pošte preporučeno ili putem elektroničkog sustava Porezne uprave.

VODITELJ

Dostaviti:

- 1.
2. Pismohrana, ovdje

UPRAVNI UGOVOR

- Porezno tijelo i porezni obveznik mogu radi namirenja dospjelog poreznog duga sklopiti upravni ugovor.
- Upravni ugovor s poreznim obveznikom sklapa čelnik poreznog tijela.
- Upravni ugovor može se odnositi na namirenje poreznog duga u cijelosti ili djelomično.
- Upravni ugovor sklapa se u pisanom obliku najdulje na rok od 24 mjeseca.
- Upravni ugovor sklapa se slobodnom voljom sudionika porezno-dužničkog odnosa, a ne smije biti protivan prinudnim propisima, javnom interesu, ne smije biti sklopljen na štetu. Sklopljeni upravni ugovor ima učinak izvršnog rješenja donesenog u poreznom postupku.
- Sklapanjem upravnog ugovora ovrha će se obustaviti samo za iznos poreznog duga obuhvaćenog upravnim ugovorom
- Upravni ugovor ne može se sklopiti s poreznim obveznikom čiji je račun blokiran od strane drugih vjerovnika i/ili protiv kojega se provodi postupak utvrđivanja zlouporabe prava u porezno-dužničkom odnosu.
- Upravni ugovor ne može se sklopiti za porezni dug koji je već bio predmetom raskinutog upravnog ugovora, za dug za koji je sklopljen upravni ugovor ili za dug koji je obuhvaćen reprogramom.

- Upravni ugovor neće se sklopiti ako porezno tijelo razmatranjem prijedloga i dostavljene dokumentacije ocijeni kako porezni obveznik nije učinio vjerojatnim ispunjenje svrhe i predmeta upravnog ugovora.
- Upravni ugovor koji ima pravni učinak na prava trećih osoba pravno je valjan samo uz pisani pristanak tih osoba.
- Za vrijeme trajanja upravnog ugovora zastara ne teče.
- Porezno tijelo jednostrano će raskinuti upravni ugovor zbog nepoštivanja utvrđenih rokova plaćanja i načina namirenja poreznog duga.
- Upravni ugovor raskida se rješenjem protiv kojega se može pokrenuti upravni spor, a naplata obveze iz upravnog ugovora nastaviti će se prema odredbama Općeg poreznog zakona i zakona kojim se uređuje stečajni postupak.

Prijedlog za sklapanje upravnog ugovora

- Prijedlog za sklapanje upravnog ugovora podnosi porezni obveznik fizička ili pravna osoba.

- Prijedlog sadrži:

- prijedlog načina namirenja dospjelog poreznog duga (u cijelosti ili djelomično) prethodno usklađenog s poreznim tijelom, ovjerenog pečatom i potpisom ovlaštenih osoba por. tijela i poreznog obveznika
- prijedlog rokova za njegovo namirenje,
- osobni identifikacijski broj (OIB) poreznog obveznika,
- razloge zbog kojih je nastao porezni dug,
- podatke o strukturi vlasništva poreznog obveznika,
- podatke o povezanim društvima,
- popis imovine u vlasništvu poreznog obveznika s iskazanim knjigovodstvenim vrijednostima na zadnji obračunski datum,
- podatke o sudskim postupcima koji imaju utjecaj na poslovanje poreznog obveznika,
- prijedlog sredstava osiguranja naplate poreznoga duga, a sukladno Općem poreznom zakonu,
- popis dospjelih obveza prema svim vjerovnicima na zadnji obračunski datum,
popis ključnih dobavljača i vjerovnika sa stanjem obveza na zadnji obračunski datum.

- Prijedlog se podnosi nadležnom poreznom tijelu.

- Porezno tijelo će odlučiti o ispunjenju zakonom propisanih uvjeta i o osnovanosti zaprimljenog prijedloga za sklapanje upravnog ugovora te o tome obavijestiti poreznog obveznika.

Upravni ugovor mora sadržavati najmanje odredbe kojima se uređuju:

- svrha i predmet ugovora,
- visina poreznog duga i način namirenja,
- rok na koji je ugovor sklopljen,
- posljedice neispunjenja ugovornih obveza,
- prestanak ugovora,
- prava, obveze i odgovornosti ugovornih strana.

Slika 6.: Primjer upravnog ugovora

513-07-17 415-02/24-10/

Ministarstvo financija, Porezna uprava zastupana po **Ivici Kusić**, temeljem odluke KLASA: 080-02/17-01/183, URBROJ: 513-07-21-08/17-23 od 28. rujna 2017. godine (u daljnjem tekstu: Porezna uprava)

porezni obveznik **J.D.O.O., SATRIĆ**, SATRIĆ, OIB: (u daljnjem tekstu: porezni obveznik), na temelju članka 101. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ 115/16), zaključuju dana 31.07.2024 godine

UPRAVNI UGOVOR

O NAMIRENJU POREZNOG DUGA

Članak 1.

Povodom prijedloga poreznog obveznika od 03.07.2024. godine, a temeljem članka 101. Općeg poreznog zakona sudionici porezno - dužničkog odnosa, Porezna uprava i porezni obveznik radi namirenja dospjelog poreznog duga, slobodnom voljom sklapaju ovaj Upravni ugovor.

Članak 2.

Ovim Upravnim Ugovorom utvrđuje se iznos poreznog duga kojeg Porezna uprava potražuje od poreznog obveznika na dan 03.07.2024. (dan sastavljanja Potvrde o stanju duga), način namirenja i uvjeti otplate, kao i instrument/i osiguranja plaćanja predmetnog poreznog duga.

Jedan od uvjeta za sklapanje upravnog ugovora je podmirenje tekućih poreznih obveza, odnosno poreznih obveza koje nisu predmet ovog Upravnog ugovora. Uvidom u knjigovodstvenu karticu utvrđeno je kako na dan sastavljanja ovog Upravnog ugovora porezni obveznik nema dospjelih tekućih poreznih obveza.

Članak 3.

1. Postupak usklađivanja stanja poreznog duga s poreznim obveznikom provela je nadležna ispostava Porezne uprave, **Ispostava Sinj**.

2. Stranke su suglasne da porezni obveznik na dan 03.07.2024. (dan sastavljanja Potvrde o stanju duga) duuguje vjerovniku iznos glavnice od 8.727,57 EUR (slovima: osamtisućasedamstodvadesetsedameuraipedesetsedamcenti), te do tada obračunatu zakonsku

zateznu kamatu u iznosu od 5,19 EUR (slovima: peteuradevetnaestcenti), što ukupno iznosi 8.732,76 EUR (slovima: osamtisućasedamstotridesetdvaeuraisedamdesetšestcenti).

3. Porezni dug u iznosu **8.732,76 EUR**, iz točke 2. ovoga članka, dospio je i nenaplaćen odnosno neplaćen, te se odnosi na potraživanja po osnovu niže navedenih poreza i doprinosa:

Redni broj	Šifra vrste prihoda	Naziv računa	Glavnica	Kamata	Glavnica i kamate
1	2	3	4	5	6=4+5
1.	1201	POREZ NA DODANU VRIJEDNOST	8.727,57	5,19	8.732,76
UKUPNO			8.727,57	5,19	8.732,76

4. Na iznos glavnice iz točke 2. ovoga članka obračunat će se zakonska zatezna kamata od dana izdavanja Potvrde o stanju duga do dana sklapanja ovog Upravnog ugovora, koja će se smatrati predmetom ovog Upravnog ugovora.

Članak 4.

1. Dužnik se obvezuje platiti porezni dug iz članka 3. ovog Upravnog ugovora u **24 jednaka mjesečna anuiteta**. Za cijelo vrijeme trajanja Upravnog ugovora, na iznos reprogramirane glavnice duga primjenjuje se zakonska zatezna kamatna stopa važeća u vrijeme sklapanja Upravnog ugovora.

2. Sastavnim dijelom ovog Upravnog ugovora smatra se Plan otplate reprogramiranih obveza, a koji će po sklapanju ovog Ugovora, izraditi i uručiti poreznom obvezniku nadležna ispostava Porezne uprave.

3. Kamate na glavicu poreznog duga iz članka 3. ovog Upravnog ugovora do dana sklapanja Upravnog ugovora te daljnje kamate koje teku za vrijeme trajanja ovog Upravnog ugovora obračunavaju se temeljem članka 130. i 131. Općeg poreznog zakona („Narodne novine broj“, broj 115/16-114/22).

Članak 5.

1. Porezni obveznik se obvezuje uplaćivati mjesečni iznos anuiteta prema Planu otplate reprogramiranih obveza na redovne uplatne račune propisane Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2024. („Narodne novine“, broj 14/24).

2. Za vrijeme trajanja Upravnog ugovora, a sve dok dužnik uredno podmiruje mjesečne anuitete utvrđene Planom otplate reprogramiranih obveza, Porezna uprava neće poduzimati ovršne mjere radi naplate duga koji je predmet Upravnog ugovora.

3. Za dospjele, a nepodmirene anuitete utvrđene Planom otplate reprogramiranih obveza, Porezna uprava može pokrenuti ovrhu radi naplate istih.

Članak 6.

1. Radi osiguranja tražbine iz ovog Upravnog ugovora dužnik je priložio instrument osiguranja plaćanja (neopoziva garancija banke, založno pravo na nekretnini, bjanko zadužnica potpisana od strane solventnog jamca platca, jamstvo druge osobe čija imovina odgovara visini poreznog duga):

- **bjanko zadužnica na iznos od 10.000,00 EUR (desettisućaeura), Broj: OV-34 /2024 od dana 04.07.2024. god. potpisana od strane dužnika J.D.O.O., SATRIĆ**

SATRIĆ, OIB: [redacted] zastupano po direktoru [redacted] DOMAZET, OIB: [redacted]
SATRIĆ, SATRIĆ: [redacted] te ovjerena od javnog bilježnika ANA ROMAC iz SINJA, GLAVIČKA ULICA 27.

Članak 7.

1. U znak prihvata svih prava i obveza iz ovog Upravnog ugovora, stranke isti potpisuju.

2. U ime Porezne uprave ovaj Upravni ugovor potpisuje čelnik poreznog tijela ili za to ovlaštena osoba. Upravni ugovor, potpisan od strane čelnika poreznog tijela ili za to ovlaštena osoba, dostavlja se na potpis poreznom obvezniku. Upravni ugovor smatra se sklopljenim danom zaprimanja oba primjerka Upravnog ugovora u Poreznoj upravi, potpisanih od strane poreznog obveznika.

3. Ako porezni obveznik u roku od 30 dana od dana zaprimanja oba primjerka Upravnog ugovora, ne potpiše i Poreznoj upravi ne dostavi potpisane primjerke, smatrat će se da je odustao od podnesenog Prijedloga za sklapanje Upravnog ugovora.

Članak 8.

Ovaj sklopljeni Upravni ugovor ima učinak izvršnog rješenja donesenog u poreznom postupku sukladno članku 101. stavku 6. Općeg poreznog zakona.

Članak 9.

U slučaju nepoštivanja odredaba ovog Upravnog ugovora od strane poreznog obveznika, Porezna uprava će Rješenjem isti jednostrano raskinuti. Protiv navedenog Rješenja porezni obveznik može tužbom pokrenuti upravni spor. Podnijeta tužba ne odgađa izvršenje Rješenja te dostavom Rješenja poreznom obvezniku, dospijeva na naplatu cjelokupni, do tada, neplaćeni porezni dug iz članka 3. ovog Upravnog ugovora.

Članak 10.

Po raskidu ovog Upravnog ugovora, a prije pokretanja postupka ovrhe, neplaćeni porezni dug iz članka 3. ovog Upravnog ugovora, može se naplatiti iz danog/ih sredstva/ava osiguranja plaćanja poreznog duga opisanog/ih u članku 5. ovog Upravnog ugovora.

ili

Po raskidu ovog Upravnog ugovora, naplata obveze iz upravnog ugovora nastaviti će se prema odredbama Općega poreznog zakona i Stečajnog zakona.

Članak 11.

Stranke suglasno utvrđuju da ovaj Ugovor prestaje: podmirenjem duga u cijelosti prije isteka roka, istekom roka na koji je sklopljen, smrću dužnika, pravomoćnim rješenjem trgovačkog suda o otvaranju stečajnog postupka, te pravomoćnim rješenjem o otvaranju postupka predstečajne nagodbe.

Članak 12.

Ovaj Ugovor sastavljen je u tri (3) istovjetna primjerka, od kojih se jedan (1) primjerak uručuje poreznom obvezniku, a dva (2) primjerka zadržava Porezna uprava za svoje potrebe.

Rješenje o naplati poreza na osnovi jamstva

- Na rješenja o naplati poreza na osnovi jamstva primjenjuju se odredbe OPZ-a o poreznim rješenjima.
- Rješenje o naplati poreza na osnovi jamstva ne može se donijeti

1. ako poreznom obvezniku utvrđena porezna obveza nije dospjela ili je otpisana ili

2. ako je za porez koji je utvrđen poreznom obvezniku nastupila zastara prava na naplatu.

- Obveza iz poreznog jamstva prestaje kad se porezni dug u cijelosti naplati od poreznog obveznika ili poreznog jamca.

POREZNA ZASTARA (članak 108. i 109. OPZ-a)

- Pravo i obveze poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pravo i obveza poreznog tijela na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe zastarijeva za šest godina računajući od dana kada je zastara počela teći (apsolutni zastarni rok)
- Ako porezni obveznik podmiri poreznu obvezu nakon nastupa zastare, ima pravo na povrat plaćenog poreza i pravo na kamate od dana podnošenja zahtjeva. Također, propisana je obveza prvostupanjskom i drugostupanjskom tijelu da je dužno paziti na zastaru o službenoj dužnosti te se smatra nezakonitim donošenje rješenja nakon nastupanja zastare
- Ako u upravnom sporu sud poništi porezno rješenje i vrati na ponovno odlučivanje a u međuvremenu je nastupila zastara nadležna će porezna tijela u rješenju utvrditi nastup zastare i obustaviti postupak dok će rješenje o utvrđivanju ili naplati porezne obveze, kamata i troškova ovrhe doneseno nakon nastupa zastare biti nezakonito
- Posljedica zastare je da se neko pravo uz prigovor zastare ne može ostvariti prisilno. Iz odredbi OPZ-a proizlazi da zastarom prestaju prava poreznog tijela i poreznog obveznika:

a) pravo na: utvrđivanje porezne obveze i kamata, pokretanje prekršajnog postupka i naplatu poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni

b) pravo na povrat više plaćenog poreza, kamata, troškova ovrhe, ili novčanih kazni plaćenih s pravnom osnovom i bez pravne osnove (prava poreznog obveznika).

- Kada se razmatraju pravne posljedice porezne zastare ne smije se izgubiti iz vida ni činjenica da porezna zastara za posljedicu ima gubitak novčanih sredstava namijenjenih državnom proračunu. Shodno tome nastupa povećanje poreznog opterećenja poreznim obveznicima koji uredno ispunjavaju porezne obveze.

- Zastara prava na utvrđivanje porezne obveze i kamata počinje teći istekom godine u kojoj je nastala porezna obveza. Nastanak porezne obveze propisan je posebnim poreznim zakonima
- Zastara prava na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe počinje teći istekom godine u kojoj je porezni obveznik sam utvrdio poreznu obvezu ili istekom godine u kojoj je postalo izvršno rješenje kojim je porezno tijelo utvrdilo poreznu obvezu i kamate
- Zastara prava na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe počinje teći istekom godine u kojoj je porezni obveznik stekao pravo na povrat
- Ako se radi utvrđenja poreza i kamata ili naplate poreza, kamata i troškova ovrhe vodi postupak pred sudom, za vrijeme trajanja tog postupka zastara ne teče.
- Zastara prava na naplatu porezne obveze, kamata i troškova ovrhe ne teče niti u slučajevima propisanim OPZ-om i posebnim propisima.
- Ako porezni obveznik podmiri poreznu obvezu nakon nastupa zastare, ima pravo na povrat plaćenog poreza i pravo na kamate od dana podnošenja zahtjeva
- U vrijeme zastare računa se i vrijeme koje je proteklo u korist prednika poreznog obveznika.
- Na nastup zastare prava na utvrđivanje po službenoj dužnosti dužna su paziti prvostupanjska porezna tijela do donošenja i dostave poreznog rješenja.
- Na nastup zastare prava na utvrđivanje po službenoj dužnosti dužna su paziti i drugostupanjska tijela do donošenja i dostave rješenja o žalbi.
- Ako tijela iz stavaka 2. i 3. članka 109. OPZ-a utvrde da je nastupila zastara prava, na utvrđivanje trebaju rješenjem utvrditi nastup zastare i obustaviti postupak.
- Ako u upravnom sporu sud poništi porezno rješenje i vrati na ponovno odlučivanje, a u međuvremenu je nastupila zastara prava na utvrđivanje, nadležna porezna tijela će rješenjem utvrditi nastup zastare i obustaviti postupak.
- Na zastaru prava na naplatu po službenoj dužnosti dužno je paziti prvostupanjsko tijelo do donošenja rješenja i dostave rješenja.
- Drugostupanjska tijela dužna su po službenoj dužnosti paziti je li u trenutku donošenja prvostupanjskog rješenja nastupila zastara prava na naplatu.
- Rješenje o utvrđivanju ili naplati porezne obveze, kamata i troškova ovrhe doneseno nakon nastupa zastare je nezakonito.
- Porezni dug za koji je utvrđena zastara prava na utvrđivanje ili naplatu porezne obveze, kamata i troškova ovrhe otpisuje se iz poreznih evidencija.

POREZNI NADZOR

(članak 115. do članak 129. OPZ-a)

- Porezni nadzor u smislu OPZ-a je dio porezno-pravnog odnosa u kojem porezno tijelo provodi postupak radi provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje poreznih obveznika i drugih osoba.
- Porezna tijela provode porezni nadzor sukladno zakonu kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.
- Sudionici poreznog nadzora su porezno tijelo i porezni obveznik. Porezni nadzor obavlja Sektor za nadzor pri Središnjem uredu Porezne uprave i Službe za nadzor na razini područnih ureda Porezne uprave koji se dalje dijele na odjele
- Porezni nadzor obavljaju porezni revizori, porezni inspektori i drugi državni službenici ovlašteni za provedbu poreznog nadzora.
- Osim osoba iz stavka 1. članka 116. OPZ-a, za obavljanje pojedinih zadataka u vezi s poreznim nadzorom čelnik poreznog tijela može ovlastiti i druge stručno osposobljene osobe.

Obveze sudionika

- Neke od obveza poreznog obveznika su vođenje poslovnih knjiga I evidencija, sudjelovanje u poreznom nadzoru, obveza prijave činjenica za utvrđivanje porezne obveze, omogućavanje obavljanje nadzora i sl.
- Ovlasti i prava ovlaštenog djelatnika poreznog nadzora su: ima pravo stupiti na zemljište i poslovne prostorije obveznika u kojima obavlja djelatnost, ima ih pravo pregledati, obaviti očevid, tražiti obavijesti poreznog obveznika o poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, ima pravo prikupljati podatke od trećih osoba, narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti
- Dužnosti ovlaštenog djelatnika su: mora se predstaviti poreznom obvezniku predloženjem službene iskaznice, uzeti u obzir sve bitne činjenice, one koje idu na štetu i u korist poreznog obveznika, dužan je upozoravati obveznika na njegova prava i moguće posljedice, dužan je postupati prema načelima poreznog nadzora i sl.

Dopustivost poreznog nadzora

- Dopustivost poreznog nadzora temelji se na dva čimbenika, izboru poreznog obveznika I razdoblju poreznog nadzora. Prilikom odlučivanja o odabiru, porezna tijela dužna su voditi računa o poreznoj snazi poreznog obveznika, odnosno ekonomskoj mogućnosti udovoljavanja obveze plaćanja poreza, i objektivnim kriterijima na temelju procjene rizika

koji mogu biti različiti, a posebno se uzima u obzir “povijest” udovoljavanja poreznim obvezama poreznog obveznika

- Porezno tijelo odlučuje kod kojeg će poreznog obveznika provoditi porezni nadzor, vodeći računa o poreznoj snazi poreznog obveznika i objektivnim kriterijima na temelju procjene rizika, pri čemu prioritet imaju veliki poduzetnici iz članka 5. Zakona o računovodstvu⁶ i porezni obveznici iz članaka 12.a i 49. OPZ-a
- Porezni nadzor može se obavljati kod svih poreznih obveznika i drugih osoba koje raspolažu činjenicama i dokazima bitnima za oporezivanje.
- Porezni obveznik ne može utjecati na odluku poreznog tijela o odabiru poreznih obveznika kod kojih će se provoditi porezni nadzor.

Porezni nadzor se može obavljati u roku od tri godine od početka tijeka zastare prava na utvrđivanje porezne obveze, koja počinje teći istekom godine u kojoj je nastala porezna obveza

- Iznimno od stavka 2. članka 117. OPZ-a porezni nadzor se može obavljati za razdoblje za koje nije nastupila zastara prava na utvrđivanje porezne obveze:

1. u slučaju zlouporabe prava iz članka 172. OPZ-a
2. u postupcima utvrđivanja razlike između stečene imovine i dokazanih sredstava za stjecanje te imovine prema propisima o porezu na dohodak
3. u postupcima suzbijanja poreznih prijevара
4. u postupcima pokrenutim po nalogu drugih tijela

Predmet poreznog nadzora

- Porezni nadzor obuhvaća provjeru jedne ili više vrsta poreza te svih činjenica bitnih za oporezivanje, knjigovodstvenih isprava i evidencija, poslovnih događaja i svih drugih podataka, evidencija i isprava bitnih za oporezivanje.
- Ako je poduzetnik fizička osoba, nadzor može obuhvaćati i one činjenice koje nisu u vezi s njegovom gospodarskom djelatnošću.
- Porezni nadzor društava kapitala ili društava osoba obuhvaća i provjeru odnosa bitnih za oporezivanje između člana društva i samog društva.

Obavijest o poreznom nadzoru

- Obavijest o poreznom nadzoru mora biti dostavljena poreznom obvezniku najkasnije **osam dana** prije početka poreznog nadzora. Obavijest o poreznom nadzoru dostavlja se poreznom obvezniku ili osobi koja je imenovana od strane poreznog obveznika.

⁶ NN br. 78/15., 134/15., 120/16. i 116/18

- Iznimno, stavak 1. članka 120. OPZ-a ne primjenjuje se ako bi se time ugrozila svrha poreznog nadzora.
- Obavijest iz stavka 1. članka 120. OPZ-a mora se izdati u pisanom obliku te mora sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta
2. ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika kome se upućuje
3. pravni i činjenični temelj
4. predmet poreznog nadzora ili druge radnje koje će se provesti u poreznom nadzoru
5. razdoblje koje je predmet poreznog nadzora
6. datum početka poreznog nadzora
7. obvezu sudjelovanja poreznog obveznika u postupku i pravne posljedice zbog ometanja ili odbijanja poreznog nadzora te potpis ovlaštene osobe.

Tijek poreznog nadzora

- Prije početka poreznog nadzora osoba ovlaštena za njegovu provedbu mora se predstaviti poreznom obvezniku predloženjem službene iskaznice.
- Porezni nadzor treba obavljati jednakom pozornošću u pogledu svih bitnih činjenica, kako onih koje idu na štetu poreznog obveznika tako i onih u njegovu korist.
- Porezni nadzor treba usmjeriti na bitne činjenice koje mogu konačno povećati ili smanjiti poreznu obvezu te njegovo trajanje ograničiti na nužnu mjeru.
- Porezni obveznik mora ovlaštenoj osobi za provođenje poreznog nadzora, na njezin zahtjev, omogućiti obavljanje nadzora u sjedištu poreznog obveznika i na ostalim mjestima na kojima porezni obveznik ili druga osoba prema njegovoj ovlasti obavlja djelatnosti i poslove u vezi s kojima se obavlja porezni nadzor. Porezni obveznik u tu svrhu mora staviti na raspolaganje odgovarajuće mjesto za rad i potrebna pomagala.
- Ako ne postoji poslovni prostor pogodan za obavljanje poreznog nadzora, porezni nadzor se obavlja u službenim prostorijama poreznog tijela. Ako se porezni nadzor ne obavlja u poslovnim prostorijama, osoba ovlaštena za njegovu provedbu dužna je poslovne prostorije razgledati i to navesti u zapisniku o obavljenom nadzoru.

Tijek poreznog nadzora

- Ovlaštena osoba za porezni nadzor ima pravo stupiti na zemljište i u poslovne prostorije u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost te ih pregledati. Poreznom obvezniku ili

njegovu opunomoćeniku ili zastupniku mora omogućiti nazočnost pri pregledavanju poslovnih prostorija.

- Porezni nadzor obavlja se tijekom uobičajenoga radnog vremena. Obavljanje poreznog nadzora izvan tog vremena dopustivo je ako porezni obveznik na to pristane ili ako to bezuvjetno nalaže svrha poreznog nadzora.
- Ako se započeta radnja u postupku poreznog nadzora ne može završiti tijekom radnog vremena poreznog obveznika, a porezni obveznik ne pristane na nastavak obavljanja poreznog nadzora nakon redovitoga radnog vremena, porezno tijelo može izvršiti privremeno pečaćenje poslovnog ili skladišnog prostora.
- Mjera privremenog pečaćenja iz stavka 8. članka 121. OPZ-a može trajati najdulje do početka radnog vremena poreznog obveznika prvoga idućeg radnog dana.
- O privremenoj mjeri iz stavka 8. članka 121. OPZ-a donosi se zaključak protiv kojeg nije dopuštena žalba.

Obveza sudjelovanja poreznog obveznika u provedbi poreznog nadzora

- Porezni obveznik dužan je sudjelovati u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za oporezivanje na način da daje obavijesti, predočava evidencije, poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i druge isprave ili imenuje osobu koja će to raditi u njegovo ime, o čemu je dužan obavijestiti porezno tijelo najkasnije do datuma početka poreznog nadzora utvrđenog u obavijesti iz članka 120. OPZ-a.
- Ako obavijesti poreznog obveznika ili imenovane osobe nisu dovoljne, ovlaštena osoba za porezni nadzor može zatražiti od poreznog obveznika da imenuje i druge osobe za davanje obavijesti. Ovlaštena osoba za porezni nadzor može zatražiti obavijesti od drugih zaposlenika poreznog obveznika ili od trećih osoba.
- Osobe iz stavka 2. članka 122. OPZ-a koje daju obavijesti u postupku poreznog nadzora dužne su dati obavijesti ovlaštenoj osobi za porezni nadzor, bez pisanog zahtjeva.

Pravo poreznog obveznika na obavijest o ishodu poreznog nadzora

- O ishodu poreznog nadzora, prije sastavljanja zapisnika, treba obaviti zaključni razgovor s poreznim obveznikom ili s osobom koju je imenovao porezni obveznik te raspraviti sporne činjenice, pravne ocjene, zaključke i njihove učinke na utvrđivanje porezne obveze te o tome sačiniti zabilješku
- Protiv zaključka ne može se izjaviti žalba, već se može pobijati žalbom protiv rješenja kojim se rješava o upravnoj stvari
- Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zaključni razgovor neće se obaviti:

1. ako tijekom poreznog nadzora nisu utvrđene nepravilnosti ili
2. ako porezni obveznik razgovor izbjegava

Akti u poreznom nadzoru

1. Zaključni razgovor u poreznom nadzoru
2. Zapisnik o poreznom nadzoru
3. Porezna nagodba, i
4. Rješenje o poreznom nadzoru

Zapisnik o poreznom nadzoru

■ O poreznom nadzoru sastavlja se zapisnik.

■ Zapisnik treba sadržavati:

1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta,
2. ime i prezime odnosno naziv poreznog obveznika,
3. pravni i činjenični temelj,
4. mjesto provođenja i vrijeme trajanja nadzora,
5. imena ovlaštenih osoba koje su nadzor provele,
6. vrste poreza i razdoblje obuhvaćeno nadzorom, te
7. opis radnji, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene nepravilnosti.

■ Zapisnik se mora voditi uredno, u njemu se ništa ne smije dodati ili mijenjati, prekrivena mjesta moraju ostati čitljiva, a ako zapisnik ima više listova, svaka stranica mora biti označena rednim brojem i potpisana.

■ Na zapisnik o poreznom nadzoru porezni obveznik ima pravo podnijeti prigovor u roku koji ne može biti kraći od pet dana, a niti dulji od dvadeset dana, računajući od dana primitka zapisnika.

■ Porezno tijelo dužno je razmotriti prigovor na zapisnik, te ako prigovor ne usvoji, razloge neusvajanja treba navesti u obrazloženju poreznog rješenja.

■ Ako su prigovorom iznesene nove činjenice i materijalni dokazi zbog kojih bi trebalo promijeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmijeniti prijašnje pravne ocjene, porezno tijelo će o takvim činjenicama i materijalnim dokazima ili novim pravnim ocjenama sastaviti dopunski zapisnik. Na dopunski zapisnik ne može se podnijeti prigovor.

- Na temelju činjenica navedenih u zapisniku i u dopunskom zapisniku o poreznom nadzoru donosi se porezno rješenje.
- Porezno rješenje donosi se najkasnije u roku od šezdeset dana od dana uručenja zapisnika ili dopunskog zapisnika o poreznom nadzoru.
- Ako ovlaštene osobe tijekom poreznog nadzora utvrde činjenice značajne za oporezivanje drugih osoba, tada će o tome obavijestiti nadležno porezno tijelo.

Porezna nagodba

- Porezno tijelo i porezni obveznik mogu za novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora do uručenja zapisnika o obavljenom poreznom nadzoru sklopiti poreznu nagodbu.
- Predmet porezne nagodbe može biti: novoutvrđena porezna obveza u postupcima u kojima je porezna osnovica utvrđena procjenom, rok plaćanja novoutvrđenih obveza i smanjenje obveze po osnovi utvrđene zatezne kamate.
- Uvjet za sklapanje porezne nagodbe je prihvaćanje novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora od strane poreznog obveznika i njegovo odricanje od prava na korištenje pravnih lijekova.
- Novoutvrđena obveza iz stavka 3. članka 104. OPZ-a je novoutvrđena porezna obveza u postupku poreznog nadzora i zatezne kamate utvrđene u poreznom nadzoru za razdoblje od dana nastanka porezne obveze do dana zaključenja porezne nagodbe.
- Porezna nagodba sklapa se u pisanom obliku i smatra se sklopljenom potpisom stranaka.
- Porezna nagodba protivna propisima, javnom interesu ili pravima trećih osoba nije dopuštena.
- Porezna nagodba ne može se sklopiti ako je u tijeku poreznog nadzora utvrđeno postojanje sumnje o počinjenju kaznenog djela. Pod postojanjem sumnje o počinjenju kaznenog djela radi se u slučajevima kaznenih djela propisanih Kaznenim zakonom, za koja će biti podnesena kaznena prijava nadležnom tijelu od strane poreznog tijela.
- Porezna nagodba ima snagu izvršnog rješenja donesenog u postupku poreznog nadzora.
- Ako se porezna nagodba odnosi samo na dio novoutvrđene porezne obveze, porezni postupak će se nastaviti u odnosu na preostali dio novoutvrđene porezne obveze, a u izreci poreznog rješenja naznačit će se postojanje porezne nagodbe.
- Porezna nagodba je ovršna isprava i izvršava se prema pravilima o izvršenju poreznog rješenja.
- Ministar financija će pravilnikom propisati način sklapanja porezne nagodbe te rokove izvršenja obveza iz porezne nagodbe.

Porezna nagodba mora sadržavati najmanje odredbe kojima se uređuju:

1. svrha i predmet porezne nagodbe,
2. prihvaćanje novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora od strane poreznog obveznika,
3. rok u kojem se porezna obveza mora ispuniti,
4. posljedice neispunjenja poreznom nagodbom utvrđenih obveza, odnosno nepoštivanja odredaba porezne nagodbe,
5. prava, obveze i odgovornosti stranaka,
6. odricanje poreznog obveznika izrijekom od prava na korištenje pravnih lijekova.

Plaćanje poreza i kamata po osnovi poreza

- Porez i kamate po osnovi poreznog duga uplaćuju se na propisane uplatne račune putem banke.
- Porezi i kamate smatraju se plaćeni danom kad je banka kod koje se vode uplatni računi primila uplatu.
- Vraćanje preplaćenog poreza, plaćenog poreza bez pravne osnove i pripadajućih kamata pravnim i fizičkim osobama obavlja se bezgotovinski ili propisanim sredstvima gotovinskog plaćanja.
- Pri povratu poreza i pripadajućih kamata danom plaćanja smatra se:
 1. kod bezgotovinskog plaćanja dan kada su sredstva pristigla u korist računa banke vjerovnika,
 2. kod gotovinskog plaćanja dan s kojim je za navedenu isplatu terećen račun proračuna.
- Povrat preplaćenog poreza i poreza plaćenog bez pravne osnove zajedno s kamatama porezno tijelo dužno je vratiti osobi koja ga je platila, odnosno osobi kojoj je pravo na povrat poreza ustupljeno.
- Iznimno, povrat iz stavka 5. članka 130. OPZ-a se neće izvršiti ako je porezno tijelo prethodno utvrdilo da porezni obveznik ima dospjelih, a neplaćenih poreza koje naplaćuje porezno tijelo.
- Ako porezni obveznik duguje poreze, kamate i troškove ovrhe iz uplaćenog iznosa, najprije se naplaćuju kamate i troškovi ovrhe, a nakon toga glavni porezni dug iste vrste poreza. Isto pravilo se primjenjuje i kada porezni obveznik ima pravo na povrat poreza.
- Ako porezni obveznik ima pravo na povrat poreza i kamate, iz isplaćenog iznosa prvo se namiruju kamate, a nakon toga porez.

- Ako porezni obveznik duguje više vrsta poreza, a uplaćeni iznos nije dovoljan za plaćanje ukupnoga poreznog duga, tada se pojedine vrste poreza naplaćuju po redoslijedu njihova dospijeca.
- Kod iznosa koji dospijevaju istodobno redoslijed naplate određuje porezno tijelo.

PRIJEBOJ

- Na prijeboj međusobnih poreznih dugova iz porezno-dužničkog odnosa primjenjuje se Zakon o obveznim odnosima, ako ovim OPZ-om nije uređeno drugačije.
- Porezni obveznik može prebijati porezne dugove iz porezno-dužničkog odnosa samo s nespornim ili pravomoćno utvrđenim poreznim obvezama.
- Poreznom dužniku koji ima dospjelu tražbinu prema državnom proračunu, a istodobno ima evidentirane obveze na ime poreznog duga, iznos tražbine do iznosa duga obustavit će se radi prijeboja s poreznim dugom.
- U slučaju otvaranja stečajnoga postupka nad poreznim dužnikom, porezno tijelo može prije prijave tražbine u stečajni postupak, putem jednostrane izjave, izvršiti prijeboj nesporne tražbine, dospjele do dana otvaranja stečajnoga postupka poreznog dužnika s nespornom tražbinom poreznog tijela, dospjelom do dana otvaranja stečajnog postupka, pod uvjetima predviđenim Stečajnim zakonom i Zakonom o obveznim odnosima
- Na iznos manje ili više plaćenog poreza obračunavaju se i plaćaju kamate u skladu s posebnim propisom, ako OPZ-om nije uređeno drugačije.
- Dospijeće pojedine vrste poreza utvrđuje se posebnim zakonom, dok se kamate se obračunavaju od dana dospijeca porezne obveze.
- Na iznos dužnih kamata ne obračunavaju se kamate.
- Na plaćene poreze bez pravne osnove kamate se obračunavaju počevši s 15-im danom od dana primitka zahtjeva za povrat, ako posebnim propisom nije uređeno drugačije.
- Ako se tijekom poreznog nadzora utvrdi razlika porezne obveze, kamata se obračunava od dana kada je tu poreznu obvezu porezni obveznik bio dužan platiti.
- Ako je naplata duga po osnovi poreza odgođena, kamata se obračunava i za vrijeme trajanja odgode.
- Ako je naplata duga po osnovi poreza privremeno odgođena zbog obustave izvršenja konačnoga poreznog akta, kamata se obračunava i za vrijeme obustave izvršenja poreznog akta.

PRODAJA ILI OTPIS POREZNOG DUGA IZ POREZNO-DUŽNIČKOG ODNOSA

- Osim u slučajevima utvrđenima OPZ-om, Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog ministra financija donijeti odluku o prodaji ili otpisu poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa.
- Pravima poreznog tijela iz porezno-dužničkog odnosa u postupku koji se provodi prema odredbama Zakona o stečaju potrošača (NN br. 100/15.) te u postupku predstečajne nagodbe, odnosno predstečajnom i stečajnom postupku, čija vrijednost predmeta, odnosno visina ukupne obveze dužnika prelazi iznos od 1.327.228,08 eura, ovlašten je raspolagati ministar financija.
- Pravima poreznog tijela iz porezno-dužničkog odnosa u postupku koji se provodi prema odredbama Zakona o stečaju potrošača te u postupku predstečajne nagodbe, odnosno predstečajnom i stečajnom postupku, čija vrijednost predmeta, odnosno visina ukupne obveze dužnika ne prelazi iznos od 1.327.228,08 eura, ovlašten je raspolagati čelnik poreznog tijela, odnosno nadležno tijelo određeno zakonom i drugim propisima utemeljenim zakonom.
- U iznimnim slučajevima, kada je to od interesa za Republiku Hrvatsku, o čemu prethodno mišljenje daje tijelo nadležno za upravljanje državnom imovinom, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra financija, može donijeti odluku o potpunom ili djelomičnom namirenju poreznog duga ustupanjem nekretnina.

Osiguranje naplate poreznog duga

- Porezno tijelo može tražiti od poreznog obveznika ili poreznog jamca da dade sredstva osiguranja plaćanja poreza, ako je to uvjet za sklapanje upravnog ugovora.
- Naplata poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa može se osigurati:

1. neopozivom garancijom banke ili druge financijske organizacije ovlaštene za obavljanje platnog prometa koju odredi porezno tijelo

2. zalogom vrijednosnih papira – vrijednosnica (vlasničkih i vjerovničkih) i tražbina (uključivo i tražbine po osnovi udjela u kapitalu)

3. založnim pravom na nekretninama, pokretninama i pravima građenja

4. jamstvom druge osobe koja ispunjava uvjete navedene u stavku 2. članka 134. OPZ-a

5. gotovinskim pologom

- Osoba koja svojim jamstvom osigurava naplatu poreznog duga mora biti vlasnik imovine koja odgovara visini poreznog duga.
- Skladište robe smatra se dovoljnim osiguranjem za naplatu porezne obveze koju treba platiti na tu robu.

- U slučaju raskida upravnog ugovora dug poreznog obveznika koji je dao sredstva osiguranja naplate naplatit će se iz tih sredstava.

PRAVNI LIJEKOVI U POREZNO-PRAVNOM POSTUPKU

(članak 115. do članak 129. OPZ-a, članak 105. do članak 132. ZOUP-a)

- Pravni lijek je parnična radnja stranke ili druge ovlaštene osobe kojom od nadležnog suda traži da ukine ili preinači odluku suda za koju tvrdi da je za nju nepovoljna, nepravilna i nezakonita
- Pravni lijekovi u upravnom postupku dijele se prije svega na redovite i izvanredne pravne lijekove

Razlika među njima je sljedeća:

a) Redoviti pravni lijekovi su oni pravni lijekovi čija je uporaba predviđena kao uobičajena, pri čemu se ovlaštenim osobama ostavlja širok krug razloga za podnošenje tih lijekova

b) Nasuprot tome, uporaba izvanrednih pravnih lijekova ograničena je propisivanjem posebnih procesnih uvjeta i razloga za njihovo podnošenje

- **Redoviti pravni lijekovi podnose se protiv upravnih akata koji nisu konačni u upravnom postupku naspram izvanrednih pravnih lijekova koji se podnose protiv konačnih (pravomoćnih) upravnih akata**
- Redoviti pravni lijekovi se uvijek podnose „izvana“, od strane stranke ili drugog ovlaštenika na žalbu. Izvanredni pravni lijekovi koriste se kao specifična pravna sredstva protiv upravnih akata koji su već postali pravomoćni odnosno izvršni
- U pravu, pravomoćnost je institut kojim se onemogućuje ponovno odlučivanje o stvari o kojoj je u redovitom postupku konačno odlučeno

Redoviti pravni lijekovi su **žalba i prigovor** dok izvanredne čine **obnova postupka, mijenjanje i poništavanje rješenja u vezi s upravnim sporom, oglašavanje rješenja ništavim i poništavanje (ukidanje) rješenja**

- **Žalba** predstavlja **redoviti, devolutivan i suspenzivan pravni lijek**

- **Redoviti** pravni lijek je onaj čije podnošenje ili tok roka za podnošenje sprječava nastupanje konačnosti akta

- **Devolutivan** pravni lijek je onaj o čijoj osnovnosti rješava više tijelo a ne ono koje je donijelo akt koji je pobijan pravnim lijekom

- Pravni lijek je **suspenzivan** ako odgađa izvršenje rješenja. Žalba se može podnijeti protiv poreznog akta kojim je odlučeno o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa

- Žalba je dopuštena i protiv rješenja donesenog u prvostupanjskom poreznom postupku
- Žalba se podnosi nadležnom drugostupanjskom poreznom tijelu a predaje izravno ili šalje poštom preporučeno na adresu područnog ureda ili ispostave koja je donijela porezno rješenje što ga se u žalbi pobija
- Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak je ustrojstvena jedinica Ministarstva financija koja rješava o žalbama protiv upravnih akata Porezne uprave, Carinske uprave i upravnih akata upravnih tijela županija i velikih gradova propisanih posebnim zakonima
- Općim poreznim zakonom definirano je da žalbu na porezni akt može podnijeti svaka osoba o čijim se pravima ili obvezama odlučivalo u prvostupanjskom poreznom postupku i svaka osoba koja za to ima pravni interes (npr. porezni jamci)
- Žalba se podnosi nadležnom drugostupanjskom poreznom tijelu, a predaje neposredno ili poštom preporučeno odnosno izjavljuje na zapisnik prvostupanjskom poreznom tijelu
- Što se tiče obveznog sadržaja žalbe dovoljno je da je iz žalbe vidljivo tko je žalitelj i koji se porezni akt pobija. Također, kako bi se tijelu olakšao rad u vezi s podnesenom žalbom korisno je u njoj što potpunije iznijeti odnosno izložiti žalbene razloge zbog kojih se zahtijeva poništenje, izmjena ili ukidanje tog poreznog akta te dokaze kojim se žalba obrazlaže
- Žalitelj mora žalbu potpisati. Bitna je činjenica predaje žalbe u roku, žalba podnesena u roku i predanu nadležnom tijelu ne može biti odbačena kao nepravodobna

Rok za izjavljivanje žalbe je trideset dana nakon primitka poreznog akta

- Rok od trideset dana za podnošenje žalbe računa se od dana dostave rješenja stranci s tim da se dan kad je rješenje uručeno stranci odnosno kad je obavljena dostava ne uračunava u rok te je početak roka prvi sljedeći dan
- Rok za podnošenje žalbe prekluzivne je naravi, što znači da **protekom zakonskog roka stranka gubi pravo na podnošenje žalbe**
- Prvostupanjsko će tijelo ispitat formalne pretpostavke za daljne postupanje po žalbi tj. je li žalba dopuštena, je li ju podnijela ovlaštena osoba i je li podnesena u roku. Ako je žalba nedopuštena ili ju je podnijela neovlaštena osoba ili nije podnesena u roku bit će odbačena. **Dakle, do odbacivanja žalbe dolazi u slučaju nepostojanja zakonskih pretpostavki za njeno podnošenje**

- Odluku o odbacivanju žalbe prvostupanjsko tijelo donosi u obliku rješenja te protiv toga rješenja može biti podnesena žalba
- Nadalje, uz provjeru zakonskih pretpostavki za ulaganje žalbe, tijelo može odlučivati I o osnovanosti žalbe pri čemu ono može donijeti odluku samo u korist žalitelja, dakle prvostupanjsko tijelo ne može odbiti žalbu (u tom slučaju se ukida devolutivnost kao jedno od obilježja žalbe)

- Prvostupanjsko porezno tijelo će **porezni akt izmijeniti tijekom postupka po žalbi:**

- a) ako ocijeni da je žalba opravdana i nije nužno provoditi novi ispitni postupak,
- b) ako ocijeni da je proveden postupak bio nepotpun, a to je moglo utjecati na rješavanje,
- c) ako žalitelj u žalbi iznosi takve činjenice i dokaze koji bi mogli biti od utjecaja na drukčije rješavanje stvari,
- d) ako je žalitelju moralo biti omogućeno da sudjeluje u postupku,
- e) ako je žalitelj propustio sudjelovati u postupku, ali je u žalbi opravdao to propuštanje

- Ako prvostupanjsko porezno tijelo ocijeni da je žalba osnovana u cijelosti ili djelomično zamijenit će pobijeno rješenje novim ako se ne dira u prava trećih osoba, ako ne odbaci žalbu ili ne zamijeni pobijeno rješenje novim bez odgode će dostaviti žalbu sa spisom predmeta drugostupanjskom tijelu

Postupanje drugostupanjskog tijela po žalbi (žalba se može odbiti, rješenje se može poništiti u cijelosti ili djelomično te izmijeniti)

- Kad je žalba dostavljena tijelu drugoga stupnja prije negoli se upusti u rješavanje žalbe ono mora provjeriti je li dopuštena i pravodobna i je li je izjavila ovlaštena osoba, a ako ne zadovoljava neku od ovih pretpostavki rješenjem će odbaciti takvu žalbu
- Postupanje i ovlasti drugostupanjskog tijela u povodu žalbe propisuje Zakon o općem upravnom postupku

■ Drugostupanjsko tijelo **odbit će žalbu** ako utvrdi:

- a) da je postupak koji je rješenju prethodio pravilno proveden i da je rješenje pravilno i na zakonu osnovano,
- b) da je u prvostupanjskom postupku bilo nedostataka, ali da su oni takvi da nisu mogli utjecati na rješenje stvari,
- c) da je prvostupanjsko rješenje na zakonu osnovano, ali zbog drugih razloga a ne zbog onih koji su u rješenju navedeni

■ Drugostupanjsko tijelo će **poništiti rješenje** i samo riješiti stvar ako utvrdi:

- a) da su u prvostupanjskom postupku činjenice nepotpuno ili pogrešno utvrđene,
- b) da se u postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od utjecaja na rješavanje stvari,
- c) da je izreka pobijanog rješenja nejasna ili je u proturječnosti s obrazloženjem,
- d) da je pogrešno primijenjen pravni propis na temelju kojega se rješava stvar

Drugostupanjsko tijelo o žalbi odlučuje rješenjem koje mora dostaviti stranci putem prvostupanjskog tijela najkasnije u **roku od dva mjeseca od dana predaje žalbe te protiv drugostupanjskog rješenja nije dopuštena žalba!!**

Slika 7.: Primjer odluke drugostupanjskog tijela na žalbu na porezno rješenje



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, . . . 2020.

Ministarstvo financija, Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak, povodom žalbe . . . iz . . . protiv rješenja Ministarstva financija - Porezne uprave, Područnog ureda . . . Ispostave . . . KLASA: . . . , URBROJ: . . . od . . . godine u postupku utvrđivanja poreza na dohodak za . . . godinu, na temelju članka 183. Općeg poreznog zakona (NN br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20. i 42/20.) i članka 36. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (NN br. 54/17., 26/18. i 79/19.), donosi

RJEŠENJE

Žalba se uvažava.

Poništava se rješenje Ministarstva financija - Porezne uprave, Područnog ureda . . . Ispostave . . . KLASA: . . . , URBROJ: . . . od . . . 2018. godine i predmet vraća na ponovno rješavanje.

Obrazloženje

Pobijanim poreznim rješenjem odbijen je kao neosnovan prigovor žalitelja izjavljen protiv privremenog poreznog rješenja KLASA: . . . , URBROJ: . . . od . . . 2018. godine.

Protiv navedenog rješenja žalitelj je izjavio žalbu pobijajući isto u cijelosti.

U žalbi izjavljenoj protiv uvodno citiranog rješenja žalitelj u bitnom navodi kako osporava pobijano rješenje iz svih žalbenih razloga. Navodi da su u istome izneseni paušalni navodi bez obrazloženja te da je isto doneseno isključivo na temelju generiranih podataka kojima raspolaže Porezna uprava iz Informacijskog sustava. Smatra da je porezno tijelo prema načelu objektivnosti i zakonitosti trebalo točno i objektivno utvrditi sve činjenice u poreznom postupku. Ističe da njegov poslodavac, trg. društvo . . . nije više mjeseci redovito isplaćivao plaće i to za mjesec . . . godine te dio mjeseca . . . godine, a koje su, obznom da je nad poslodavcem pokrenuta predstečajna nagodba, naplaćene kao prioritetne tražbine u postupku

predstečajne nagodbe. Navodi da se prema odredbama Zakona o porezu na dohodak te Pravilnika o porezu na dohodak porez na dohodak po sudskoj presudi odnosno nagodbi u tijeku sudskog postupka ne plaća kumulativno već isti obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj prema propisima koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena, pod uvjetom da iznos primitka sadrži iznos doprinosa za obvezna osiguranja, porez i prirez na dohodak. Kako mu je navedenom sudskom odlukom isplaćen bruto dohodak od nesamostalnog rada po osnovi plaća, to da mu se naknadno vrši dvostruko oporezivanje njegova dohotka te da je osnovicu poreza na dohodak za 2016. godinu potrebno umanjiti za iznos koji mu je isplaćen po sudskom rješenju u predstečajnoj nagodbi jer je ista neosnovano uvećana pobijanim rješenjem.

Žalba je osnovana.

Prema odredbi članka 25. stavka 6. Zakona o porezu na dohodak (NN br. 115/16. i 106/18.) predjzam poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovi primitka (plaće) iz članka 21. stavka 1. Zakona, ostvarenog u proteklm poreznim razdobljima, a koji se isplaćuje po sudskoj presudi prema članku 433.a Zakona o parničnom postupku (NN br. 53/91.,91/92.,58/93.,112/99.,88/01.,117/03.,88/05.,02/07.,84/08.,123/08.,57/11.,148/11., 25/13. i 89/14.) nagodbi u tijeku sudskog postupka, nagodbi sklopljenoj s nadležnim državnim odvjetništvom u postupcima za mirno rješenje spora ili nagodbi sklopljenoj u postupku mirenja u individualnim radnim sporovima prema zakonu kojim je uređen postupak mirenja, kao i u postupcima pred nadležnim službeničkim sudovima, obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj primitka prema propisima koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena, uz primjenu godišnjeg obračuna poreza na dohodak od nesamostalnog rada i prireza porezu na dohodak i uz korištenje podataka dostavljenih od Porezne uprave o iskorištenom iznosu osobnog odbitka i primijenjenim poreznim stopama na godišnjoj razini, pod uvjetom da utuženi iznos primitka (plaće), odnosno iznos primitka utvrđen nagodbom sadržava iznos doprinosa za obvezna osiguranja iz primitka prema posebnim propisima, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak. Ako se isplata provede u ovršnom postupku na način da je poreznom obvezniku isplaćen ukupan primitak, porezni obveznik obavezan je uplatiti porez na dohodak i prirez porezu na dohodak.

Međutim, odredbom članka 61. stavka 1. Pravilnika o porezu na dohodak (95/05.,96/06.,68/07.,146/08.,2/09.,9/09.,146/09.,123/10.,137/11.,61/12.,79/13.,160/13., 157/14. i 137/15.), koji je bio na snazi u predmetno porezno vrijeme i čije odredbe se primjenjuju na postupke utvrđivanja dohotka za 2016. godinu, bilo je propisano da se predjzam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava tijekom istog mjeseca svakog poreznog razdoblja isplaćenog primitka po osnovi nesamostalnog rada, umanjenog za obračunane i uplaćene doprinose za obvezna osiguranja iz primitka po posebnim propisima te za neoporezivi dio dohotka – osobni odbitak iz članka 36. stavaka 1. i 2. Zakona. Obračunani predjzam poreza isplatitelj ili sam porezni obveznik obustavlja i uplaćuje istodobno s isplatom primitka od nesamostalnog rada, kao porez po odbitku.

Prema stavku 9. istog članka predjzam poreza obračunava se kumulativno (osim za mirovine koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje na način iz članka 45. stavka 3. Zakona), pri svakoj isplati u tijeku jednoga kalendarskog mjeseca primjenom poreznih stopa iz članka 45. stavka 5. Zakona i stavka 4. toga članka.

Iznimno, sukladno stavku 10. toga članka, predjzam poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovi primitka (plaće) iz članka 14. stavka 1. Zakona o porezu na dohodak, ostvarenog u proteklm poreznim razdobljima, a koji se isplaćuje po sudskoj presudi

prema članku 433.a Zakona o parničnom postupku, nagodbi u tijeku sudskog postupka, nagodbi sklopljenoj s nadležnim državnim odvjetništvom u postupcima za mimo rješenje spora ili nagodbi sklopljenoj u postupku mirenja u individualnim radnim sporovima prema Zakonu o mirenju, obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj primitka prema propisima koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena, uz primjenu godišnjeg obračuna poreza na dohodak od nesamostalnog rada i prireza porezu na dohodak i uz korištenje podataka dostavljenih od Porezne uprave o iskorištenom iznosu osobnog odbitka na godišnjoj razini, pod uvjetom da utuženi iznos primitka (plaće) odnosno iznos primitka utvrđen nagodbom sadrži iznos doprinosa za obvezna osiguranja iz primitka prema posebnim propisima, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak.

Člankom 433.a Zakona o parničnom postupku propisano je da kad utužuje novčane tražbine po osnovi radnog odnosa koje se utvrđuju u bruto iznosu, radnik ih je dužan utužiti u tom iznosu.

Ovo tijelo je mišljenja kako se sudskom presudom u smislu odredbi članka 61. stavka 10. Pravilnika o porezu na dohodak ima smatrati i rješenje Trgovačkog suda kojim se odobrava sklapanje predstečajne nagodbe, no da bi se na navedeno rješenje mogla primijeniti odredba članka 61. stavka 10. Pravilnika o porezu na dohodak, novčane tražbine po osnovi radnog odnosa istim moraju biti utvrđene u bruto iznosu.

Obzirom da su u konkretnom slučaju bitne činjenice ostale nepotpuno utvrđene, odnosno iz predmeta spisa nije moguće utvrditi jesu li bitne činjenice pravilno i potpuno utvrđene to je valjalo na temelju odredbe članka 117. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09.) poništiti prvostupanjско rješenje i predmet vratiti prvostupanjском tijelu na ponovni postupak.

Ukoliko prvostupanjско tijelo u ponovnom postupku utvrdi da su rješenjem Trgovačkog suda u konkretnom slučaju između ostalih, potvrđene i novčane tražbine žalitelja kao radnika za sporne plaće, a koje su izravnom naplatom putem FINA-e naplaćene u godini, tada se navedene plaće moraju izuzeti iz godišnjeg obračuna poreza na dohodak za godinu jer se na iste primjenjuje postupak propisan odredbom članka 61. stavka 10. Pravilnika o porezu na dohodak.

Slijedom navedenog, prvostupanjско tijelo će, poštujući ovdje dane primjedbe i pravna stajališta, donijeti novo, na zakonu osnovano rješenje.

Na temelju izloženog te odredbe članka 117. stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) riješeno je kao u izreci odluke.

Upravna pristojba po tarifnom broju 3. Tarife upravnih pristojbi uz Zakon o upravnim pristojbama naplaćena je i poništena.

- Pravni učinak žalbe - žalba odgađa izvršenje pobijanoga poreznog akta do donošenja rješenja o žalbi. Iznimno, žalba ne odgađa izvršenje pobijanoga poreznog akta koji je donesen u skraćenom postupku

Prigovor

- Prigovor je u poreznom postupku **remonstrativni** pravni lijek, jer se izjavljuje čelniku tijela protiv čije odluke je prigovor upućen, a on o prigovoru odlučuje rješenjem u roku od **osam dana** od dana izjavljivanja prigovora. Na oblik, sadržaj i predaju prigovora primjenjuju se odredbe o žalbi
- Protiv rješenja koje je o prigovoru donese čelnik prvostupanjskog tijela može se izjaviti žalba, a protiv rješenja drugostupanjskog tijela o prigovoru može se pokrenuti upravni spor
- Ako nema drugostupanjskog tijela, protiv rješenja tijela o prigovoru može se pokrenuti upravni spor

Slika 8.: Primjer prigovora na porezno rješenje



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED

KLASA:
URBROJ:

godine

OIB:

Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured , u predmetu utvrđivanja poreza na dohodak za 2019. godinu odlučujući o prigovoru poreznog obveznika , iz , OIB: , na temelju članka 11. točke 3. Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine br. 115/16 i 98/19) i članka 54. stavka 4. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine br. 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20) donosi

POREZNO RJEŠENJE

I. Prihvaća se prigovor izjavljen protiv privremenog poreznog rješenja izdanog od strane ovoga tijela, KLASA: , URBROJ: .

II. Privremeno porezno rješenje iz točke I. zamjenjuje se poreznim rješenjem koje glasi:.

Poreznom obvezniku , utvrđuje se porez na dohodak z godinu.

1. izvori dohotka	
1. 1. Dohodak od nesamostalnog rada(1.1.1+1.1.2+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6)	129.280,71 kn
1.1.1. Plaća ostvarena u tuzemstvu izvan pod. P1 i /ili izvan pod. grada Vukovara	129.280,71 kn
1.1.2. Plaća ostvarena u tuzemstvu na području P1 ili na pod.grada Vukovara	0,00 kn
1.1.3. Plaća ostvarena iz inoz.ili u inoz.izvan pod. P1 i/ili izvan pod.g.Vukovara	0,00 kn
1.1.4. Plaća ostvarena iz inoz. za vrijeme boravka na pod. P1 i /ili na pod. grada Vukovara	0,00 kn
1.1.5. Mirovina ostvarena u tuzemstvu	0,00 kn
1.1.6. Mirovina ostvarena u inozemstvu	0,00 kn
2. Drugi dohodak	0,00 kn
3. Ukupni godišnji dohodak (1.1.+1.2.)	129.280,71 kn
4. Ukupni godišnji osobni odbitak	93.300,00 kn
5. Godišnja porezna osnovica (2-3)	35.980,71 kn
6. Dio porezne osnovice do 210.000,00 kn za primjenu stope 24%	35.980,71 kn
7. Uvećanje porezne osnovice za primjenu stope od 24% za iznos drugog dohotka do 12.500,00 kn	0,00 kn
8. Dio porezne osnovice za primjenu stope od 36% (4.-5.-6.)	0,00 kn
9. Godišnji porez po stopi od 24% [(5.+6.) *24%]	8.635,37 kn
10. Godišnji porez po stopi od 36% (7.*36%)	0,00 kn
11. Ukupni godišnji porez (8.+9.)	8.635,37 kn
12. Godišnji prirez 8 %	690,83 kn
13. Godišnja obveze poreza i prireza (10.+11.)	9.326,20 kn
14. Prosječna porezna stopa	7,21391%
15. Umanjenje za olakšicu HRVI	0,00 kn
16. Umanjenje poreza iz članka 46. stavka 1. Zakona	0,00 kn
17. Godišnja obveza nakon umanjjenja (12.-14.-15.)	9.326,20 kn
18. Uplaćeni predujam poreza i prireza u tuzemstvu	10.803,64 kn
19. Ukupno uplaćeni porez u inozemstvu	0,00 kn
20. Uplaćeni porez u inozemstvu koji se može odbiti	0,00 kn
21. Ukupno uplaćeni porez i prirez (17.+19.)	10.803,64 kn
22. Razlika poreza i prireza za uplatu (16.-20.)	0,00 kn
23. Razlika poreza i prireza za povrat (20.-16.)	1.477,44 kn

() s pozivom na broj primatelja

Obrazloženje

Odredbom članka 54. stavka 1. Zakona o porezu na dohodak propisano je da je Porezna uprava, primjenjujući poseban postupak iz čl. 51. Zakona o porezu na dohodak obvezna na temelju evidencija i podataka kojima raspolaže, odnosno podataka koje je dostavio porezni obveznik, utvrditi poreznom obvezniku godišnji dohodak ostvaren u poreznom razdoblju te razliku poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili za povrat, o čemu izdaje privremeno porezno rješenje.

Privremenim poreznim rješenjem KLASA: , URBROJ: od za 2019. godinu poreznom obvezniku je utvrđena razlika poreza i prireza za povrat u iznosu od kuna.

Odredbom članka 54. stavka 3. Zakona o porezu na dohodak propisano je da protiv privremenog poreznog rješenja donesenog na temelju izračuna godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak od strane Porezne uprave, porezni obveznik može podnijeti prigovor, ako smatra da su podaci iz privremenog poreznog rješenja nepotpuni ili netočni.

Na navedeno rješenje porezni obveznik je izjavio prigovor dana 2020. godine u kojem navodi da joj nije priznat dio osobnog odbitka za djecu naveden u ZPP-obrascu.

U provedenom postupku utvrđeno je da je prigovor dopušten, pravodoban i izjavljen od ovlaštene osobe.

Uvidom u ZPP-DOH obrazac i službene evidencije kojima porezna uprava raspolaže utvrđeno je da je podjela osobnih odbitaka između obveznika i njegovog bračnog druga pogrešna, te obvezniku nije priznat dio osobnog odbitka za treće dijete.

Odredbom članka 54. stavka 5. Zakona o porezu na dohodak propisano je da ako prvostupanjsko porezno tijelo po podnesenom prigovoru, a nakon izvršene provjere podataka iskazanih u privremenom poreznom rješenju, utvrdi da postoji osnova za izmjenu privremenog poreznog rješenja u skladu s navodima iz pregovora, donosi porezno rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, a porezna obveza utvrđena poreznim rješenjem smatra se konačno utvrđenom poreznom obvezom.

Na poreznu osnovicu obračunat je porez na dohodak primjenom poreznih stopa propisanih člankom 19. Zakona o porezu na dohodak.

Razlika poreza utvrđena je temeljem članka 46. stavka 2. Zakona o porezu na dohodak.

Prirez je obračunat temeljem gradske odnosno općinske odluke.

Slijedom iznijetog riješeno je kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim Upravnim sudom u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje neposredno ili putem pošte preporučeno.

VODITELJ

Dostaviti:

- 1.
2. Pismohrana, ovdje

Izvanredni pravni lijekovi (članak 123. do članka 132. ZOUP-a)

Zakonska osnova izvanrednih pravnih lijekova u poreznom postupku jest **Zakon o općem upravnom postupku** koji donosi tri izvanredna pravna lijeka:

1. obnova postupka
2. oglašivanje rješenja ništavim
3. poništavanje i ukidanje rješenja

Obnova postupka

- Obnova postupka omogućuje ponavljanje postupka o nekoj upravnoj stvari o kojoj se taj postupak već vodio, a završen je s obzirom na donošenje rješenja. Obnova postupka može se pokrenuti na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti, a može se pokrenuti i na prijedlog državnog odvjetnika ili drugog ovlaštenog tijela
- Obnova postupka ima iznimnu važnost za stranke jer one pomoću ovog izvanrednog pravnog lijeka mogu pobijati rješenja koja su donijela javnopravna tijela te iz razloga otklanjanja posljedica nezakonitog djelovanja koje je bilo prisutno u ranijem postupku, a naštetilo je strankama koje su sudjelovale u njemu
- Kako bi stranke mogle koristiti obnovu postupka kao pravni lijek, sam upravni postupak mora biti okončan, dakle obnova postupka se ne može pokrenuti ako nadležna tijela nisu donijela odluku, odnosno rješenje
- Obnova postupka u kojem je doneseno rješenje protiv kojeg se ne može izjaviti žalba može se pokrenuti na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti u roku od **tri godine od dana dostave rješenja stranci.**

Prema članku 123. ZOUP-a, obnova postupka u roku **tri godine od dana dostave rješenja** može se pokrenuti u sljedećim slučajevima:

1. ako se sazna za nove činjenice ili stekne mogućnost da se upotrijebe novi dokazi koji bi, sami ili u vezi s već izvedenim i upotrijebljenim dokazima, mogli dovesti do drukčijeg rješenja da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni, odnosno upotrijebljeni u prijašnjem postupku
2. ako je rješenje povoljno za stranku doneseno na temelju neistinitih navoda stranke kojima je službena osoba dovedena u zabludu.
3. ako je rješenje donijela osoba koja nije bila ovlaštena za njegovo donošenje ili osoba koja je morala biti izuzeta.
4. ako kolegijalno tijelo koje je donijelo rješenje nije rješavalo u propisanom sastavu ili ako za rješenje nije glasovala propisana većina,
5. ako osobi koja je trebala sudjelovati u svojstvu stranke nije bila dana mogućnost sudjelovanja u postupku,
6. ako stranku nije zastupao zakonski zastupnik, te
7. ako osobi koja je sudjelovala u postupku nije bila dana mogućnost da se služi svojim jezikom ili pismom.

Pokretanje obnove postupka **bez vremenskog ograničenja** moguće je u sljedećim slučajevima:

1. ako je rješenje doneseno na temelju lažne isprave ili lažnog iskaza svjedoka ili vještaka ili je posljedica kakvog kaznenog djela.
2. ako se rješenje temelji na presudi donesenoj u sudskom postupku, a ta je presuda pravomoćno ukinuta.
3. ako se rješenje temelji na prethodnom pitanju, a nadležni sud ili javnopravno tijelo o tom je pitanju kasnije odlučilo u bitnim točkama drugačije.

Prijedlog za obnovu postupka stranka predaje tijelu koje je donijelo rješenje na način propisan za predaju podnesaka. Ako je postupak završen donošenjem prvostupanjskog rješenja, o obnovi postupka će dakle, odlučivati prvostupanjsko tijelo, isto vrijedi i za drugostupanjsko rješenje, dakle, o obnovi rješava drugostupanjsko tijelo koje je to rješenje i donijelo. U prijedlogu stranka mora navesti razloge zbog kojih traži obnovu postupka te ih učiniti vjerojatnima. Važno je naglasiti kako zahtjev iz prijedloga za obnovu postupka mora biti istovjetan zahtjevu iz postupka čija se obnova traži.

Po primitku prijedloga za obnovu postupka javnopravno tijelo nadležno za rješavanje o prijedlogu za obnovu postupka dužno je čim prije ispitati je li prijedlog pravodoban, je li prijedlog izjavljen od strane ovlaštene osobe i je li okolnost na kojoj se prijedlog temelji učinjena vjerojatnom.

Ovlaštene osobe za podnošenje prijedloga za obnovu postupka nadležnom tijelu su: stranka, državni odvjetnik, odnosno bilo koje drugo ovlašteno državno tijelo.

Ako to tijelo utvrdi da postoje razlozi za pokretanje obnove postupka, donijet će rješenje o pokretanju obnove postupka i odrediti u kojem će se opsegu postupak obnoviti.

Provedeni obnovljeni postupak, nadležno tijelo okončava donošenjem rješenja kojim predmetni akt ili ostavlja na snazi ili ga zamjenjuje novim rješenjem.

Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba, ako je rješenje donijelo prvostupanjsko tijelo, odnosno upravni spor ako ga je donijelo drugostupanjsko tijelo.

Oglašivanje rješenja ništavim

Oglašavanje rješenja ništavim moguće je samo u izričito navedenim zakonskim slučajevima s obzirom da ništavnost upravnog akta čini vrlo težak oblik nezakovitosti te se na pogrešku ništavnosti nadovezuju posebno teške pravne posljedice.

U članku 128. ZOUP-a su navedeni slučajevi kad se rješenje može oglasiti ništavim. Slučajevi u kojima se rješenje može oglasiti ništavim:

1. Ako je rješenje donijeto iz sudske nadležnosti
2. Ako je donijeto o stvari o kojoj se ne može rješavati u upravnom (poreznom) postupku
3. Ako njegovo izvršenje nije stvarno ili pravno moguće
4. Ako se njegovim izvršenjem čini kazneno djelo
5. Ako je donijeto bez prethodnog zahtjeva stranke, a na koje stranka nije naknadno, izričito ili prešutno pristala
6. Ako sadržava nepravilnost koja je po izričitoj zakonskoj odredbi razlog za ništavnost rješenja.

Postupak se može pokrenuti po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke i to bez vremenskog ograničenja.

Rješenje oglasiti ništavim ima ovlast tijelo koje ga je donijelo ili koje je obavljalo nadzor nad tim tijelom.

Protiv rješenja o oglašivanju akta ništavim dopuštena je žalba samo u slučaju da je je rješenje donijelo prvostupanjsko tijelo, ako je rješenje donijelo drugostupanjsko ili tijelo koje obavlja nadzor tada se pokreće upravni spor.

Ništavo rješenje nema pravni učinak te se u slučaju oglašavanja rješenja ništavim, smatraju se i svi pravni učinci tog rješenja, dok se imovina stečena bez pravne osnove vraća sukladno propisima građanskog prava.

Poništavanje i ukidanje rješenja

Poništavanje i ukidanje rješenja omogućuje otklanjanje nezakonitosti u postupku rješavanja upravne stvari putem nadzora vlastite djelatnosti tijela koje je upravni postupak vodilo ili putem nadzora hijerarhijski višeg tijela uprave nad nižim i nakon proteka roka za žalbu.

Nezakonito rješenje kojim je stranka stekla neko pravo može se poništiti:

1. ako ga je donijelo nenadležno javnopravno tijelo ili je doneseno bez zakonom propisane suglasnosti, odobrenja ili mišljenja drugog javnopravnog tijela
2. ako je u istoj stvari već doneseno pravomoćno rješenje kojim je ta upravna stvar drugačije riješena.

Zakonito rješenje kojim je stranka stekla kakvo pravo može se ukinuti u cijelosti ili djelomično samo u ova tri navedena slučaja:

1. Kada je to propisano ili dopušteno posebnim zakonom. Dakle, zakonodavac zakonom kojim uređuje pojedino upravno područje može propisati da se čak i zakonito rješenje kojim je stranka stekla neko pravo može ukinuti odlukom javnopravnog tijela.
2. Kada rješenje sadrži pridržaj ukidanja, a stranka nije ispunila obvezu iz rješenja ili je nije ispunila u roku. Tada, koristeći se pravom pridržaja ukidanja, javnopravno tijelo svojom odlukom ukida takvo rješenje, jer se stranka nije pridržavala propisanih obveza.
3. Kada je to potrebno radi otklanjanja teške i neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi i javnu sigurnost, a ne bi se moglo otkloniti drugim sredstvima kojima bi se manje diralo u stečena prava.

Tijelo koje je poništilo ili ukinulo rješenje, ako to nije isto tijelo koje ga je donijelo, dužno je predmet vratiti na ponovno odlučivanje tijelu čije je rješenje poništeno ili ukinuto, ako je potrebno donijeti novo rješenje.

Protiv rješenja o poništavanju ili ukidanju koje je donijelo prvostupanjsko tijelo može se uložiti žalba, a kad žalba nije dopuštena, može se pokrenuti upravni spor, kao i protiv rješenja drugostupanjskog tijela.

OVRŠNI POSTUPAK u kontekstu porezno-pravnog odnosa

(članak 136. do članak 170. OPZ-a)

Ovršni postupak u smislu OPZ-a je dio porezno–pravnog odnosa u kojem porezno tijelo provodi postupak **prisilne naplate poreznog duga** na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava. Ako OPZ-om nije uređeno drugačije, na ovrhu se primjenjuje Ovršni zakon (NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 06/24) i Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 02/20, 46/20, 47/20)

Načela ovrhe

- Porezno tijelo dužno je u ovršnom postupku primijeniti one ovršne radnje koje su primjerene u odnosu na visinu poreznog duga.
- Pri provedbi ovrhe porezno je tijelo dužno paziti na dostojanstvo ovršenika.

- Postupak ovrhe je sljedeći:

1. Ovršni postupak započinje podnošenjem prijedloga za ovrhu od strane vjerovnika sudu ili javnom bilježniku.
2. Sud ili javni bilježnik donosi rješenje o ovrsi, koje se dostavlja dužniku.
3. Ako dužnik ne podnese prigovor u određenom roku, rješenje postaje pravomoćno i može se provesti.
4. Provedba ovrhe može uključivati blokadu računa, zapljenu plaće ili prodaju imovine dužnika.

Ovrhovoditelj i ovršenik

- Ovrhovoditelj je porezno tijelo koje provodi ovrhu, odnosno na čiji zahtjev nadležno državno odvjetništvo podnosi prijedlog za ovrhu na nekretnini.
- Ovršenik je porezni obveznik ili njegov jamac od kojega se naplaćuje porezni dug iz porezno-dužničkog odnosa.
- Ovršenik je dužan poreznom tijelu dati podatke o svojoj imovini i dohotku kako bi porezno tijelo moglo izvršiti pripremu ovrhe.
- Ovršenik je na zahtjev poreznog tijela dužan sastaviti popis imovine u kojem će navesti svu svoju pokretnu i nepokretnu imovinu, ima li prema kome novčanu ili koju drugu tražbinu ili kakva prava, ima li na računu i kod koga novčana sredstva, prima li i od koga plaću ili mirovinu.

- Ovršenik će u izjavi potvrditi da su podaci koje je dao točni i potpuni i da ništa od svoje imovine nije zatajio.

Ovršna i vjerodostojna isprava

- Ovrha se provodi na temelju **ovršne ili vjerodostojne isprave**.
- Ovršne isprave iz stavka 1. članka 140. OPZ-a jesu:

1. rješenje o utvrđivanju poreza,
2. obračunska prijava koju porezni obveznik podnosi u propisanim rokovima radi obračuna i iskazivanja obveze uplate poreza, a prema odredbama zakona kojima se uređuje pojedina vrsta poreza,
3. jedinstvena ovršna isprava koja se koristi pri naplati stranih tražbina,
4. druga isprava koja je posebnim zakonom određena kao ovršna isprava,
5. upravni ugovor i porezna nagodba.

- Vjerodostojna isprava u smislu stavka 1. članka 140. OPZ-a jest knjigovodstveni izlist stanja poreznog duga potpisan od ovlaštene osobe poreznog tijela.

Rješenje o ovrsi⁷

- O provođenju ovrhe donosi se rješenje o ovrsi. Rješenje o ovrsi donosi porezno tijelo koje je mjesno nadležno za utvrđivanje i naplatu poreza.
- Rješenje o ovrsi, osim podataka iz članka 58. stavka 4. OPZ-a, mora sadržavati i:

1. naznaku ovršne ili vjerodostojne isprave na temelju koje se ovrha određuje,
2. visinu i vrstu porezne obveze i pripadajućih kamata koje se ovrhom naplaćuju,
3. predmet ovrhe,
4. način provođenja ovrhe,
5. troškove ovrhe i
6. uputu o pravnom lijeku.

⁷ Samom rješenju o ovrhi najčešće prethodi opomena. To je akt koji izdaje porezno tijelo prema poreznom obvezniku koji nije podmirio svoje porezne obveze u propisanom roku. Svrha opomene je obavijestiti obveznika o njegovim nepodmirenim dugovanjima i potaknuti ga da podmiri svoje obveze prije nego što porezno tijelo poduzme daljnje mjere, poput pokretanja ovršnog postupka. Opomena je ključan korak u poreznom postupku koji često omogućava mirno rješavanje situacije prije nego što porezno tijelo pribjegne strožim mjerama prisilne naplate duga.

Slika 9.: Primjer rješenja o ovrsi - pljenidba novčanih sredstava ovršenika na računima

Ovo rješenje postalo je izvršno
dana 31.01.2018 god.



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED SPLIT

KLASA: UP/I-415-02/2018-001/L
UR.BROJ: 513-007-17/2018-01
SPLIT, TRG FRANJE TUĐMANA 0004, 24. siječnja 2018.



OIB ovršenika

Ministarstvo financija - Porezna uprava, Područni ured SPLIT, na temelju članka 3. stavka 1. točke 11. i članka 10. točke 7. Zakona o Poreznoj upravi ("Narodne novine", broj 115/16), te članka 140. stavka 2. i članka 141. stavka 1. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj 115/16) u postupku ovrhe radi naplate poreza i drugih javnih davanja od _____ iz _____ donosi

RJEŠENJE O OVRSI

pljenidbom i prijenosom novčanih sredstava ovršenika koje ima na
računu kod banke - temeljem ovršne isprave

- Ovršenik _____, duguje temeljem ovršnih isprava, na dan 24.01.2018. godine iznos od 5.373,92 kuna (glavnica 5.330,16 kuna, kamata 43,76 kuna).
- Nalaže se Financijskoj agenciji da provede ovrhu na novčanim sredstvima ovršenika sa svih ovršenikovih računa i na oročenim novčanim sredstvima, sukladno Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.
- Nalaže se Financijskoj agenciji da za novčani iznos iz točke 1. izreke rješenja za koji je ovrha određena i koji se po dostavi ovog rješenja Financijskoj agenciji plijeni ovršeniku, odmah izda nalog za prijenos novčanih sredstava u korist sljedećih računa:

Naziv	Uplatni račun	Datum obračuna	Glavnica	Ukupno
	Poziv na broj		Kamate	
1	2	3	4	5
PRED.POREZA I PRIR.NA DOH.OD IZNAJMLJ.STANOVA,SO BA I POSTELJA	HR5510010051713412000 HR681511-51894758671	25.01.2018.	5.330,16 43,76	5.373,92
UKUPNO:			5.330,16 43,76	5.373,92

4. Nalaže se Financijskoj agenciji obračunati daljnje kamate na glavnice duga iz točke 3. izreke rješenja, počevši od 25.01.2018. do podmirenja duga. Za iznos obračunatih kamata Financijska agencija je dužna banci izdati nalog da novčani iznos obračunatih kamata prenese ovrhovoditelju u korist računa iz točke 3. izreke rješenja.

5. Troškovi ovrhe određuju se u iznosu od 200,00 kuna, a uplaćuju se na račun broj HR1210010051863000160 s pozivom na broj odobrenja HR68 4251-4.

6. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Obrazloženje

Temeljem ovršnih isprava ovršenik na dan 24.01.2018. godine duguje:

1. PRED.POREZA I PRIR.NA DOH.OD IZNAJMLJ.STANOVA,SOBA I POSTELJA

5.330,16 kn (Glavnica)	43,76 kn (Kamate)	5.373,92 kn (Ukupno)
UKUPNO:		
5.330,16 kn (Glavnica)	43,76 kn (Kamate)	5.373,92 kn (Ukupno)

Navedena dugovanja utvrđena su na temelju sljedećih ovršnih isprava:

Ad 1)

NAPOMENA:PU SPLIT, ISPOSTAVA MAKARSKA, RJEŠ.OD 26.04.2011. UP/
I-410-23/2005-022/ , URBROJ:513-007/17-004-2011-10 ZA 2015., 2016, 2017.G.

Iznos obračunatih kamata iz točke 1. i točke 3. ovog rješenja temelji se na odredbi članka 130. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj 115/16).

Nalozi za izvršenje iz točke 2. i 3. ovog rješenja temelje se na odredbi članka 153. stavak 1. Općeg poreznog zakona, te članku 2., 4. i 5. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ("Narodne novine", broj 91/10 i 112/12).

Obračun daljnjih kamata iz točke 4. ovog rješenja temelji se na članku 130. Općeg poreznog zakona i članku 29. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15), a obavlja se primjenom kamatne stope koja se određuje za svako polugodište, na način da se prosječna kamatna stopa na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uveća za tri postotna poena.

Iznos troškova ovrhe iz točke 5. ovog rješenja temelji se na odredbi članka 170. Općeg poreznog zakona.

Žalba ne odgađa provedbu ovrhe temeljem odredbe članka 142. stavak 6. Općeg poreznog zakona. U žalbi se ne mogu iznositi okolnosti koje se odnose na zakonitost ovršne isprave kojom je utvrđen porezni dug.

Slijedom navedenog riješeno je kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu financija, Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak u roku osam (8) dana od dana dostave ovog rješenja. Žalba se predaje u dva primjerka ovom Područnom uredu neposredno ili putem pošte preporučeno, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik.

Na žalbu se plaća 35,00 kn upravne pristojbe prema stavku 1. Tar. br. 3. Tarife upravnih pristojbi iz Priloga I. Uredbe o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine", broj 8/17).



70 PROČELNIK
IVICA KUSIĆ

Datum: 2018.01.24
11:39:53 +01'00'

Dostaviti:

- 1.
2. Financijska agencija
3. Pismohrana-ovdje

(Potpis)

Ovo Rješenje predstavlja presliku elektroničke isprave na papiru, te je pečatom i potpisom ovjereno od strane ovlaštene osobe sukladno članku 10. Zakona o elektroničkoj ispravi ("Narodne novine" 150/05).

Sukladno članku 11. Zakona o elektroničkoj ispravi izvornik elektroničke isprave kao i njena preslika na papiru izrađena sukladno članku 10. Zakona o elektroničkoj ispravi imaju istovjetnu pravnu snagu.

Žalba i prigovor

- Protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju ovršne isprave može se podnijeti žalba u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- Protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju vjerodostojne isprave može se podnijeti prigovor u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- O prigovoru iz stavka 2. članka 142. OPZ-a odlučuje prvostupanjsko porezno tijelo rješenjem u roku od osam dana od dana zaprimanja prigovora.
- Prigovor iz stavka 2. članka 142. OPZ-a odgađa izvršenje rješenja o ovrsi do donošenja rješenja po prigovoru.
- Protiv rješenja donesenog na temelju stavka 3. članka 142. OPZ-a može se podnijeti žalba u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

- Žalba na rješenje iz stavka 1. i 5. članka 142. OPZ-a ne odgađa izvršenje rješenja o ovrsi.
- Žalbom na rješenje iz stavka 1. članka 142. OPZ-a ne može se pobijati zakonitost ovršne isprave.

Slika 10.: Primjer žalbe na rješenje o ovrsi

ODVJETNIK
 mob: +385 (0)1 234 5678
 e-mail: info@odvjetnik.hr
 adresa: ul. Brijunska 2, 10000 Zagreb

02.12.2020. godine,

zastupana po dole potpisanoj punomoćnici:

Primljeno	07-12-2020
Klasifikacijska oznaka	07
Upravitelj	IT-DW-9
Pril.	35 dok

Ministarstvo financija
Porezna uprava
Područni ured Split
Ispostava Makarska
 za
Ministarstvo financija
Samostalni sektor za
drugostupanjski upravni
postupak

Savska cesta 28, Zagreb

ŽALBA

Protiv Rješenja o ovrsi posl.br.:

KLASA: UP/I-415-02/2018-001/
BROJ: 513-007-17/2020-06
 od 21.10.2020. godine.

Ovršenik putem iskazanog punomoćnika pravovremeno ulaže žalbu na gore navedeno rješenje, iz svih žalbenih razloga, s prijedlogom da se usvajanjem žalbe u cijelosti ukinе pobijano rješenje.

Prvostupanjskim rješenjem, gornji poslovni broj, utvrđeno je, a temeljem ovršne isprave posl.br. UP/I-410-23/2005-022/2115 URBROJ:513-007/17-04-2011-10 da porezna obveznica [REDACTED] 14, na dan 21. listopada 2020. godine dužuje iznos od 6.202,60 kuna (šest tisuća dvjesto dvije kune i šezdeset lipa) s osnova poreza i prireza od iznajmljivanja stanova, soba i postelja za 2018. godinu.

Istim Rješenjem nalaže se Financijskoj agenciji da provede ovrhu pljenidbom, procjenom i prodajom pokretnina te se ovršeniku privremeno zabranjuje raspolaganje imovinom u smislu osiguranja izvršenja obveze do obavljanja popisa pokretnina.

U obrazloženju pobijanog rješenja je navedeno, da dug od iznajmljivanja stanova, soba i postelja na dan 21.10.2020. godine iznosi 6.202,600kuna (5.724,20 kuna glavnica i 478,40 kuna kamata). Porezno tijelo potpuno je netočno utvrdilo činjenice u ovoj pravnoj stvari, pa je shodno tome i pogrešno primijenilo materijalne pravne propise.

Naime, porezna obveznica je unatrag deset godina uredno podmirivala obveze sa gornjeg osnova, te su potpuno pogrešni navodi poreznog tijela da se porezni dug odnosi na 2018. godinu.

Dokaz: Uplatnice za 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017. i 2018. godinu.

Iz gornjih uplatnica razvidno je da je porezna obveznica prilikom uplate **točno na uplatnici naznačila za koji kvartal i za koju godinu se uplata odnosi**, pa porezno tijelo nije moglo proizvoljno zatvarati razdoblja koja želi, nego točno ona razdoblja navedena na uplatnici.

Imajući u vidu da je porezna obveznica sa gore navedenog osnova uredno plaćala svoje obveze sigurno u zadnjih deset godina a i više, pa stoga ističe i prigovor ZASTARE potraživanja, zbog čega predlaže kao i uvodno.

Porezna obveznica , putem pun.:

Prilog : Punomoć

Ovrha radi naplate poreznog duga

- Ovršenik fizička osoba odgovara za obveze iz porezno-dužničkog odnosa cjelokupnom svojom imovinom.
- Ovršenik trgovačko društvo odgovara za obveze iz porezno-dužničkog odnosa cijelom svojom imovinom.
- Ovršenik trgovac pojedinac odgovara za obveze iz porezno-dužničkog odnosa osobno, uključujući i obveze nastale u obavljanju obrta prije upisa u sudski registar kao trgovca pojedinca, cijelom svojom imovinom.
- Ovrha se provodi u opsegu koji je potreban za namirenje obveze iz porezno-dužničkog odnosa iz cjelokupne imovine poreznog obveznika.

Provedba ovrhe

- Ovrha se provodi:

1. ako je porezni dug poreznog obveznika dospio,

2. ako je porezno tijelo poduzelo sve mjere da se porezni dug naplati iz sredstava osiguranja naplate poreznog duga.

- Iznimno od stavka 1. članka 146. OPZ-a, Porezna uprava i Carinska uprava kada ne primjenjuje carinsko zakonodavstvo, neće provoditi postupak ovrhe na računima ovršenika ako je iznos poreznog duga manji od iznosa 26,54 eura, koliko iznosi najmanji trošak ovršnog postupka, sukladno članku 170. stavku 3. OPZ-a.

Obustava ovrhe

- Ovrha će se obustaviti po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovršenika:

1. ako je ovršna isprava nakon pravomoćno dovršenog postupka preinačena, ukinuta ili poništena
2. ako prestanu prava i obveze iz porezno-dužničkog odnosa
3. ako nema osnove za nastavak postupka zbog razloga iz članka 156. OPZ-a
4. ako porezno tijelo sukladno Zakonu o stečaju potrošača sklopi izvansudski sporazum, sudsku nagodbu na pripremnom ročištu, odnosno ako se otvori postupak stečaja potrošača
5. ako se otvori stečajni postupak
6. ako se odgodi izvršenje rješenja.

- Ovrha će se obustaviti na prijedlog nadležnog tijela države članice Europske unije koja je zatražila pomoć pri naplati tražbina sukladno zakonu kojim se uređuje administrativna suradnja u području poreza.

Otpis dospjelog poreznog duga

- Tražbina s osnove poreza koja se ne može naplatiti ni u postupku ovrhe, otpisuje se kao nenaplativa:

1. ako je ovršenik umro, a nije ostavio pokretnina ni nekretnina iz kojih se može naplatiti dug po osnovi poreza
2. ako postoji pravomoćno rješenje o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom ili ako je ista informacija razmijenjena između sudskog registra i poreznog tijela elektroničkim putem
3. ako postoji pravomoćno rješenje o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi, odnosno pravomoćno rješenje o potvrdi predstečajnog sporazuma kojim je utvrđeno da se dug otpisuje
4. ako postoji pravomoćno rješenje o brisanju iz sudskog registra
5. ako se u stečajnom postupku nad dužnikom pojedincem ispune pretpostavke za oslobođenje od preostalih obveza propisane odredbama Stečajnog zakona
6. ako postoji sklopljeni izvansudski sporazum, sudska nagodba na pripremnom ročištu, odnosno po pravomoćnom rješenju suda o oslobođenju od preostalih obveza u postupku stečaja potrošača kojim je utvrđeno da se dug otpisuje.

- Iznimno od stavka 1. članka 148. OPZ-a tražbina se neće otpisati ako za nju postoji porezno jamstvo ili je naplata tražbine osigurana založnim ili kakvim drugim sličnim pravom.
- Ako protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi iz stavka 1. točke 2. i 4. članka 148. OPZ-a bude podnesen zahtjev za plaćanje s osnove poreznog jamstva prema ovom Zakonu te s

osnove pogodovanja vjerovniku, tražbina poreznog tijela od ovršenika će se ponovno evidentirati.

- Ako bi izvršenje naplate poreznog duga dovelo u pitanje osnovne životne potrebe dužnika, odnosno ovršenika i članova njegova kućanstva, porez se može iznimno, na njegov zahtjev, otpisati u cijelosti ili djelomice.
- O otpisu dospjelog poreznog duga iz stavka 4. članka 148. OPZ-a, na osnovi pisanog i obrazloženog zahtjeva dužnika, odnosno ovršenika koji se podnosi poreznom tijelu nadležnom prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu dužnika, odnosno ovršenika, rješenjem odlučuje čelnik poreznog tijela.
- Porezna uprava i Carinska uprava provest će godišnji sistemski otpis duga za koji je s 1. siječnjom tekuće godine nastupila zastara prava na naplatu.

Porezno tijelo ima obvezu praćenja sporno naplativih dugovanja po osnovi poreznog duga u svojim evidencijama.

- Porezni dug smatrat će se sporno naplativim:

1. ako se ne može naplatiti čak ni u postupku ovrhe, a još nije nastupila zastara prava na naplatu
2. ako porezni obveznik – fizička osoba koja se preselila na nepoznato mjesto, ili je od strane suda proglašena nestalom, ili joj je oduzeta poslovna sposobnost, nije ostavila ili nema imovinu iz koje se porezni dug može naplatiti, a još nije nastupila zastara prava na naplatu
3. ako nije plaćen u roku od pet godina nakon isteka kalendarske godine u kojoj je porezna obveza utvrđena
4. ako je porezni dužnik pokrenuo postupak predstečajne nagodbe, odnosno predstečajni postupak
5. ako je nad poreznim dužnikom pokrenut stečajni postupak, odnosno stečaj potrošača
6. od dana smrti poreznog obveznika do pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju.

Ovrha pljenidbom na pokretninama, tražbinama i drugim imovinskim pravima

- Ovrha se može provesti na novčanoj tražbini ovršenika, pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima te na nekretninama.
- Radi osiguranja naplate poreza, u postupku ovrhe može se upisati zalog i/ili hipoteka na pokretninama i/ili nekretninama ovršenika.
- Pljenidba je ovršna radnja koja se poduzima u postupku ovrhe kada su predmet pljenidbe:

1. novčana sredstva po svim računima i oročenim novčanim sredstvima
2. tražbine ovršenika, osim nepljenjivih tražbina

3. pljenidba vlasničkih i vjerovničkih vrijednosnih papira
4. pljenidba tražbine na temelju udjela u kapitalu
5. pljenidba pokretnina, osim onih koje se ne mogu plijeniti
6. pljenidba na imovinskim pravima.

Pljenidba novčanih sredstava ovršenika po računima – članak 153. OPZ-a

- Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika obavlja se dostavom osnove za plaćanje Financijskoj agenciji sukladno odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima. Financijska agencija po primitku rješenja o ovrsi i naloga za provedbu ovrhe iz stavka 2. članka 153. OPZ-a, odmah izdaje nalog za prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja naznačen u osnovi za plaćanje. Kada obveznik zaprimi rješenje o ovrsi, FINA daje nalog banci ovršenika kod koje ovršenik ima otvoren jedan ili više računa, da se prema podacima iz naloga izvrši pljenidba novčanih sredstava na računu ovršenika, tj da se izvrši plaćanje s računa ovršenika na uplatne račune koji su navedeni na rješenju o ovrsi.
- Financijska agencija (FINA) će dati bankama naloge za izvršenje rješenja o ovrsi onim redosljedom kojim su računi ovršenika navedeni u rješenju o ovrsi, a u slučaju da u rješenju nisu navedeni računi na kojima se ovrha provodi, tada će se ovršni postupak provesti na način da će se prvo naplatiti računa s one banke koja prema podacima Jedinственog registra računa ima evidentiran prvi uopće otvoren račun ovršenika. U slučaju da se rješenje o ovrsi ne izvrši u punome obimu tada će Financijska agencija (FINA) dostaviti naloge bankama da izvrše blokadu svih ovršenikovih računa, te zabraniti raspolaganje oročenim novčanim sredstvima
- Iznimno od odredaba OPZ-a, u postupcima u kojima je vrijednost porezne obveze utvrđena rješenjem do 663,61 eura, ako porezni obveznik u roku iz rješenja kojim je utvrđena obveza ne uplati naznačeni iznos, porezno tijelo može, nakon što rješenje postane izvršno, radi naplate iznosa iz rješenja i pripadajućih zakonskih zateznih kamata i troškova podnijeti Financijskoj agenciji nalog za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima po računima poreznog obveznika sukladno posebnom zakonu. Nalog za provedbu ovrhe smatra se osnovom za plaćanje sukladno propisu kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima i dostavlja se Financijskoj agenciji s učinkom pravomoćnog rješenja o ovrsi.

Pljenidba tražbine ovršenika – članak 154. OPZ-a

- Ako je predmet pljenidbe dospjela novčana tražbina ovršenika, tada će ovrhovoditelj naložiti dužniku ovršenika da dužni iznos u roku od **osam dana** umjesto ovršeniku uplati u korist propisanih uplatnih računa radi plaćanja poreznog duga ovršenika. Primjerak rješenja o ovrsi s nalogom mora se dostaviti i ovršeniku.
- Ako dužnik ovršenika u roku od osam dana od dana primitka naloga nije osporio tražbinu iz stavka 1. članka 154. OPZ-a, a niti izvršio nalog poreznog tijela, porezno tijelo će donijeti rješenje o pljenidbi njegovih novčanih sredstava u skladu s člankom 153. OPZ-a. U rješenju o pljenidbi tražbine treba naznačiti broj računa i druge podatke potrebne za pravilnu uplatu i evidentiranje tako naplaćenog poreza.
- Ako tražbina ovršenikova dužnika u trenutku kada je ovršenikov dužnik primio nalog iz stavka 1. članka 154. OPZ-a nije dospjela, po njezinoj dospelosti dužan je navedeni iznos uplatiti u skladu sa stavkom 1. navedenog članka.
- Tražbine po osnovi mjenica i drugih vrijednosnih papira (vrijednosnica) koje se mogu prenijeti naledem (indosamentom) plijene se na način da ih ovrhovoditelj uzme u posjed.
- Na pljenidbu tražbine koju poslodavac ima prema zaposleniku na temelju danih robnih, potrošačkih i drugih kredita odgovarajuće se primjenjuju odredbe OPZ-a o pljenidbi plaće.
- Ako je predmet pljenidbe dospjela novčana tražbina ovršenika-zaposlenika, tada će ovrhovoditelj rješenjem naložiti ovršenikovu dužniku-poslodavcu da plaću ovršenika isplati u korist propisanih uplatnih računa, uzimajući u obzir izuzeća propisana člankom 155. OPZ-a. Primjerak rješenja dostavlja se ovršeniku-zaposleniku i ovršenikovu dužniku-poslodavcu.
- Ako ovršenikov dužnik-poslodavac u roku od osam dana od primitka rješenja iz stavka 6. članka 154. OPZ-a nije osporio tražbinu ovršenika-zaposlenika, a pri isplati plaće nije izvršio nalog poreznog tijela, porezno tijelo će donijeti rješenje o pljenidbi njegovih novčanih sredstava u iznosu dospjelih tražbina ovršenika-zaposlenika u skladu s člankom 153. ovoga Zakona.
- Novčane tražbine ovršenika-zaposlenika mogu se plijeniti iako nisu dospjele.
- Dužnik ovršenika mora ovrhovoditelja u roku od osam dana od dana primitka rješenja o ovrsi na tražbini ovršenika obavijestiti o tome:
 1. priznaje li tražbinu kao utemeljenu,
 2. koja prava prema tražbini polažu druge osobe,
 3. je li i zbog kojih prava tražbina već zaplijenjena za druge vjerovnike.
- Ako dužnik ovršenika u roku iz stavka 1. članka 156. OPZ-a ospori tražbinu, a dug nije plaćen, prvostupanjsko tijelo dužno je provjeriti navode dužnika ovršenika te o prigovoru

odlučiti rješenjem.

Na prigovor i postupak odlučivanja po prigovoru iz stavka 2. članka 156. OPZ-a primjenjuju se odredbe članka 142. OPZ-a.

- Ako se rješenjem prigovor odbije ili odbaci, ovrha se nastavlja protiv ovršenikova dužnika kao ovršenika.

Pljenidba vlasničkih i vjerovničkih vrijednosnih papira (vrijednosnica) – članak 157. i 158. OPZ-a

- Zaplijenjeni vlasnički i vjerovnički vrijednosni papiri (vrijednosnice), pod uvjetom da kotiraju, prodaju se na burzi, a ako ne kotiraju, prodaju se na slobodnom tržištu.
- Ako zaplijenjeni vlasnički i vjerovnički papiri (vrijednosnice) ne kotiraju na burzi, njihova prodaja mora se oglasiti u dnevnom tisku.
- U sklopu provođenja ovrhe putem dionica ovrhovoditelj pljenidbom stječe založno pravo nad vrijednosnicama, a u ovome slučaju to se odnosi na dionice. Prema Zakonu o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21, 151/22, 85/24) na nematerijaliziranom vrijednosnom papiru može se zasnovati samo jedno založno pravo, a u samome rješenju o ovrsi nematerijalizirane dionice moraju biti određene po količini, vrsti i rodu, tj. naznačene oznakom pod kojom se vode u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu (SKDD).

Pljenidba tražbine na temelju udjela u kapitalu

- Pljenidbi podliježu i tražbine na temelju udjela u kapitalu.
- Javna prodaja tražbina na temelju udjela u kapitalu obvezatno se objavljuje u dnevnom tisku.

Pljenidba pokretnina – članak 159. OPZ-a

- Ovrha pljenidbom pokretnina se u najvećoj mjeri odvija zapljenom, oduzimanjem, otpremanjem, procjenom, prodajom te namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa koji se dobije prodajom. Sama pljenidba se vrši sastavljanjem pljenidbenog popisa – ovrhovoditelj popisuje i plijeni pokretnine u posjedu ovršenika vodeći računa o načelu prekomjernosti i zaštite dostojanstva samog ovršenika.
- Pokretnine koje su kod ovršenika ovrhovoditelj popisuje i plijeni (pljenidbeni popis). Pokretnine osim novca, dragocjenosti i vrijed. papira (vrijednosnica) ostavljaju se kod ovršenika, ako se time ne ugrožava ovrha. Zaplijenjene pokretnine kod ovršenika treba označiti stavljanjem pečata ili na drugi način.
- Ovršenikove pokretnine koje se nalaze u posjedu treće osobe popisuju se i plijene prema odredbama stavka 1. članka 159. OPZ-a

- Ako treća osoba ne pristane na popis i predaju stvari ovršenika, porezno tijelo donosi rješenje s nalogom za predaju stvari ovršenika.
- Ako treća osoba u roku od osam dana ne izvrši nalog poreznog tijela, porezno tijelo će se naplatiti iz imovine treće osobe.
- Ako ovršenik namjerno ili krajnjom nepažnjom uništi, ošteti ili otuđi popisane stvari, ovrhovoditelj će podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu.
- Ovrhovoditelj je po pisanom sudskom nalogu ovlašten pretražiti stambene prostorije. Ovrhovoditelj je ovlašten pretražiti poslovne prostorije i spremnike te naložiti otvaranje zaključanih vrata, ako to zahtijeva svrha ovrhe.
- Ako u provedbi ovrhe u stambenim ili poslovnim prostorijama nije nazočan ovršenik ili član njegove obitelji ili njegov zaposlenik, ovrhovoditelj mora kao svjedoke pozvati dvije punoljetne osobe.

■ Ne mogu biti predmetom pljenidbe:

1. odjeća, cipele, rublje i drugi predmeti za osobnu uporabu, posteljina, posuđe, pokućstvo, štednjak, hladnjak, televizor, radijski prijamnik i druge stvari za kućanstvo ako ih ovršenik i članovi njegova kućanstva trebaju za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba
2. hrana i ogrjev za potrebe ovršenika i članova njegova kućanstva
3. radna i rasplodna stoka, poljoprivredni strojevi i drugo radno oruđe koje ovršenik kao poljoprivrednik treba za rad na svom gospodarstvu, te sjeme za uporabu i hranu za stoku potrebnu do sljedećeg razdoblja prinosa žetve, kosidbe i sl.
4. knjige i druge stvari koje ovršenik treba za obavljanje svoje znanstvene, umjetničke ili druge djelatnosti
5. alat, oruđe, strojevi i drugi predmeti koji su ovršeniku-fizičkoj osobi koja samostalno obavlja djelatnost nužni za obavljanje njegove upisane djelatnosti, te sirovine i pogonsko gorivo za tri mjeseca.

Zapisnik o popisu i procjeni pokretnina

- O popisu i procjeni pokretnina ovrhovoditelj vodi zapisnik u kojem mora navesti sve potrebne podatke i druge pojedinosti koje su se dogodile tijekom popisivanja. Pljenidbeni popis sastavni je dio zapisnika. Ovrhovoditelj procjenom utvrđuje vrijednost pokretnina koje se plijene. Ta se vrijednost određuje kao cijena koja bi se mogla postići na javnoj prodaji. U zapisnik se mora unijeti nalog o zabrani prava raspolaganja zaplijenjenim pokretninama.

- Zapisnik o popisu i procjeni pokretnina potpisuju ovrhovoditelj, ovršenik, odnosno punoljetni član njegova kućanstva, nazočni svjedoci i druge službene osobe koje su bile nazočne popisivanju.
- U slučaju da ovršenik nije nazočan popisu ili ako odbije potpisati zapisnik i razlog odbijanja, to se mora zapisnički utvrditi.

Javna prodaja pokretnina

- Zaplijenjene se pokretnine javno prodaju. Ako je zaplijenjena lako kvarljiva roba, ovrhovoditelj može u nazočnosti ovršenika unovčiti takvu robu neposrednom pogodbom.
- Javna prodaja pokretnina se oglašava. Oglas mora sadržati obavijesti o mjestu, datumu, vremenu i načinu prodaje, kao i opis predmeta i njihovih početnih cijena.
- Oglas o javnoj prodaji pokretnina mora se vidno istaknuti na mjestu gdje će se obaviti prodaja. Oglas se mora dostaviti ovršeniku najmanje pet dana prije dana koji je određen za javnu prodaju.
- Ako je procijenjena vrijednost pokretnina koje se javno prodaju veća od 66.361,40 eura, oglas se mora objaviti u dnevnom tisku.

Obavljanje javne prodaje

- U javnoj prodaji kao kupci ne mogu sudjelovati ovršenik i službene osobe koje su zaposlene u poreznim tijelima.
- Porezno tijelo može uvjetovati sudjelovanje na javnoj prodaji polaganjem jamčevine u iznosu do 20 % procijenjene vrijednosti popisane imovine.
- Pokretnine se prodaju po najvišoj ponuđenoj cijeni, koja ne smije biti niža od dvije trećine njihove vrijednosti utvrđene procjenom.
- Ako na prvoj javnoj prodaji nije pristigla niti jedna ponuda te se pokretnine ne unovče po cijeni koja ne smije biti niža od dvije trećine njihove vrijednosti utvrđene procjenom, može se u roku od najmanje pet dana odrediti druga javna prodaja.
- Na drugoj javnoj prodaji stvari se mogu prodati po cijeni koja ne može biti niža od polovine vrijednosti utvrđene procjenom. Ako se pokretnine ne prodaju niti na drugoj javnoj prodaji, porezno tijelo može odlučiti o načinu prodaje.

Zapisnik o javnoj prodaji

- O javnoj prodaji ovrhovoditelj je dužan voditi zapisnik. U zapisnik se unose svi podaci o načinu i tijeku prodaje.
- Zapisnik o izvršenoj javnoj prodaji pokretnina dostavlja se ovršeniku u roku od tri dana od dana izvršene prodaje.

Pljenidba na imovinskim pravima

- Za pljenidbu imovinskih prava primjenjuju se odredbe o pljenidbi nad pokretninama i tražbinama, osim ako se radi o imovinskim pravima koja su predmet ovrhe nad nekretninama.
- Učinci pljenidbe nastupaju u trenutku kada je ovršeniku priopćena zabrana raspolaganja imovinskim pravima.
- Porezno tijelo pljenidbom stječe založno pravo na zaplijenjenoj imovini.
- Primjerak rješenja o ovrsi kojim se nalaže pljenidba dostavlja se tijelu nadležnom za vođenje upisnika propisanih odredbama Ovršnog zakona, odnosno drugoga posebnog zakona kojim se uređuje vođenje upisnika stvari ili prava radi provedbe zabilježbe ovrhe.
- Založno pravo po osnovi ranije pljenidbe ima prednost pred založnim pravom po osnovi kasnije pljenidbe.

Provođenje ovrhe nad nekretninama

- Što se tiče postupka provođenja ovrhe pljenidbom nad nekretninama, te drugim stvarnim pravima u vezi s nekretninom kao što su pravo plodouživanja i prava građenja o istima odlučuje sud na području kojega se nekretnina nalazi. Ako ovršenik nije upisan u zemljišne knjige kao vlasnik nekretnine, tada se vlasništvo ovršenika mora dokazivati. Sama zabilježba ovrhe bez uknjiženog založnog prava na nekretnini može dovesti do toga da dođe u pitanje naplata zbog samog nastupa zastare prava na naplatu. U slučaju da nastane zastara prava na naplatu, Porezna uprava će tada morati namiriti iznos glavnice zastare iz imovine dužnika na kojoj je zasnovano založno pravo, zabilježbom ovrhe se ne bi steklo založno pravo.
- Prijedlog za ovrhu na nekretninama i prijedlog za provedbu mjera osiguranja na nekretninama nadležnom sudu podnosi nadležno državno odvjetništvo, na zahtjev Porezne uprave, odnosno Carinske uprave.
- Troškove ovrhe snosi ovršenik. Ako ima više ovršenika, oni su solidarni dužnici.
- Troškovi koji nisu utvrđeni ovršnim rješenjem utvrđuju se posebnim rješenjem u roku od osam dana od nastanka.

- Najmanji iznos troškova ovrhe iznosi 26,54 eura i naplaćuje se u postupku ovrhe.

Mjere osiguranja - pljenidba radi osiguranja naplate

- Ako porezno tijelo u tijeku postupka dokaže da postoji vjerojatnost da porezni obveznik ili porezni jamac onemogućiti naplatu još nedospjelog iznosa poreza, mogu se poduzeti mjere za osiguranje naplate.
- Mjere osiguranja naplate sastoje se u zabrani raspolaganja novčanim sredstvima na računima poreznog obveznika, u popisu pokretnina, tražbina i drugih imovinskih prava, zabrani raspolaganja tražbinama poreznog obveznika, oduzimanjem pokretnina i predbilježbi založnog prava na nekretnini.
- Mjere osiguranja naplate iz stavka 2. članka 171. OPZ-a mogu se poduzeti radi naplate neutvrđenog iznosa porezne obveze čim je pokrenut postupak utvrđivanja ako porezno tijelo dokaže vjerojatnost da bi porezni obveznik mogao onemogućiti naplatu.
- Mjere osiguranja naplate iz stavka 2. članka 171. OPZ-a mogu se poduzeti radi naplate neutvrđenog iznosa porezne obveze ako poduzetnik ne vodi poslovne knjige ili ne dostavlja porezne prijave.
- Pljenidba radi osiguranja naplate može se odgoditi ili obustaviti ako porezni obveznik osigura plaćanje sredstvima osiguranja plaćanja iz članka 134. stavka 1. OPZ-a.

DODATAK

Porezni prekršaji (članak 191. – 194. OPZ-a)

Porezni prekršaj

- Porezni prekršaj je povreda poreznog propisa koja je kao prekršaj propisana OPZ-om i posebnim zakonima o pojedinim vrstama poreza.
- Prekršajni postupak u prvom stupnju vodi i rješenje o prekršaju donosi vijeće za prekršajni postupak nadležnog područnog ureda Porezne uprave, odnosno Carinske uprave.
- Ministar financija, na prijedlog ravnatelja Porezne uprave, može imenovati više vijeća za prekršajni postupak u područnim uredima.
- Vijeće za prekršajni postupak ima predsjednika i dva člana koje na prijedlog ravnatelja Porezne uprave imenuje ministar financija.
- Predsjednik vijeća za prekršajni postupak predsjedava i rukovodi radom vijeća.

- Za predsjednika vijeća za prekršajni postupak može se imenovati osoba koja je diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.
- Vijeće za prekršajni postupak može ovlastiti člana vijeća za vođenje postupka i donošenje odluka tijekom postupka, osim donošenja odluke o prekršaju.
- O žalbi na rješenje doneseno u prvostupanjskom prekršajnom postupku rješava Visoki prekršajni sud, osim ako Prekršajnim zakonom nije propisano drugačije.
- Na prekršajni postupak koji vodi porezno tijelo primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona.

Najteži porezni prekršaji

Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se pravna osoba:

1. ako ne izdaje račune
2. ako ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje ih gotovinom
3. ako ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema poreznim propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj
4. ako knjiženja i druga evidentiranja u poslovnim knjigama ne obavlja potpuno, točno, pravodobno ili uredno
5. ako poslovne knjige, druge evidencije i knjigovodstvene isprave ne čuva u rokovima propisani zakonom
6. ako ne uruči ispis elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća i drugih podataka koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, ili ne omogući pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili ne omogući pristup podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice ili ne omogući pristup i nadzor računalnog ili drugog elektroničkog sustava i baza podataka, odnosno ako ne osigura podatke na propisani način, ili ne osigura odgovarajuću zaštitu, tajnost i cjelovitost podataka
7. ako ne osigura čuvanje podataka u elektroničkom obliku, ako ne dopusti pristup podacima u elektroničkom obliku, ako ne osigura čitljivost izvornih podataka bez obzira na okolnosti promjene opreme korištenih sustava ili programa, ako ne osigura njihovo pravilno spremanje i čuvanje za propisano razdoblje, ako ne omogući pristup elektronički vođenim poslovnim knjigama, evidencijama, izvješćima i drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice i u slučajevima kada se čuvaju u elektroničkom obliku kod drugih osoba ili u drugim zemljama, ako ne pohrani i čuva podatke u obliku koji dopušta nadzor u razumnom vremenu ili ako ne omogući kopiranje mrežnih podataka, podataka na internetu i podataka sa računala i druge opreme
8. ako odbije sudjelovati u poreznom postupku

9. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela

10. ako ne predoči poslovne knjige, evidencije, poslovnu dokumentaciju i druge isprave na zahtjev poreznog tijela

11. ako ne dostavi Poreznoj upravi u zakonom propisanom roku ili na njezin zahtjev podatke o prometu kunskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta, slobodnih zanimanja i građana, uključivo i podatke o prometu tekućih računa i štednih uloga

12. ako ne dopusti obavljanje poreznog nadzora

Teži porezni prekršaji

■ Novčanom kaznom od 660,00 do 39.810,00 eura kaznit će se pravna osoba:

1. ako netočno vodi evidencije ili je za iskazane isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja utvrđen manjak gotovine

2. ako evidencije o dnevnom gotovinskom prometu ne vodi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju ili ne osigurava dostupnost evidencija poreznom tijelu

3. ako poslovne knjige i druge evidencije ne vodi u skladu s načinom oporezivanja

4. ako pri vođenju poslovnih knjiga i drugih evidencija u elektroničkom obliku ne osigura raspoložive, čitljive i sustavne podatke

5. ako ne prijavi činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze u zakonskom roku

6. ako ne podnese poreznu prijavu na poziv poreznog tijela

7. ako ne podnese poreznu prijavu poreznom tijelu u propisanom roku

8. ako uz poreznu prijavu ne priloži dokumentaciju sukladno poreznim propisima

9. ako ne podnese elektroničkim putem poreznu prijavu ili druge podatke potrebne za oporezivanje

10. ako ne omogući pristup i preuzimanje dokumenata koji su pohranjeni u elektroničkom obliku

12. ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je temeljem činjenica utvrđenih rješenjem poreznog nadzora ili drugog tijela nužno izvršiti ispravak prijave ili ako ne izvrši ispravak prijave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke

13. ako na zahtjev poreznog tijela ne dostavi podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja

14. ako ne omogući obavljanje por. nadzora ovlaštenoj osobi za provođenje nadzora na njezin zahtjev

15. ako ne sudjeluje u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za njegovo oporezivanje na način da ne da obavijesti i ne predoči poslovnu dokumentaciju na zahtjev poreznog tijela, ne imenuje osobu koja će to raditi u njegovo ime

Lakši porezni prekršaji

■ Novčanom kaznom od 260,00 do 26.540,00 eura kaznit će se pravna osoba:

1. ako poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom ne čuva na mjestu propisanom zakonom
2. ako na početku poslovanja i krajem svake poslovne godine ne popiše svu imovinu i obveze
3. ako ne popiše imovinu i obveze pri promjenama cijena dobara ili kod statusnih promjena ili prestanka obavljanja djelatnosti ili kod otvaranja postupka stečaja ili likvidacije
4. ako na zahtjev poreznog tijela ne stavi na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija i izvješća na propisani način
5. ako ne prijavi činjenicu stjecanja većinskog udjela ili činjenicu da je u sustavu povezanih društava, u propisanom roku
6. ako ne prijavi činjenicu promjene većinskog vlasnika u propisanom roku
7. ako ne dostavi poreznom tijelu podatke o osobi i ovlašteniku za koje vodi račun, čuva ili kao zalog uzima vrijednosti ili ustupa pretinac
8. ako u poreznoj prijavi iskaže netočne ili neistinite podatke
9. ako ne izda poreznom obvezniku dokumentaciju potrebnu za poreznu prijavu
10. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela radi davanja obavijesti usmeno na službenom mjestu poreznog tijela
11. ako na traženje poreznog tijela ne dostavi obavijest u pisanom obliku ili obavijest ne dostavi pravodobno
12. ako ne podnese pravovremeno statistička izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje
13. ako ometa očevid
14. ako kao ovršenik koji na zahtjev poreznog tijela ne da podatke ili da netočne i nepotpune podatke o svojoj imovini i dohotku

ADMINISTRATIVNA SURADNJA IZMEĐU DRŽAVA ČLANICA EUROPSKE UNIJE NA PODRUČJU POREZA

(članak 112. OPZ-a)

Administrativna suradnja između država članica Europske unije na području poreza regulirana je člankom 112. OPZ-a naslovljenim Međunarodna pravna pomoć:

1. Pod međunarodnom pravnom pomoći, u smislu OPZ-a, smatra se pravo poreznog tijela da se u rješavanju određenoga poreznog slučaja za pomoć obrati inozemnom poreznom tijelu.
2. Pružanje međunarodne pravne pomoći temelji se na međunarodnim ugovorima i propisima Europske unije na području oporezivanja.
3. Ako nije sklopljen međunarodni ugovor pravna pomoć pružit će se pod uvjetima :
 - a) ako postoji uzajamnost
 - b) da će se danom dokumentacijom služiti pravne osobe i da će se koristiti samo u svrhu poreznog, prekršajnog i kaznenog postupka
 - c) ako država koja pruža pomoć sporazumno izbjegne moguće dvostruko oporezivanje
 - d) ako ne ugrožava pravni poredak RH, ne postoji opasnost od odavanja poslovne tajne te da tuzemnom poreznom obvezniku neće nastati šteta nespojiva sa svrhom pravne pomoći

U okviru EU međunarodna pravna pomoć, nazvana Administrativnom suradnjom među zemljama članicama na području poreza, razmjerno dugo se razvija kao institut i postaje sveobuhvatnijom. RH ulaskom u EU preuzima obvezu i implementaciju pravila, pri čemu donosi posebni Zakon o administrativnoj suradnji u području poreza (NN 115/16, 130/17, 106/18, 121/19, 151/22, 114/23)⁸

Nadležna tijela za administrativnu suradnju su:

1. Ministarstvo financija
2. Carinska uprava
3. Porezna uprava

Člankom 7. ZASPP-a što se tiče zahtjeva zaprimljenih od ovlaštenih tijela država članica EU-a u vezi pružanja uzajamne pomoći definirano je da su ti zahtjevi po važnosti izjednačeni s vlastitim zahtjevima kao i sa zahtjevima zaprimljenim od hrvatskih ovlaštenih tijela.

Administrativna suradnja

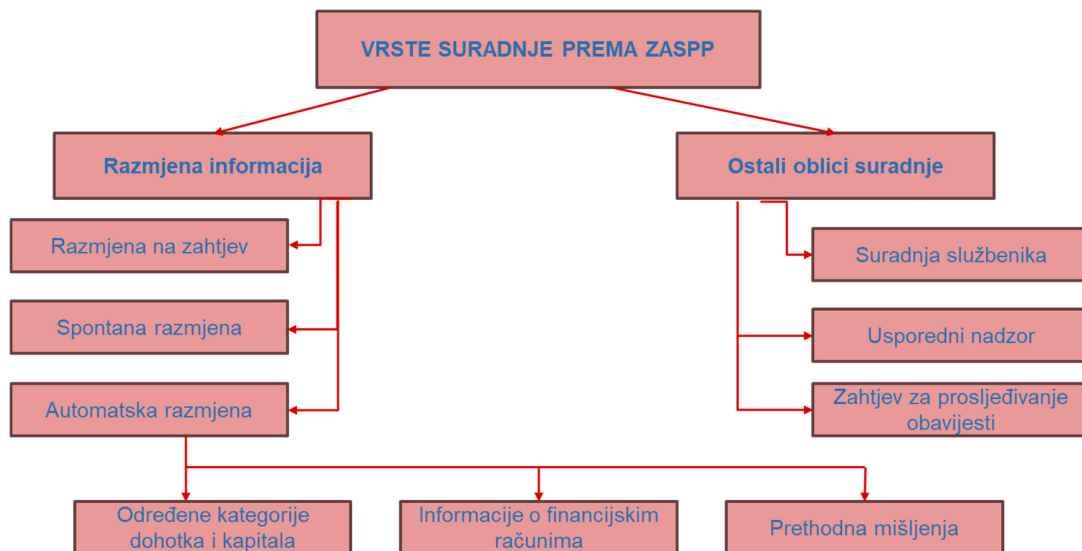
⁸ Dalje: ZASPP

■ Administrativna suradnja podrazumijeva sljedeće:

1. razmjenu informacija na zahtjev
2. spontanu razmjenu informacija
3. obveznu automatsku razmjenu informacija
4. druge oblike administrativne suradnje i
5. uzajamnu pomoć pri naplati tražbina po osnovi poreza i drugih javnih davanja.

Donja slika shematski prikazuje vrste administrativne suradnje

Slika 11.: Shematski prikaz vrsta administrativne suradnje



Izvor: obrada autora prema Arbutina, Rogić Lugarić (2017)

Razmjena informacija na zahtjev

- Razmjena informacija na zahtjev podrazumijeva razmjenu informacija na temelju zahtjeva države članice koja podnosi zahtjev državi članici koja prima zahtjev.
- Porezno tijelo na zahtjev nadležnog tijela druge države članice dostavlja sve informacije vezano uz poreze iz članka 4. ZASPP-a kojima raspolaže ili koje prikupi u službenim ili upravnim radnjama.
- Službene ili upravne radnje jesu svi nadzori, provjere i drugi postupci koje poduzima porezno tijelo kako bi osiguralo ispravnu primjenu zakonskih propisa.

- Porezno tijelo poduzima sve službene ili upravne radnje potrebne za pribavljanje informacija iz stavka 1. članka 16. ZASPP-a
- Zahtjev iz stavka 1. članka 16. ZASPP-a može sadržavati obrazloženje za poduzimanje određene službene ili upravne radnje. Ako porezno tijelo zauzme stajalište da službene ili upravne radnje nisu potrebne, odmah će o svojim razlozima obavijestiti tijelo države članice koje je podnijelo zahtjev.
- Na izričit zahtjev nadležnog tijela države članice porezno tijelo će dostaviti originalne dokumente, pod uvjetom da to nije suprotno važećim propisima Republike Hrvatske.

Spontana razmjena informacija

- Spontana razmjena informacija podrazumijeva nesustavnu dostavu informacija drugoj državi članici u bilo kojem trenutku i bez prethodnog zahtjeva
- Porezno tijelo obvezno je dostaviti informacije vezano uz poreze iz članka 4. ZASPP-a nadležnom tijelu svake druge države članice:
 1. ako porezno tijelo sumnja da postoji mogućnost gubitka poreza u drugoj državi članici
 2. ako je porezni obveznik ostvario pravo na smanjenje ili oslobođenje poreza u RH što bi moglo dovesti do povećanja poreza ili por. obveze u drugoj državi članici
 3. ako se poslovne transakcije između poreznog obveznika u Republici Hrvatskoj i poreznog obveznika u drugoj državi članici provode kroz jednu ili više zemalja tako da rezultiraju uštedom poreza u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili u obje
 4. ako porezno tijelo sumnja da ušteda poreza u jednoj državi članici proizlazi iz fiktivnih prijenosa dobiti među povezanim društvima
 5. ako bi informacije koje nadležno tijelo države članice proslijedi poreznom tijelu mogle biti značajne za utvrđivanje poreznih obveza u državi članici koja ih je prosljedila.
- Porezno tijelo može spontanom razmjenom dostaviti i sve druge informacije koje bi mogle biti korisne nadležnim tijelima drugih država članica.

Automatska razmjena informacija

- Automatska razmjena informacija o dostupnim vrstama dohotka i imovine podrazumijeva sljedeće vrste dohotka i imovine, kako su propisane u zakonodavstvu Republike Hrvatske:
 1. dohodak od nesamostalnog rada
 2. primitke članova upravnih odbora i upravnih vijeća
 3. proizvode životnog osiguranja koji nisu obuhvaćeni drugim pravnim instrumentima razmjene informacija i drugim sličnim mjerama Europske unije

4. mirovine

5. vlasništvo nad nekretninama i dohodak od imovine i imovinskih prava.

- Automatska razmjena informacija iz stavka 1. članka 22. ZASPP-a provodi se najmanje jedanput godišnje, u roku od šest mjeseci istekom poreznog razdoblja tijekom kojeg su informacije postale dostupne.

Nazočnost u službenim prostorijama i sudjelovanje u službenim ili upravnim radnjama

- Na temelju dogovora između nadležnog tijela države članice koje podnosi zahtjev i poreznog tijela, a u skladu s pravilima koje utvrdi porezno tijelo, ovlašteni službenici tijela države članice koje podnosi zahtjev, u cilju razmjene informacija vezano uz poreze iz članka 4. ZASPP-a mogu biti:

1. nazočni u službenim prostorijama poreznog tijela

2. nazočni tijekom službenih ili upravnih radnji koje se provode na području Republike Hrvatske.

- Ako su zatražene informacije vezano uz poreze iz članka 4. ZASPP-a sadržane u dokumentaciji dostupnoj službenicima poreznog tijela, preslike te dokumentacije dat će se službenicima tijela države članice koje podnosi zahtjev.
- Ovlašteni službenici druge države članice iz stavka 1. članka 36. ZASPP-a nazočni u Republici Hrvatskoj moraju se predstaviti predočenjem pisanog ovlaštenja, u kojem se navodi njihov identitet i službeni položaj.

Usporedni nadzori

- U cilju razmjene informacija, porezno tijelo može, s jednim ili više nadležnih tijela država članica, dogovoriti provođenje usporednih nadzora, svako prema svojoj nadležnosti, ako im je to u zajedničkom interesu ili ako im se interesi nadopunjuju.
- Porezno tijelo obvezno je obavijestiti nadležna tijela drugih država članica o svim slučajevima za koje predlaže usporedni nadzor i obrazložiti svoje razloge.
- Porezno tijelo samostalno određuje osobe koje namjerava predložiti za usporedni nadzor.
- Porezno tijelo odredit će razdoblje za provođenje nadzora iz stavka 1. članka 37. ZASPP-a.
- Porezno tijelo odlučuje o tome želi li sudjelovati u usporednim nadzorima te o tome obvezno obavještava nadležno tijelo države članice koje je predložilo usporedni nadzor.
- Porezno tijelo imenuje predstavnika odgovornog za praćenje i koordinaciju provođenja usporednog nadzora.

Uzajamna pomoć pri naplati tražbina po osnovi poreza i drugih javnih davanja te pri provedbi drugih mjera - područje primjene

- Na zahtjev nadležnog tijela države članice, porezno tijelo pruža pomoć pri naplati tražbina nastalih u drugoj državi članici, i to za:

1. sve poreze i druga javna davanja bilo koje vrste koje utvrđuje država članica ili koji se utvrđuju u ime Europske unije
2. povrate, interventna plaćanja i druge zahtjeve koji čine dio sustava ukupnog ili djelomičnog financiranja Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EAGF) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD), uključujući iznose koji s tim u vezi trebaju biti naplaćeni
3. namete i ostala davanja koja trebaju biti osigurana u okviru zajedničke organizacije tržišta šećera.

Osim na tražbine iz stavka 1. članka 39. ZASPP-a, ovo poglavlje odnosi se i na:

1. novčane kazne te upravne i druge pristojbe koje se odnose na utvrđivanje i naplatu tražbine iz stavka 1. ovoga članka 39.
2. pristojbe za potvrde i slične isprave koje se izdaju u upravnim poreznim i carinskim postupcima
3. kamate i troškove u vezi s tražbinama iz stavka 1. članka 39. ili točaka 1. ili 2. ovoga stavka.

Nazočnost u službenim prostorijama i sudjelovanje u postupku po zahtjevu države članice

- Porezno tijelo može dogovoriti s nadležnim tijelom države članice koje podnosi zahtjev da u skladu s pravilima koje utvrdi porezno tijelo ovlašteni službenici tijela druge države članice mogu:

1. biti nazočni u službenim prostorijama poreznog tijela
2. biti nazočni tijekom provođenja službenih ili upravnih radnji na području Republike Hrvatske
3. pomoći ovlaštenim službenicima poreznog tijela tijekom sudskih postupaka u Republici Hrvatskoj.

- Ovlašteni službenici nadležnog tijela države članice koji sudjeluju u postupku iz stavka 1. članka 42. ZASPP-a obvezni su predložiti pisano ovlaštenje u kojem se navodi njihov identitet i službeni položaj.

- U skladu sa stavcima 1. i 2. navedenog članka, porezno tijelo podnosi vlastite zahtjeve nadležnom tijelu druge države članice.

Primljeni zahtjevi za naplatu

- Na zahtjev nadležnog tijela države članice, porezno tijelo je obvezno, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, poduzeti mjere naplate tražbine tijela koje je podnijelo zahtjev.
- Sa zahtjevom iz druge države članice postupa se kao i s domaćim zahtjevom.
- Jedinstvena ovršna isprava iz članka 46. ZASPP-a temelj je za postupak naplate u Republici Hrvatskoj. Uz zahtjev za naplatu tražbine mogu se dostaviti i drugi dokumenti o tražbini izdani u državi članici koja je podnijela zahtjev.
- Porezno tijelo će obavijestiti nadležno tijelo države članice koje je podnijelo zahtjev o poduzetim mjerama i ostvarenim rezultatima po zahtjevu za naplatu s dužnom pažnjom svakih 6 mjeseci od datuma primitka zahtjeva do potpune naplate ili obustave postupka.
- Porezno tijelo može, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, odobriti poreznom dužniku odgodu plaćanja ili plaćanje u obrocima i na to može obračunati kamate. O svakoj takvoj odluci će obavijestiti nadležno tijelo države članice koje je podnijelo zahtjev.
- Od datuma primitka zahtjeva za naplatu, porezno tijelo će, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, obračunavati zatezne kamate.
- Porezno tijelo doznaje nadležnom tijelu države članice koje podnosi zahtjev naplaćene iznose tražbina i kamata te se iste naplaćuju u eurima.

Jedinstvena ovršna isprava

- Jedinstvena ovršna isprava propisana općim zakonom kojim se uređuje odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela temeljem koje je moguća naplata tražbina iz članka 39. ZASPP-a u državi članici koja prima zahtjev, sadržajem upućuje na temeljnu ovršnu ispravu i jedina je osnova za naplatu i mjere osiguranja koje se poduzimaju u državi članici koja prima zahtjev.
- Jedinstvena ovršna isprava sadržava najmanje sljedeće podatke:
 1. podatke koji upućuju na temeljnu ovršnu ispravu, opis i vrstu tražbine, razdoblje na koje se tražbina odnosi, sve datume važne za postupak naplate tražbina te iznos tražbine koji se potražuje i njegove sastavne dijelove, odnosno glavnica, obračunate kamate i druge troškove postupka naplate
 2. ime/naziv i druge podatke bitne za utvrđivanje identiteta poreznog dužnika
 3. ime/naziv i adresu i druge detalje o tijelu koje je nadležno za utvrđivanje tražbine, te ako je različito, o tijelu koje je nadležno za davanje informacija o tražbinama i mogućnostima za njihovo osporavanje.

U slučaju osporavanja tražbine ili ovršne isprave u državi članici koja podnosi zahtjev u vrijeme podnošenja zahtjeva ili kada tražbina još uvijek nije predmetom ovršne isprave u državi članici koja podnosi zahtjev, porezno tijelo poduzima mjere osiguranja u skladu s odredbama o mjerama osiguranja koje uređuje, opći zakon kojim se uređuje odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela na zahtjev nadležnog tijela države članice.

Dokument koji se prilaže uz zahtjev za mjere osiguranja ne podliježe postupku priznavanja, dopunjavanja ili zamjene u Republici Hrvatskoj te je isti podoban za provođenje mjera osiguranja. Država članica koja podnosi zahtjev dužna je bez odlaganja, po okončanju spora, dostaviti državi članici koja prima zahtjev ovršnu ispravu, odnosno izmijenjenu ovršnu ispravu koja više ne može biti osporena.

Nadležnost u sporovima

- Sporovi u vezi s tražbinom i temeljnom ovršnom ispravom u državi članici koja podnosi zahtjev ili u vezi s jedinstvenom ovršnom ispravom u državi članici koja prima zahtjev, kao i sporovi u vezi s valjanosti službene obavijesti nadležnog tijela države članice koja je podnijela zahtjev, u nadležnosti su tijela države članice koja podnosi zahtjev.
- Zainteresirana strana je dužna postupak osporavanja iz stavka 1. članka 48. ZASPP-a pokrenuti pred nadležnim tijelom države članice koja je podnijela zahtjev u skladu s njezinim važećim zakonskim propisima.
- Sporovi u vezi s mjerama naplate poduzetim u Republici Hrvatskoj ili u vezi s valjanosti obavijesti poreznog tijela vode se pred nadležnim tijelom Republike Hrvatske u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.
- Kada je postupak iz stavka 1. članka 48. ZASPP-a pokrenut pred nadležnim tijelom Republike Hrvatske, porezno tijelo o tome obavještava nadležno tijelo države članice koje je primilo zahtjev i navodi koji dio tražbine nije osporen.
- Kada porezno tijelo od nadležnog tijela države članice koje je podnijelo zahtjev ili od zainteresirane strane dobije informaciju o postupcima iz stavka 1. članka 48. ZASPP-a, bez odgađanja će zastati s ovršnim postupkom nad osporenim dijelom tražbine, do donošenja rješenja nadležnog tijela države članice u toj stvari. Nadležno tijelo države članice koje je podnijelo zahtjev može, u ovim slučajevima, zatražiti poduzimanje mjera osiguranja naplate u skladu sa stavkom 6. nevedenog članka
- Na zahtjev nadležnog tijela države članice koje je podnijelo zahtjev ili kada porezno tijelo iz nekog drugog razloga smatra potrebnim, porezno tijelo može poduzeti mjere osiguranja naplate sukladno odredbama iz općeg zakona kojim se uređuje odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela.

- Zahtjevi za naplatu mogu sadržavati osporenu tražbinu ili njezin dio, ako je to u skladu sa zakonskim propisima i važećom službenom praksom u državi članici koja prima zahtjev. Svaki takav zahtjev mora biti obrazložen. Ako je spor okončan u korist poreznog dužnika, tijelo koje je podnijelo zahtjev dužno je izvršiti povrat naplaćenih iznosa, kao i svake druge dospjele naknade, u skladu s važećim zakonskim propisima države članice koja je primila zahtjev.

Zastara

- Rokovi zastare primjenjuju se prema važećim zakonskim propisima u državi članici koja podnosi zahtjev.
- Mjere naplate poduzete od nadležnog tijela države članice po zahtjevu Republike Hrvatske koje utječu na prekid, zastoј ili produljenje rokova zastare u državi članici koja prima zahtjev, imat će isti učinak u Republici Hrvatskoј ako je isto propisano nacionalnim zakonodavstvom.
- Ako prekid, zastoј ili produljenje rokova zastare nisu mogući prema važećim propisima u državi članici koja prima zahtjev, smatrat će se da je mjere koje poduzima nadležno tijelo države članice koja prima zahtjev poduzelo porezno tijelo ili da su one poduzete u njegovo ime, ako bi te mjere imale utjecaj na prekid ili produljenje rokova zastare u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.
- Stavci 2. i 3. članka 51. ZASPP-a ne utječu na pravo države članice koja podnosi zahtjev na poduzimanje mjera kojima se prekida zastara, zastaje sa zastarom ili se produljuju rokovi zastare.
- Porezno tijelo obavještava nadležna tijela država članica koja podnose zahtjeve o svakoj radnji kojom se prekida zastara, zastaje sa zastarom ili produljuju rokovi zastare za tražbine za koje su zatražene mjere naplate ili osiguranja.

LITERATURA

Knjige:

1. Arbutina, H., Rogić Lugarić, T. (2017): Osnove poreznog prava, Zagreb, Narodne novine
2. Jelčić, B. (2001): Javne financije, Zagreb, RRiF-plus
3. Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N.; Rogić Lugarić, T., Cindori, S. (2010): Hrvatski fiskalni sustav, Zagreb, Narodne novine

Pravni izvori (zakoni):

1. Opći porezni zakon (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22)
2. Ovršni zakon (NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 06/24)
3. Zakon o administrativnoj suradnji u području poreza (NN 115/16, 130/17, 106/18, 121/19, 151/22, 114/23)
4. Zakon o administrativnoj suradnji u području poreza (NN 115/16, 130/17, 106/18, 121/19, 151/22, 114/23)
5. Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09, 110/21)
6. Zakon o proračunu (NN 144/21)
7. Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 02/20, 46/20, 47/20)
8. Zakon o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21, 151/22, 85/24)